

ပဒိုင်းလိတ်လဲင်း စွမ်းလီတာ၊ အစွဲ၊

လိတ်ရဲဉ်း (၂၅)

ဝင်းနန်းသီးသဲင်း - တနန်းလုမ်းဆဲင်းရာ၊

ဝင်းနာရာမ ပရိယတ္တိ လိတ်သွဉ်တိုက်

ဝင်းသီးသဲင်း

ဗွေဗွန် ကောဝိဒ

(မွေ့စရိယ၊ အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ)

(နှိုင်းငန့်တော၊ ဗဟိုသံဃာ့ဝန်ဆောင်)

သဲင်း

ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀)

အမဲဉ် (၄)

၁၃၆၉ - ဗာ၊ တင်းကျွပ်လာ

ချ.ကန်၊ ဒုတိယလွှဲင်း အုပ်ပေါင်း (၂၀၀၀၀)

ပအိုဝ်းလိတ်လွင်၊ စွမ်းလီတာအစွိုး

လိတ်ရဲဉ်း (၂၅)

ဝေင်နယ်သီးသဲင်း - တနယ်လုမ်းဆဲင်းရာ၊
ဝေင်နာရာမ ပရိယတ္တိလိတ်သွဉ်တို့က်
ဝေင်သီးသဲင်း

ဗွေဗွန်ကောဝိဒ

(ဓမ္မစရိယ၊ အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ)
(နိုင်ငံတော်၊ ဗဟိုသံဃာ့ဌာနဆောင်)

တဲမ်း

ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀)

အမဲ့င် (၄)

(ကေနီပါတ် ၊ ကုလားကဝင်၊ အပျတ် - ၁၀)

နောင် ၁၃၆၈-ဟး၊ ဒိုင်သီးလာဗွေဗွန်

ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမည် (၄)

(က)

(မာတိကာ - လိတ်ကတူးစဉ်း)

မိုင်စဉ်း

အကျောင်းခရား

လိတ်မဲ့ငါ

၁။ ငေါင်းတယ်အွဉ်	-----	က
၂။ ကုလားကဇာတ်	-----	၁
၃။ နစ္စဇာတ်	-----	၁၅
၄။ သမ္မောဒမာနဇာတ်	-----	၂၁
၅။ မစ္ဆဇာတ်	-----	၂၈
၆။ ဝဇ္ဇကဇာတ်	-----	၃၄
၇။ သကုဏဇာတ်	-----	၄၂
၈။ တိတ္ထိရဇာတ်	-----	၄၈
၉။ ဗကဇာတ်	-----	၅၈
၁၀။ နန္ဒဇာတ်	-----	၇၂
၁၁။ ခဒိရဂီရဇာတ်	-----	၈၀
၁၂။ ငေါင်းရီလွှဲခန့်	-----	၉၇
၁၃။ ငေါင်းရီလွှဲခန့် အဖြေမဲဉ်း	-----	၉၉
၁၄။ ငေါင်းရဲပ်နိဂုံး ကဗျာ	-----	၁၀၁
၁၅။ ငေါင်းရဲပ်နိဂုံး တွမ်း ငေါင်းဆုတောင်း	-----	၁၀၂
၁၆။ ထွားအားကျိုးဗား လိတ်ဘားသား	-----	၁၀၃

(ခ) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၄)

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

ငေါင်းတယ်အွဉ်

၁၃၆၈-ဗား၊ ဒွဲဉ်ဟားလောင်း (၃)နီ၊ (၂၉-၄-၂၀၀၆)
ပအိုဝ်းလိတ်လဲ့င်၊စွမ်၊လီတား ဗဟိုသံဃားစွို၊ နေင်းခွပ်ပွယ်၊မော့ခွဲ
ဝေင်၊နယ်းလွယ်လဲမ်၊ ဝေင်၊ပင်းလုံ၊ ကျောင်၊ဝေဠုဝန်း (ဝါးခြာ)
ပရိယတ္တိလိတ်သွဉ်တို့က်ကို ဆွံ၊ဖျတ်ချက် (အမိုင်-၃၊ အမိုင်-
၄) အလ၊ နေင်းလေ ၁၃၆၉-ဗား၊ ဗဟိုသွဉ်တန်း အမိုင် (၂၃)
အတွက်တား ကအွဉ်းထွော့ခါးဒါး “ဇာတ်ဝတ္ထု(၅၅၀) အမိုင် (၄)”
နောင်၊တဲ၊ ဗွေဗွန်သီးသဲင်း၊ ယံကတဲမ်းဖေးဖျင်သွော့အကျောင်၊
ဗွေပေါင်၊သံဃား ဖေးအပ်ယင်းဒျား တားဂွန်းနဲင်းနပ်၊သွ။

ကွပ်ပွိုးနောင်၊မ၊ နေးတွမ်းသ၊မေတ္တား တဲမ်းဖေးဖျင်ဒျား
“ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၄)” ယိုသွ။

“ဇာတ်ဝတ္ထု”ကရို၊နောင်၊ “နီဗွေဗုဒ္ဓရာ၊ ကကျွတ်၊ ကထာ
ဖိုဗားဘဝ” ဖုံးနောင်၊သွ။

ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၄) (ဂ)

ကတဲမ်းဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) ယို
အခြပ်အရဲဉ်း (အစီးအစဉ်း) ဖုံးနောင်၊ -

- ၁။ ပစ္စုပ္ပန် ဇာတ်ဝတ္ထု (ဝတ္ထုဘဝယိုခါ)
၂။ အတိတ် ဇာတ်ဝတ္ထု (ဝတ္ထုဇာတ်ကရီး)
၃။ ကလအိသတိ၊ ကလအိပညာ၊ ကလအိ၊ ထာသေ
တရာ၊ ဖုံ၊
၄။ (က) ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု ကဗျာအချွတ် (၁) ပုဒ်၊
(ခ) အတိတ်ဝတ္ထု ကဗျာအချွတ် (၁) ပုဒ်၊
(ဂ) ကလအိပညာ၊ ကဗျာအချွတ် (၁) ပုဒ်၊
ဝတ္ထုတတွယ်၊ တတွယ်နပ်၊ တဲမ်းပါကဗျာ (၃) ပုဒ်စီး
နဲဉ်းနောင်၊ သွ။

ထွားသွဉ်ဟော်၊ ကျပ် ဇာတ်ဝတ္ထုယိုနောင်၊ လအိသတိ၊
လအိပညာ၊ လအိအကျိ၊ အမျိုးမျိုးတင် ဘဝယိုပါ ဘဝငါအတာ၊
ထွာအိထာ၊ ချမ်သာ၊ နောင်၊ သွ။

(ဃ) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၄)

ကဗျာမေတ္တာ

- ၁။ ဘုရားအလောင်း - အကျောင်းခရား
ဝတ္ထုအာဇာတ် - ဟောင်းမတ်နတ်ရား
တမ်းဖေးဖျင်ရင် - ခွန် နင်၊ သံဃာ
သွဉ်သွံ့နား - ချမ်းသာလှငါငါ ။
- ၂။ ဘုရားအလောင်း - အကျောင်းခရား
(နှေးထူးသွဉ်သား - ချိုင်းကားအများ)
နမ်းယိုတွမ်းသ - ယံခွေလွေဗား
ဆု၊ ကွီဒျား - မေတ္တာပုဿာငါ ။

တောင်ခါ - (လှိုင်းသော့တား)

- (ကထင်းသွဉ်ဒါး - သံဃာအများ)
(ကထင်းသွဉ်ဒါး - တကားအများ)
(ကထင်းသွဉ်ထူး - နင်၊ မူးအများ)
(ကောသွဉ်ဖေးဒါး - ဆရာနတ်ရား)

ဗွေဗွန် ကောဝိဒ
ဝေနာရာမ ၊ သီးသင်း
၁၃၆၈ - ဗား၊ ဒွဉ်သီးလာဗွေဇီ၊

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

၃၁။ ကုလာဝကဇာတ် (ပစ္စုပ္ပန်) ဝတ္ထု

နိဗ္ဗေဒဘုရား အောင်အံ့သာဝတ္ထိခမ်း ဇေးတဝွန်းကျောင်းကို အတွင်း ပြိုင်းပွိုင့်တွင်း ရဟန်းတပါး စစ်တမ်းထိ သွံ့အွယ်ထံတိုင် နိဗ္ဗေဒဘုရား ဟော်ကျားဗား “ကုလာဝကဇာတ်” ယိုသွယ်။

သာဝတ္ထိခမ်းကို သွေပေးချင်း စင်ပေးနီပါးနပ်၊ ကျွေးလွေအုံ ကျောင်းတခြာ (ကျောင်းတော) မွိုးမွိုးမင်မင်ထွေတင် ကျွေးသင်း ချာ၊ တပါးနပ်၊ ထိစစ်အောင်၊ တပါးနပ်၊ ထိစစ်အံ့ဉ်ထင်း၊ စစ် ထိသွံ့အွယ်၊ လှိုင်းလှိုင်း။

တို့ခင်းတနီ၊ ရှို့လှိုင်းတော့၊ စွေးဒွယ်လှိုင်း၊ ထိစစ်က အင်းသားတဲ့ ဖေးလဒွယ်ထိစစ်၊ ထိစစ်ကအောင်အပါးနပ်၊ စစ်ချား ဝွေတာ၊ အွေးချားဝွေရင်းလှိုင်း၊ ထိစစ်တအံ့ဉ်ထင်း အပါးနပ်နပ်၊ စစ်တမ်းထိ၊ သွံ့အွယ်ထံဟေးနိုင်းနောင်။

တို့သင်း သာဝတ္ထိခမ်း ဇေးတဝွန်းကျောင်းကိုတော့၊ လွေ ကန်းတော့ရိုးသေး နိဗ္ဗေဒဘုရား၊ နိဗ္ဗေဒဘုရားတဲ့ နေးတွင်းငေါင်း အိုးငါးသား စွေးတက်ဆွမ်းချားထွေတင် -

“သီအောင်အရပ်မိုင်၊ လွှဲယို”

“နီသွဉ်းသီး အောင်းအိုး ကောသလဇနပုဒ် ဒုံပေးတဒုံလွဉ်
ဗွေးအော်၊ ယိုနပ်၊ လွဉ်ကန်းတော့၊ နီဗွေးဘုရာ၊ ဗွေးအော်”

“သီနီပါ၊ ထီ၊ထီ၊သင်၊သင်၊ လွေ့ညှီ၊နေလို့ဝင်၊ဟောင်း”

“ဩဗွေး - တဖူးလောင်းနပ်၊ ခွေသွဉ်းတွမ်းဝွေဗွေး ရှို့၊လို့
ဝင်၊တင် ဝွေဗွေးဖေးလတမ်း ခွေသွဉ်းထီစစ် ဗွေးဩ”

“ဩဗွေး - ရဟန်းယိုနပ်၊ တစစ်တောင်းထီ၊ အင်းသေသေ
သွေ့တဲ့ ‘တွမ်းသေ့တွမ်းသ၊ အွေ့ထံအွေ့ထိမ်စွဉ်း ဗွေးဩ”

“ရဟန်းဟွေး - နာအောင်းသေသေသွေ့တဲ့ တွမ်းသေ့
တွမ်းသ၊ နာအွေ့ထံစွဉ်းထီ’ ကရိုနပ်၊ မွေးနေဟောင်း”

“ဩဗွေး - တစစ်တောင်းထီနပ်၊ ခွေသွဉ်းအွေ့ဟေးမွေး ဗွေး
ဩ”

“ရဟန်းဟွေး - ပညားသျှီသီးစခါနပ်၊ ထွာခွန်သီကျာတွင်၊
တွမ်းအသူရား တို့က်၊လို့ဝင်၊တင် စွဲသွမ်၊ထိုးတော့၊ ထုမ်းတွမ်း
ရထားလွင်းထိုးဟေး သမုဒ္ဒရာထူး၊ ညှိုးမွူးခြာ ဂဠုန်းပေးဖုံးနောင်၊
ဟွန်ငမ်းသုဝ၊ ခြောက်တအေတအိစွဉ်းအငေါင်း၊ ‘နီယို ထွာခန်းခွန်
တဲ့ယင်း မာဒုက္ခမျှန်းဝင်၊ သညင်၊ငါးဂဠုန်းပေး၊ နီသက်ယို ဖေး
စွဉ်း အသူရားသီး၊ နီမည်သီသီ’ ချသေ့နဲင်းနပ်၊ထွေခါ ဝါးခွယ်ချာ
သင်၊စွဉ်း သေလောရထား”

ဗွေးဘုရာ၊ မိန်းနဲင်းနောင်၊ထွေခါ ဟော်၊ခြိုင်းနယ်ချာ စခါ
ဘဝ လယိုအတိုင်၊သွေ့။

ကုလားကဇာတ် အတိတ်ဝတ္ထု

အိုးစခါ ရားကျိုဟ်းခမ်း ခွန်“မဂဓ” အောင်းထွာခွန်အတွင်း
ဘုရားလောင်းနောင်၊ သင်ထွာလို၊ အိုင်းမဂဓ၊ ဒုံ “မစလ”ကို၊
အမည်လို ဟဲ့၊ “ခွန်မာယ”နောင်သွ။

အခိန်းအရွယ်၊ ကထင်းတို့တင် အမွိုးအဖါ ရီဖေးခန်း ခွိုး
နွယ်၊ ခွိုန်ပီ မူးနံ၊ တဖြာ၊ တေားလမ်းမင်္ဂလာ၊ ခန်းဒျား တွမ်းပါ၊ မူး
နပ်၊ သွ။

ဘုရားလောင်းနောင်၊ မားမွေးစဉ်းဒါးန၊ သီးလင်္ဂါ၊ ခွိုး
နမ်း၊ မားဟင်မားတွင်း ခင်းလမ်းတထွင်းတဲ့ ပါတဖြာ၊ လွဉ်
အံ့သော့ထိုးဒျား၊ မားတွင်းဖျင်တထွင်းတဲ့ ပါတဖြာ၊ လွဉ်အံ့
ရင်ထိုးဖျင်ဒျား၊ မားဖျင်တထွင်းတဲ့ ပါတဖြာ၊ ထူးသိမ်းထိုးဖျင်
ဒျား။

(အသုကထင်းဟောင်းငါး နဲင်းနောင်တင်) သွ၊ ဟောင်
ခွမ်ဖက် သွ၊ ရက်မာညီ၊ အင်းလွဉ်စဉ်း သွံဆီသွံဖြာ၊ ပါးသနား
ခွိုန်ပီ လိုးသွံဆီသွံနပ်တဲ့ ထွဉ်းခံးထူးသီးလင်္ဂါ၊ မားကုသိုလ်း
ဖုံးသွ။

တိုးတလဲင်းတွော့၊ ဂွေသီးမားမဏ္ဍပ်၊ အောင်းမဏ္ဍပ်နပ်မ၊
မားတောတရွပ်၊ ဒါနေးစဉ်းပဲဉ်၊ အွဉ်းတံ၊ ပါထီဖျိုင်း၊ လိုးတိုင်းလွဉ်
အွေ့နောင်ဒျား၊ မူးရောင်၊ ခိုးထွိုင်းစောင်း၊ မောင်တင်ထာလေ
တဖြောင်းတဲ့ ထူးနုယ၊ ခွါ အိပါစော်နံ၊ ပွါဟ်မားတဖူး။

ထူးပသီးကျွံ၊တော့၊ ကော့၊တကျွံ၊ထို၊လုံးတူး၊ နူးထို၊သောင်း
တနီ၊ ကရပက်ထိုလောကြင်း တဖူ၊စဲင်းသောင်းမွူး၊ ခွတ္ထူသွူး
ဟော့၊တထာ၊ နူးပါထီအုံး၊ ဒုံသားဖုံးဖြမ်းဒျား၊ နားလို့မာယာင်း။

လို၊ဒုံယိုခါဖုံးနပ်၊ ဖြမ်းဖြမ်းဗူးဗူး နားထူးလို့ ဘုရာ၊လောင်း၊
ငမ်းတင် ပဟောင် (ပဟိန်)နောင်၊ အံးပြစ်ခြင်မလု၊ အံးခြွ၊ခြင်
ယို၊တင်းဒွမ်တော့၊ တိုင်းဒေါ့၊တော ခွန်တန် -

“မဟားရားဇာ၊ ခွန်တန်ဗွေးဩ - ခွေသွဉ်း ကအုပ်ချုပ်ဒါး
အိုင်းမကကိုသူ၊နပ်၊ စွန်သားထု၊မွေးစွဉ်းထာ၊ ဗွေးဩ”လင်းလဲဉ်
စွဉ်းထာ၊နဲဉ်းနောင်။

ခွန်တဲ့ သစ်ကဟွန်ငေါင်းနဲဉ်းနောင်၊တင် - “ပေါးနပ်၊တဲ့
လွေ့ဟိုင်း၊ လွေ့ဆွမ်းလွဉ် စွန်သားဖုံးနပ်၊လဲဉ်း”ထေတရံ၊အာဏား၊
ဖေးမားစွဉ်း အမိန်းနဲဉ်းနောင်။

ပဟောင်တဲ့ လွေ့ဆွမ်းလို့စွဉ်း ဂွေ့သီးထွဲတင် - “ဩဗွေး
စွန်သားဖုံးနပ်၊ ဆွမ်းလွဉ်လဲဉ်းသွူ ဗွေးဩ” လွေ့လင်းခွန်နဲဉ်းနပ်။

ခွန်တဲ့ ဂွေ့သီးထာ၊မားနပ်၊ မွေးနဲ့ မွေးတောင်းနဲ့တဲ့ တရီ
တစစ်တင်း၊ “ပါ၊စားနပ်၊ဖုံးနောင်၊ အွဉ်းယမ်းသီ တွမ်းဆင်လဲဉ်း”
ထွဉ်းစွဉ်းဒျားနဲဉ်းနောင်။

ဂွေ့သီး ကားကအပ်၊နပ်၊ ထွဉ်းပေင်းရဲဉ်းခြပ်စွဉ်းဒျား ဟော်

တလင်ကိုထွူတင် စွီးထန်းစွဉ်းဒျား ဆင်တန်။

ဘုရာလောင်ဒေါဖေး အသွပေးဖုံးနဲင်းယို -

“သီယူးလလ၊ သီးလဖုံးနပ်လဲင်း၊ ကအံးစာဒါးနီ ပဟောင်
တွဲနပ်၊ ခွန်တွဲနပ်၊ ကအီးအွဉ်းယမ်းနီ ဆင်တန်တွဲနပ်၊ ထာရက်
မေတ္တာ အွဉ်းပွန်ပွန်ဒျား နီနမ်းယိုလဲင်း” ဂွေသီးတဲ့ မာလွဉ်းဒျား
ဘုရာလောင်၊ ကဒေါဖေးအတွိုင်။

ခွန်လိုဖုံး စွီးလွဉ်သွူဆင်တန်၊ အီးထွဉ်းယမ်းသွူဂွေသီး၊
ခွန်လိုဖုံး စွီးလွေဟော့ဟော့ဂွေသီးတဲ့ ဆင်တန်နပ်၊ လွေဟော့
ဂွေသီးပွန်တောင်း၊ ခြောင်အငေါင်း လွင်းထိုးဒျား၊ စွီးလွဉ်ဖျင်
ဆင်တဟးခေါ်၊ ဆင်ဖုံးနောင်တဲ့ လွင်းထိုးဒျားနဲင်းနောင်နေနေ။

တွိုးနောင်တော့ ခွန်ရိုး - “ဂွေသီးစူကို နမ်းလောင်းနပ်၊
တသီးဆောင်း တမျိုးမျိုးအောင်းမတပ် သောက်ထွားစံ့ပွိုင်”

ခွန်လိုဖုံးသောက်ထွား တဖြာထွူတဖြာ မော့တင်းတသီး
ထီးတောင်းတမြို့ဆောင်းတင် “ဂွေသီးစူကို နမ်းလောင်းယို တသီး
ဆောင်း တမျိုးမျိုး အဲဉ်ထင်းဗွေဩ” လင်းလွနဲင်းနောင်။

“ပေါးတသီးဆောင်း အဲဉ်ထင်းတဲ့ ဂွေသီးစုတ်တော့ ဂါးထား
အောင်းနဲ့၊ ရီစံ့ဟဲ့င်း” ခွန်လိုဖုံးရီတင် “နီဂါးထားဟောင်အပ်”
ဘုရာလောင်၊ ရိုးနဲင်းနောင်။

“ငွေ့သီးဂါးထားဟောင်း အောင်းတဲ့ ဗွေးဩ” ခွန်လိုဖုံး
လင်းချာနဲ့ငါးနပ်၊ ခွန်နပ်၊ ဟဲ့လွဉ်ငွေ့သီး ကားကအင်းထွူတင်-

“သီကဒါး ဂါးထားနောင်၊ ရွှစ်နယ်ခွေမိုင်” အထွဉ်းရွှစ်
ငွေ့သီးနဲ့ငါးနောင်တွေ့၊ ဘုရားလောင်ရိုး -

“ ခွန်တန် မဟားရားဇာ ဗွေးဩ -

နီသွဉ်းသီး ဂါးထားကရိုးနောင်၊ အလောင်းအလင်တဲတဲ့
အဲဉ်ထင်း၊ နီသွဉ်းသီး သံဆီသွံဖြာဖုံးယိုနပ်၊ မာသီတင်း ဝင်သက်၊
ထူးတခွန်တင်း ဝင်ထာ၊ ပဲစ်မားတင်း ဝင်ပိုမာ၊ ဒေါလဲဉ်တင်း
ထာ၊ အွတင်းဒေါဝ်သူရား၊ အွဉ်းချားမေတ္တာ၊ မာချားတဖူး၊
ရှူးချားထီအုံး၊ ဆိုးချားတရွပ်၊ ယိုဖုံးနပ်၊ နီသွဉ်းသီးဂါးထား၊ နီသွဉ်း
သီးပရိတ်၊ ထွာနီသွဉ်းသီး အစီးအပွားဖုံးသွူ ဗွေးဩ”

ခွန်ကီးညိုငါး ငွေ့သီးတင် ပဟောင်ကအံးပွစ် ဝင်တခြို့၊
ပဟောင်ကသိမ်းထို၊ ဝင်ဥစ္စားဖုံး ကားကအင်းနပ်တဲ့ ခွန်ထူးသိမ်းလို့
ဖေးတော မာဃသီး၊ ပဟောင်သတကင်း ယိုတလဲင်းနပ်၊ ထွာဗား
တော မာဃသီးသွဉ်း၊ ဆင်ဖုံးနပ်တဲ့ ခွန်ဖေးလို့ မာဃသီး။

တယံးအနီနပ်မာငါတွေ့၊ မာဃသီးကမဉ်မာဒါး ကုသိုလ်း
ဖုံးနပ်၊ ကမ်းသွန်နီးကမ်းသ၊ မာလလဲဉ်းသွူ။

အဝ်းလစ်ဖဲ့လွဉ် တဖူးတန်ကခွဲ အဆွမ်းကိုနဝ်၊ ဟဲ့လက်
သမာ၊ ဆို့တရွပ်တန်၊ ဘုရာလောင်လမ်းနဝ်၊ “နင်၊ သုဓမ္မာ၊
နင်၊ သုစိတ္တာ၊ နင်၊ သုနန္ဒာ၊ နင်၊ သုဇာတာ” လို့မူး အောင်လစ်
ဖြ၊။

နင်၊ သုဓမ္မာနောင်၊ လူးသော့သောင်းအမြိုင်း၊ တရွပ်နဝ်၊ ဒါ
ပဲဉ်ထွဲတင် အွဉ်းတံ၊ ထီဖျိုင်း၊ ဒဲဉ်ဟန်းတဲ့ ခွိုသေးသေး၊ ဆောင်း
ရဲခါတန်၊ တွိုင်း၊ အကိုနဝ်၊ ဒါနေးတွမ်းသိုင်း၊ တန်၊ တွိုင်းအထန်း
နဝ်၊ ဆို့မောက်အွန်မွူး စတင်နိုင်းနောင်၊။

နင်၊ သုစိတ္တာနဝ်၊ မာလူးဥယျာဉ်းနဝ်ကို၊ နင်၊ သုနန္ဒာနဝ်၊
လူးလူးထီနောင်နဝ်ကို၊ နင်၊ သုဇာတာနောင်၊ မာတမ်းကုသိုလ်း
တမျိုးမျိုး။

ဘုရာလောင်နဝ်၊ “လွူးခွန်၊ ဖါ၊ လွူးချာမွိုး၊ ရိုးသေးလို့
ဖြားလို့တန်၊ အွဉ်းဒေါ့ဒျား ငေါင်းမွေးငွါမဲဉ်း၊ အွဉ်းဒေါ့တောင်း
ငမ်းကျမ်၊ ထံ၊ အံးစာတမ်း ဝင်၊ မဉ်း၊ တကေးဒါးတမ်းဝင်၊” ကျင်၊
ဝတ်နွတ်၊ ပါ၊ တရာ၊ မျတ်ယို တစိုးတသက် ကွပ်ဆောင်းရွက်မာ၊
လွေ့တင် ခန္ဓာကိုင်လီ တိန်းသီနဝ်၊ ခါ ထင်းထွာခွန်သီကျာ၊ သွေ
ပေးအများဖုံးနဝ်တဲ့ တွိုးထင်း တာဝတိံသာ၊ လူ၊ ခမ်းဖုံးနဝ်၊ သွေ။

(၈) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမုဲင် (၄)

တာဝတိံသာလူ့ခမ်းနပ်၊ အဝ်းမျှင်၊မိုးကောင်နာ၊ အသူရား
ခမ်းနပ်၊ အဝ်းမျှင်၊မိုးကောင်ခင်းထျှ၊ တွိုးတလဲင်းတွေ့၊ အသူရား
တွမ်း လူ့တာဝတိံသာသီး တွိုက်၊လို့ဝင်၊ အသူရားသီးစွဲ၊ ကောင်
ထျှ၊နပ်၊အာ၊ ဘုရားလောင်းသီး စွဲ၊ကောင်နာနပ်၊ ဆွေ့တင် ဘုရား
လောင်းသီး လွင်းပြေ့၊ထိုးဟးထား။

ထုမ်းတွမ်းသေလောရထားတင် ကထင်းတွိုးလွေ့ သမုဒ္ဒ
ရားထျှ၊ ညှိုးမွူးခြာနပ်၊ ဂဠုန်းပေးဖုံး ဟွန်ငမ်းသ၊ဝ၊ ခြံတအ၊
တအိ၊စွဉ်း အငေါင်းတင် ဘုရားလောင်းရီ -

“ မာတလိ - ထမုဲင်၊ငေါင်းဖုံးနပ်၊ ဟွန်သညင်၊မွေးစွဉ်း
ထား”

မာတလိရီ၊ - “ငမ်းနီသွဉ်းသီးသေလော ယမ်းသီထိုးဝွေ့
သီးတင် ဂဠုန်းပေးဖုံး ငွိုးခြံအငေါင်း မွေးဩ”

“မာတလိဟွေး - ကွပ်နီတင် ဂဠုန်းပေးဖုံး ငွိုးခြံ၊ ဟွန်ငမ်း
ဟးနီ နဲင်းသူ့နပ်၊ ဟောင်တပ်၊ နီဖုံးယိုနပ်၊ ရိုးနွောင်၊ဝင်၊ ရိုး
အုပ်ဝင်၊တင် မာသီပျင်းဝင်၊ ထွာတပ်၊ ဂဠုန်းပေးဖုံးအတွက် နီ
စွဉ်းစွဉ်း နီအသက်ယို၊ အသူရားသီးဖုံး မာသီပြိုးခန်းနီတဲ့ယပ်း
ဝါးခွယ်ချာ သေလောနောင်၊ဟုင်း”

ဘုရားလောင်း ခွန်သီကျာ၊ အမိန်းအတွိုင်၊ ဝါးချာသင်၊

သေလော့တော့ အသူးရားသီး ကထင်းထီးစွော့တင် ‘လူခမ်းလင် လွဉ်စွဲကိုနောင်မ၊ လူတာဝတီသား စွဲအားတလာတော့ အခွယ် ချာစွော့သင်ယင်း’ ထင်းနိုင်းနပ်မ၊ သ၊ဝ၊ဟွန်ငမ်း၊ လွင်းသင်၊ ချာလို့စွဉ်း အသူးရားခမ်း။

ကွပ်နောင်မ၊ လူတာဝတီသားတွမ်း အသူးရားသီးနောင်၊ နောင်ချာ နောင်ငါလို့ဝင်၊ အီးထူးသိမ်းနောင်စွဉ်းလို့ဝင်၊ ခမ်းနပ်၊ တဲ အဲဉ်ထောင်းဖို တလင်းလင်း။

နင်၊သုဓမ္မာ၊ နင်၊သုစိတ္တာ၊ နင်၊သုနန္ဒာသီးဖုံးနပ်၊ ကွပ် မာ၊ကုသိုလ်းတင် ဘဝတသာ ကထင်းပြောင်ငါနပ်၊ ထင်းထွာလို့ ချာ ခွန်သီကျာမာနင်ဖုံး၊ တွိုးသုဇာတားနောင်၊ မာတောင်း ကုသိုလ်းတင် ဘဝတသာ ကထင်းပြောင်ငါနောင်၊ လွေ့ထွာတော ချာ “ဝါးမင်းမွူး”တန်သွ။

‘ တွိုး သုဇာတား မထီးတောင်းနဲ၊ အလွေ့ထွာ ထမိုင်၊ ဟောင်း’ ခွန်သီကျာ ကထင်းဆင်းချင်းထွားနပ်၊ ထီးခန်းသုဇာတား လွေ့ထွာတောချား ဝါးမင်းမွူး၊ လင်၊ဆွမ်၊ ဝါးမင်းမွူးနပ်၊တော့ ထင်းအွဉ်းနယ် “သုဓမ္မာဟော်”၊ “သုစိတ္တာဥယျာဉ်း”၊ “သုနန္ဒာ ထီနောင်” ထွူတင် ဝွေ့သီးသွဲဖြာနပ်၊ မာ၊ကုသိုလ်းတင် တွိုးထင်း ဟား လူခမ်း၊ တွိုးနာနပ်၊ မာတင်းကုသိုလ်းတော့ လွေ့ထွာတော

(၁၀) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမည် (၄)

ဒျား တိရစ္ဆာန် ဝါးမင်းမွူး၊ တယ်ဟန်းနီမာ၊ ခံထူး သီးလ
ငတ်ပါနော” ဆွဲမနဲ့နောင်ထွဲခါ လင်ပသာယင်း ဝါးမင်း ခင်း
လမ်းခြောက်ခါ။

ကထင်းလ၊ နီနီကိုတွေ့ သီကျာရီ - ‘သုဇာတာနပ်
သီးလတည်းခေါင်နေဟောင်း၊ လင်စံစံကမ၊’ ယူးလနဲ့နောင်
တင် ဖန်ဆင်အနမ်းထပေး၊ ခြွင်းတအာလင် ဝါးမင်းမွူးဆင်၊
ဝါးမင်းမွူးနပ် ထင်းဒျား ထပေးသီတင် လောဟက်ထူး ထပေး
ကတူး၊ ထပေးနပ် အွင်းသီးသွိုး အမေးတွေ့ ‘ဟော - ထပေး
မွန်တန်ဒျား’ သုဇာတာ ဝါးမင်းမွူး ရှိနဲ့နပ်တင် အွင်းစွချာ
ယင်း။

ခွန်သီကျာတဲ့ “သားဓု-သားဓု၊ ယံငါး ယံငါး၊ သုဇာတာ
ဝါးမင်းမွူးနောင် သီးလတည်းခေါင်ဒျား” ရှိနဲ့နပ်ထွဲခါ ထင်းချာ
လူခမ်း။

ဝါးမင်းမွူး ကတိန်းသီနပ် သင်ထွာတော ဖွိုင်းသားပိုမူး
သီကျာဆင်းချင်းထွား ထီးတင် ဖန်ဆင်လိုပြား၊ ဝါးလော ဒင်းစာ
တဒ္ဒါရား၊ လိုဖုံးကွီဖြေတဲ့ ပါပြားရိုးဒျား “အငိုနေးတင်း၊ ဖေးဒျား
လိုသီးလသား၊ သီဖုံးနပ် သီးလအဝ်နေဟောင်း”။

“သီးလနပ် နဲ့မင်း၊ နီသေတောင်း၊ စာဖေးနေးဟိုင်း”

“စာနေးတင်း၊ ဖေးဒျား လိုသီးလသား” ရှိနဲင်းနပ်၊တင်
သုဇာတားဟူနီ၊ “အလျိုးအီလွဉ်ဖေးဒျား ခွေတားနဲ” ယူးနဲင်းနပ်၊
တင် -

“ဖါဖြား - ဖေးခွေတဒွီရားဖုံးနပ်၊မွိုင်”

“နာသီးလအင်းနေးဟောင်း မူး”

“အောင်းဒျား ဖါဖြား”

“တဒွီရားဖုံးယိုနပ်၊ ခွေအီလင်၊ဖေးဒျား နာတားဒျားရင်၊”
ရှိနဲင်းနောင်းထွူတင် တွမ်းလောယင် ဖေးခန်းဒျား သုဇာတား၊
သုဇာတား အင်းဘဝနပ်၊ ကတိန်းသီနပ်၊ ထင်းကီထွာတော ဝေပ
စိတ္တိ အသူရားပိုမူး၊ ကွပ်သီးလကုသိုလ်းကျို၊ ဖေးဝွေတင် ယောင်း
ရေမွေးစွဉ်းထာ၊ ။

နင်၊သုဇာတား ခိန်းခါးမူးနံ၊ ကလွဉ်ရီစံ၊ခိုပင်းဖုံးနပ်၊ အောင်း
ပြုံးပြင်းထာတင် အဖါရီ၊ -

“ခွေပိုမူးဗွာ ကမဉ်ထွာ သ၊ကျိုက်၊ နမ်းလွိုက်ဒျားသွေ့”
အွဉ်းစွ၊ခွင်၊နဲင်းနောင်း။

အသူရား ခိုပင်းဖုံးတဲ့ ဖျော်ပြုံးပြင်းလွဉ်သွ။ ခွန်သီကျာတဲ့
ဖန်ဆင်၊အနမ်းခိုပင်း၊ လင်၊အုံခန်း အသူရားသီးခြာ၊ နင်၊သုဇာ
တားနပ်၊ အီတွမ်းကောင်းထူးတင် ဝွေ၊ကကျိုက်အဖြာ၊နပ်၊ နေး

(၁၂) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမုဲင် (၄)

တွမ်းကမ်းထူး အီးပေါင်းလူးငထေ့၊ အီးတရေလွေ့တို့က် ဝွေ့ကျိုက်
အကျောင်း၊ အီးပေါင်းတော့လမ်း၊ ဝွေ့ထွေးယဲက်ခန်း တဖြာ၊ထွူ
တဖြာ၊ ကထင်းထီး ခွန်သီကျာနပ်၊ ဇာတ်ကရီးပန်အွဉ် ကျိုက်လွဉ်
ဗားဖို၊ သးကိုဟွန်ရက်၊ ထာနပ်သက်အင်းတင် ကောင်းထူးပေါင်း
ဒင်း၊ စူင်းသီကျာ၊ တမာဝါ၊ ထွာစွဉ်းဒျား၊ ကထင်းတို့၊ တာဝတီ
သားလူခမ်း၊ ထွာယင်းနင်းတဖြာ၊ စံးစာစေ့စိန်၊ အခိန်ညဆွာ၊
ကံးတရာအလို့က်၊ ထို့က်ရာဘွဲးဘဝ၊ လွေ့လွခန်းဒျားနပ်သွူ။

နီဗွေ့ဘုရာ၊ ဟော်ကျာနယ်ချာ စခါဘဝ မွေ့ဒေးသနား
ထွူတင် -

“ရဟန်းဟွေး - ပညာသိုစခါ ထွာခွန်သီကျာ၊ နွောင်သွူ
ပါမဉ်းတဲ့ မာသီတောင်းဝင်သက်၊ တို့နားနပ်၊ ဗိုင်သွူရဟန်း၊
ခွေဘုရာ၊ သားသနားကိုယိုတဲ့ တစံးတောင်းထီ၊ အွေ့သီထံတို့
သေ့၊ နှိုင်းမိုင်ဟောင်း”

တဖျသွမ်သွဲ၊ ကဲ့ရဲ့ရဟန်းနှိုင်းနပ်၊ အာနန္ဒာယို မော့နပ်၊
ခါ ထွာမာတလီ၊ ဘုရာခွေယိုနပ်၊ မော့နပ်ခါ ထွာဖိုခွန်သီကျာ၊
အကျောင်း၊ ပေါင်းချာဇာတ်နှိုင်းနပ်သွူ။

**ထွားသွဉ်ဟော်ကျပ် ကုလာဝကဇာတ်ယိုတဲင်
ကလ၊အီ သတိ၊ ကလ၊အီပညား၊ ကလ၊ဒါး
ထားသေ တရာ၊ဖုံးနပ်၊ -**

- ၁။ ဟပ်မာ၊ယူးပက်တမ်းဝင်း၊ ဟပ်မာ၊သီတမ်းဝင်းအကျောင်း၊
- ၂။ ဖြမ်းဖြမ်းပူးပူးလို့ဝင်းတဲင် နံကိုရပ်ရား လွှင်းကွန်၊သာယား
ရေအတွက် ဆောင်းရွက်မာ၊ဗားအကျောင်း၊ ၊
- ၃။ လို၊တကေးဒါးဝင်း၊ လို၊ကျမ်းတကဲ့ဒါးဝင်း၊ လို၊အံးစာ
ယားတရေဝင်းနောင်၊ တညတောင်းအိန်းခါး ဝဋ်ချား
ဝွေဟ မော့ဗားထားဒုက္ခအကျောင်း၊ ၊
- ၄။ မာ၊တမ်းကုသိုလ်းနပ်၊ ထွာဒါးတိရစ္ဆာန်၊ မာ၊ကုသိုလ်းမ၊
တို့၊ထင်းလ၊ လူ၊ခမ်းအကျောင်း၊ ၊
- ၅။ ဇာတ်ကရီးခါ မီးရက်ဗားဖိုလို့ဝင်းနပ်၊ ဘဝယိုတဲ့ သ၊ရက်
မေတ္တာ၊ ပေါးလွဉ်ချားအကျောင်း - စတင် နှဲင်းနပ်၊ဖုံးသွူ။

(၁၄) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၄)

ကုလားဝကဇာတ် ကဗျာ

- ၁။ ဇေးတဝွန်းကျောင်းကို- ဗွန်ထိုအံ့ချား
 လွဉ်ဝိုင်းဇွေဗွေ - စင်ပေးတပါး
 ထိစစ်အိုင်ထောင်း - စစ်တင်းသွံ့မား
 ဝင်းအသက် - ဟပ်ရက် ခြိုင်းနယ်ချာ ။
- ၂။ ဒုံ မစလ - မာဃမဉ်တွင်း
 တရွပ်ထီအံ့ - ပဉ်ဖုံး အွဉ်ဝင်း
 ပဟောင် တိုင်းလင်း - နှောင်တင်းသွမ်းပျင်း
 ခမ်းဝတ်နိုး - စေ့စိန်း တွမ်းမာနင်း ။
- ၃။ နီစွက် မာသီ - နဝ်နီသျှောင်းဗား
 သားယားရေတွက် - ဆောင်းရွက်ရွှမ်းမာ
 အံ့စာ တကေး - ဝဋ်ဟွေးလွဉ်ချား
 မာကုသိုလ်း - စုပိုး တွိုးလူခြာ ။

ကုလားဝကဇာတ်ဝတ္ထု ထွ်ယိုသွ်။

* * * * *

၃၂။ နစ္စဇာတ် (ပစ္စုပ္ပန်) ဝတ္ထု

နိဗ္ဗေဒဘုရား အဝိဇ္ဇာအံ့ ဇနိတဂ္ဂန္တိ၊ ကိစ္ဆာတင်၊ ပြိုင်းပွါး
တွမ်းရဟန်း၊ (တဗြု၊ဘဏ္ဍာအာ) တပါးတင် ဗ္ဗေဒဘုရား၊ ဟော်၊
ဟား “နစ္စဇာတ်” ယိုသွ။

နိဗ္ဗေဒဘုရားရီ -

“ရဟန်းဟေး - နာ၊နောင်၊ တဗြု၊ဘဏ္ဍာ အဝိဇ္ဇာနာနာတဲ
မွေးနေဟောင်း”

“မွေး - ဗ္ဗေဒအော်”

“ရဟန်းဟေး - ပြိုးထမဲ့င်၊ မအွဉ်းအာငါး တဗြု၊ဘဏ္ဍာ
နဲင်းနောင်၊”

ကထင်းဟွန် နိဗ္ဗေဒဘုရားငေါင်းနဲင်းနောင်တင် ရဟန်းနောင်၊
သု၊လျား မာန်းထွိုင်း၊ ဗ္ဗေဒသင်္ကန်းပိုင် အံ့ထွိုင်း၊ လွသင်္ကန်း
ပြိုင်း အံ့တလီ၊စွဉ်း နိဗ္ဗေဒဘုရားငါထွ။တင် -

“ကျင်၊ဟား နဲင်းယိုနဲ့” ရှိ၊စွဉ်းနဲင်းနောင်၊။

လှို၊ဖုံးရီ - “ပသို၊ခရားတန်ဟေး” ကဲ့၊ရဲ့၊မွေးစွဉ်းတင်
ရဟန်းနောင်၊နောင်၊ အောင်၊နောင်၊ကိုလွင်းလင်း၊ လွေ၊ထွက်ထို၊စွဉ်း
တလဲင်းချင်၊နောင်၊သွ။

(၁၆) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၄)

ရဟန်းသီးဖုံး အုံပြုံးထွူတင် -

“ဘုရားဆင်တန်သွူနဝ်ဟွေး - လင်မာဗျုန်းစွဉ်းနဲင်း
နဝ်” တွမ်းငေါင်းသွမ်းသွဲ ကဲ့ရဲ့ရောင် ရဟန်းနောင်တွင်၊ နီဗွေး
ဘုရား ကျွဲလွဉ်တွော့ -

“သီအုံစု အောင်းပြုံး ဒေါလွငေါင်း အမျိုးမိုင်ဖုံး”

“နီသွဉ်းသီးရိုး -

ပါရဟန်းနောင်နောင်၊ ဗွေးဘုရားငါ၊ ရဟန်းသံဃာငါ၊
တကာအများငါ တန်သွူတဲ့ ထာဝင်သမဗ္ဗိနမ်း၊ ထာဝမ်း
မဗ္ဗိသမာ မာကြွေကြွေဗျုန်းစွဉ်းနဲင်းနောင်၊ လိုဖုံးပသို့အဲ့ သွမ်းသွဲ
ရောင်တင် လွင်းထိုလွေထွက်၊ ဝွေတွက် သွမ်းသွဲကဲ့ရဲ့ဒျား
ရဟန်းနဝ်ခရာ၊ ဗွေးဩ” လင်းလွနဲင်းနောင်။

နီဗွေးဘုရားရိုး -

“ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး -

ရဟန်းနဝ်နဝ် ထာဝင်သမာ၊ ထာဝမ်းအိုင်ထင်းတင် သွမ်း
ထိုသားသနားရတနား ဘဝယိုလွမ်း တကာတောင်း ဇာတ်ကရီး
တဲ့ သွမ်းထိုလဲဉ်း လိုမူးရတနားယင်” သွူ မိန်းထွူနဲင်းနဝ်တင်
ဟော်ဖေးခြင်းချာ စခါဘဝ လယိုအတိုင်သွူ။

နစ္စဇာတ် (အတိတ်) ဝတ္ထု

အိုးခဲတလဲင်း ကမ္ဘာကတယ်စနပ်ခါ သတ္တဝါအခင်းလစ်၊
ပင်သားဖုံးနပ်၊ ချင်းသွေးနပ်၊ ထွာခွန်၊ ထပေးဖုံးနပ်၊ အာနန္ဒာထပေး
နပ်၊ ထွာခွန်၊ ဝါးဖုံးနပ်၊ ဝါးဟင်္သာနပ်၊ ထွာခွန်။

ခွန်ဝါးဟင်္သာခံနပ်၊ ပိုမူးနံ့တရေ၊ အောင်တဟေး။

“ပိုမူး - နာကအီးထူး နာဝါနပ်၊ နာနမ်းကကျိုက်အတိုင်၊
နာနမ်းလျှိုက်အားသွာနော” အဖါဖေး အပိုမူးပေးဆု၊ အခွင်အရေ၊
နဲင်းနပ်။

ကွပ်နပ်မ၊ ဟိမဝန္တာတခြာကို ဝါးမျိုးပေါင်၊ ဈာန်ဖုံးနောင်၊
ဟဲ့စု “ဝါးဟင်္သာ၊ ဝါးတောင်၊” စတင် ဝါးခိုဗင်းပေါင်၊ ဈာန်ဖုံး
လွှဲပြုံး၊ အံ့ဒင်းလွှဲခန်း လုံးစံးပျားဖုံးလောင်း။

ဝါးခွန် ဟင်္သာရိုး -

“ပိုမူး - နာထူးအဟေးမိုင်တဲလွှိုက်၊ နာကျိုက်အဟေးမိုင်
တဲ ဟဲ့လွှဲသွာလှိုင်း”

အဖါဖေးခွင်၊ နဲင်းနောင်တင် ဝါးဟင်္သာမူးနံ့နပ်၊ ဝါးပြုံး
ကို ဝါးဖုံးယိုထွားယက် တဟေးထွူတဟေးတွေ့၊ ထီးခန်းဝါးတောင်၊
ဝါးတောင်နပ်၊ အငွဉ်ရောင်တဲ နဲင်းစွဉ်း ပတ္တမု၊ အဒွေတဲ
တရေမွေးစွဉ်းထာ၊ ကွပ်နပ်မ၊ ဝါးဟင်္သာမူးနံ့ရိုး -

(၁၈) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမုဲင် (၄)

“ဝါးတောင်ယို ထွာသွော့ ခွေဝါ၊ခိုနော” ဒေါ့နဲင်းနောင်။

ဝါးမျိုပေါင်၊စွမ်း အလောင်းအလင်ဖုံးနောင်၊ လွေ့ထေ့
ဝါးတောင်ထွေ့ထွေ့၊ ဒေါ့လွနဲင်းယို -

“ဝါးတောင်ဟွေး - ဝါးဟသံးမူးနံနောင်၊ ဝါးမျိုပေါင်၊
စွမ်း ပဉ်တကားယိုနပ်၊ ထွိုက်တော် ကျိုက်ခေါ်ဒျား နာလွမ်း”

ကထင်းအံ့ဖြားလွနဲင်းနောင်တင် ဝါးတောင်တဲ သရေ၊
ထာထွေ့၊ ထာဝင်၊သ၊ထာဝင်၊သိ၊ ထာဝင်၊ထာဝင်၊သိ၊ သေအွဉ်း
ဒွမ်တင် “ဝါးမျိုစွမ်းဖုံးယို ထီးဖိုဒွိုနံး ခွေအစွန်၊ ခွေပျာနယ်က
ခွေ အစွန်မ” ရှိနဲင်းနပ်ထွေ့ခါ လွေ့ငါယိုင်းအဒေ့၊ အွဉ်းထွိုင်း
အမေး၊ ကျူးမွေးစွဉ်းဒျားထာ၊ ကတိန်းအွဉ်းထွိုင်းအမေးနောင်၊
“အချား အောင်းလိုထာတင်” ခွန်ဝါးဟသံးရိုး -

“အထန်းဖွဲတဲ ဟွန်ငမ်းတောင်းဝင်ယို၊ အကိုဖွဲတဲ ထာ၊
ဝင်၊သ၊အဲဉ်ထပ်၊ ထာဝင်၊သ၊ မဗွိုနမ်း၊ ထာဝင်၊ မဗွို၊ကြို၊
ဝါးတောင်ယိုနပ်၊ ခွေတဖေးခွောင်တပ်၊ ခွေပိုမူး၊ ခွေပိုမူးယို ဖေး
အပ်တောဒျား ဝါးဟသံးခိုဗင်းယို” ကေးညားစွဉ်းဒျား အများငါ
နဲင်းနောင်။

ဝါးတောင်နပ်၊ လ၊ထွာတယ်၊ဒွမ် ဝါးဟသံးမူးနံတင်
ဝင်၊သ၊ငါးဝင်၊ထွေ့၊ အပ်နောင်ကို ကျောင်းညာထိုစွဉ်းဒျား၊
ဝါးဟသံးသီးဖုံးတဲ သင်၊ခန်းဒျား အခင်းလမ်း ပငါပရာနပ်သွေ။

နီဗွေဘုရားရဲ့ -

“ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး - ရဟန်းနောင်နင်၊ ထာဝင်၊သ၊
ထာဝင်အံ့ထောင်းတင် သွမ်းထို၊ သားသနားရတနား ဘဝယို
လွှမ်းတကားတင်း၊ ဇာတ်ကရီးတဲ့ သွမ်းထို၊ဖိုလဲဦး လို၊မူးရတနား
နဲဦးနောင်သွ။”

ရဟန်းတမြို့ဘဏ္ဍားအာနင်၊ မော့နင်၊ခါ ထွာဖိုဝါးတောင်၊
ဘုရားခွေယိုနောင်၊ မော့နင်၊ခါ ထွာဖို ခွန်ဝါးဟသံး”အကျောင်၊
ပေါင်၊ချာဇာတ် နဲဦးနောင်သွ။”

ထွားသွဉ်ဟော်ကျပ် နှစ်ဇာတ်ယိုတင်
ကလ၊အီ သတိ၊၊ ကလ၊အီပညား၊ ကလ၊ဒါး
ထာ၊သေ တရားဖုံးနင်၊ -

၁။ ရဟန်းသီးဖုံး ရွမ်ပြုံးအွဉ်းအာတမြို့နင်၊ နီဗွေဘုရားကျွဲကံ
တောင်း၊ ဟောင်အွဉ်းအာတင်း တမြို့အကျောင်၊ ၊

၂။ ထေမာန်း သ၊လျားထာ၊ အများငါနင်၊ ထွာထာ၊သွမ်းသဲ့၊
အများကဲ့ရဲ့ဒါးအကျောင်၊ ၊

၃။ လ၊သွ။ရတနားတဲ့ယောင်း ပေါးထာဝင်၊သ၊၊ ထာဝင်အံ့
ထောင်းနောင်၊ သွမ်းချာထို၊ယင်းချား အကျောင်၊ ၊

(၂၀) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမည် (၄)

၄။ ထာဝင်သု (ဟိရီ)၊ ထာဝမ်း (ဩတ္တပ္ပ) လောကပါလ
(တရာထိန်၊မူရ်) ယိုနီပါ၊နဝ်၊ စွမ်းဖြာတန်ပေး လိုးအွဉ်း
သေးသေးအကျောင် - စတင် နှိုင်းနဝ်၊ဖုံးသွ။

နစ္စဇာတ် ကဗျာ

၁။ စင်တပါ၊ခါ - အွဉ်းအာ ဘဏ္ဍာ
စစ်ဆေးရီဟး - ဆရာဘုရာ၊
စင်လွင်းအံ့ထွိုင်း - မိုင် ပွိုင်းလွပြား
ဇာတ်ရီးတား - ထွာဟး ခြိုင်းနယ်ချာ ။

၂။ မော့လဲင်းကာလ - တယ်းစကမ္ဘာ
ဝါးတောင်တဟး - ယံငါးလွိုပါ၊
ကျိုက်မွေးထွားသွ။ - ဝါးမွှး ဟသံး
ကျူးလိုချာ - ဟသံး မနေးထွာ ။

၃။ ရဟန်းသီးမျိုး - တခြို့ဆွေးဟး
ဝင်သုအဲဉ်ထင်း - ငမ်းတောင်းနဝ်၊ရာ၊
ဝင်သုသွမ်းကွေး - သွမ်းမွေးရတနာ
ယံဗွို၊နမ်း - ထာဝမ်း ဝင်သုပါ ။

နစ္စဇာတ် ထွဲ့လိုယိုသွ။

* * * * *

၃၃။ သမ္မောဒမာနဇာတ် (ပစ္စုပ္ပန်) ဝတ္ထု

နီဗ္ဗေဒဘုရား အောင်းအံ့ ကပိလဝတ်ခမ်း နိဂြောဓာရာမ (နိဂြောဓာရုံ) ကျောင်းကိုအတွင်း တယ်းစလယ်းကွို့၊ ထူးမား လို့ဝင်လမ်းပ၊ မွဉ်အိထိဖွိုင်းတင် ရတင်ငါ ထွာလွဉ်တဖံးတဖင်း ရွို့ရန်းလို့ဝင်တွေ့၊ ဟော်ဖေးဗား “သမ္မောဒမာနဇာတ်” ယိုသွ။

(ကရွို့လို့ဝင် အခရား အစွမ်းအလင်းနပ် မဉ်းတို့အသီ တိနိပါတ်၊ ကုဏ္ဍလဇာတ်၊ ဇာတက အဋ္ဌကထာ၊ ပဉ္စမတွယ်၊ လိတ်မဲ့ငါ - ၄၄၀ သူမဲ့ စင်းစဲ့သေးချား သေဗားဒျားသွ။)

အအဲဉ်းချုပ်နောင် -

နီဗ္ဗေဒဘုရား ချလွဉ် ဖူးဝေးစွိုးရွို့၊ ခွန်မျိုဖုံးထွေတင် -

“တကာခွန်တန်သီးဖုံးဟွေး - ဖူးဝေးရင်ရင်၊ စွိုးရွို့ချင်၊ ချင်၊ ရွို့ရန်းလို့ဝင်၊ နှဲင်းယိုနပ်၊ ဟောင်တောင်း၊ ငေါင်းနပ်၊ အမွေး အမန်း တိရစ္ဆာန်သီးမဉ်းတဲ ကဖြမ်းတူ၊ ကလွောင်းပူးလို့ဝင်၊ ခါနပ်၊ နွောင်လ၊ ရန်းသူ၊ ခွရူချမ်းသာလို့။

တဗားတွမ်းတဗားအာငေါင်း တိန်းတလွောင်းပူးတောင်းလို့ ဝင်နောင်၊ ပါမွောင်းထူးထိုလ၊ သ၊ ဝ၊ ဒုက္ခ၊ သီလို့လဗားထာ၊”
ဗ္ဗေဒဘုရား မိန်းထွေနှဲင်းနပ်၊ ခါ အံ့ချာခန်းတေးတေး။

(၂၂) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမုဲင် (၄)

ဖူးဝေးစွိုးစွိုး၊ ခွန်မျိုးလျောက်လင်းတင် ဗွေစောင်းဘုရား၊
ဟော်ကျာနယ်ချာ စခါဘဝ လယိုအတွိုင်သွ။

သမ္မောဒမာနဇာတ် (အတိတ်) ဝတ္ထု

အွိုးစခါ ဗားရားဏသီးခမ်း ဗျဟ္မဒတ် အင်းထွာခွန်အတွင်း၊
ဘုရားလောင်းနပ်၊ သင်းထွာဝါးရွှံ၊ ရျာရောင်မကား၊ တွမ်းသွေး
သဟားပေါင်းအာ အံ့တခြာကို။

အတွင်းနပ်ခါ မုဆိုးတဖြာနပ်၊ လွေ့အွိုးတခြာ၊ မာအငေါင်း
နဲင်းဝါးရွှံ၊ ပေါင်းဝါးရွှံ၊ ဖျော်ပြုံးသွ။ တွမ်းခြယ်ဝေါင်းယှိုင်းလွေ့
ဝါးရွှံ၊ ဖုံးဆ၊ ကီထွ။ ဝိ၊ ရုပ်ချာခြယ်ငှါ တဖြို့မော့ ဝါးရွှံ၊ ဖုံး
အင်းခံပြုံး ခြယ်ကို၊ ဝါးရွှံ၊ ဖုံးယို သော့ခြောင်း၊ မုဆိုးထမ်းသင်းလမ်း၊
စာဝါးရွှံ၊ ဖုံးနပ်၊ လ၊ အငို၊ လွှးအိနမ်းသွ။

တိုးတနီတော့၊ ဘုရားလောင်းဒေါ့ဖေး သွေးပေးဖုံးနဲင်းယို-

“မုဆိုးနောင်၊ ဒေါင်ဆွမ်းငါးနီဝါး၊ အယားနီဝါးရွှံမျိုး၊ မုဆိုး
တဆွမ်းနွှောင်တင်းနီနပ်၊ ခွေယူးလ၊ အနယ်ဆ၊ အင်းတစား၊
တယ်ဟန်းနီယိုမာငါ ပေါးမုဆိုး၊ ဝေါင်းလူးသီ တွမ်းခြယ်နပ်၊
တလင်းချင်၊ သီကတူး အွဉ်းပြည်သော့ခြယ်အို၊ ကားကအင်းဖုံးယို
ကျောင်းထို၊ အီထိုအခြယ်၊ လွေ့လင်ညာ၊ အွဉ်းဖို့ထာဆူးပုံ

လောင်း၊ နီယို ကောင်းလင်းလ၊ တရေတရလွင်းညာ၊ ပငါပရာ၊
မာ၊ဟးနဲင်းနပ်၊ နော”

“မွေးသွၼ် ဆရာ - နီဖြမ်းလွဒျာ”

အာမခံလွခန်းနဲင်းနပ်၊ နဲင်းမွူးရောင်းတော့၊ မုဆိုးဝေါင်း
စော့လွဉ်ခြယ်၊ ဘုရားလောင်း၊ ကသွဉ်နယ်အတိုင်၊ ဝှေးသီးဖြမ်းဖြမ်း
ဗူးဗူး၊ အွဉ်းပြဉ်အကတူး၊ ထူးခြယ်ကျောင်းညာ၊ အွဉ်းလင်းခါ၊
ထာ၊ ဆူးပုံလောင်း၊ ရှုရောင်းခွေးသ၊ လွစ်လေးပငါပရာ။

မုဆိုးနောင်၊ ဖဲဗက်ထိုးထူးဆူး၊ ကျမ်းစေထူးချာ အခြယ်၊
ခါးလားကလေးလတ်င် မွူးဟာထိုး၊ လေးသင်တမ်း ဝါးရွှံတဟးဟး၊
သင်ခြင်ဟးဒျာထာ၊ နဲင်းမွူးရပ်တဲ ဝါးရွှံဖိုး မာ၊ဖျင်နဲင်းနပ်၊
မုဆိုးတဲ ဖဲထိုးမွှိုင်းဒျာထူးဆူး၊ ကျမ်းစေထူးမွှိုင်းဒျာ အခြယ်တင်
မွူးဟာထိုးဖျင်ခန်းဒျာ၊ လေးသင်ဖျင်တမ်းထမိုင်မိုင်၊ အခြောင်းကို
အောင်းသူး၊ ဝီရူသင်ဒျာခြင်ခြင်။

တို့သင်လမ်းတော့၊ မုဆိုးမာ သလျားအဝါ၊ “နာနောင်၊
သင်ခြင်ဒျာထာ၊ ဂွမ်းနီ၊ဂွမ်းနီ၊ နာမာပေး အောင်းတော့ထာမ
တောင်” ရှိဆွမ်းအဝါနဲင်းနောင်။

မုဆိုးရိုးဖေးချာ အမာနဲင်းယို -

(၂၄) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမုဲင် (၄)

“ခွေမာပေး တအဲဉ်ထဝ်း၊ အနဲင်းယိုဒျာ၊ ဝါးရွံ့ဖုံးနဝ်၊ ဖြမ်းပူး
မွေးစွဉ်းလို့ဝင်၊ သစ်ခွေ ကဝေါင်းခြယ်တဲ့ ကားကအဝ်း လွောင်း
လွောင်းပူးပူး ထောင်းတူးခွေခြယ် လွေ့အွဉ်းပွိုင်းဒင်း ထာ၊ဆူးပုံ
လောင်း၊ ခွေနဝ်၊ ဖဲထို၊ဟးထာ၊ဆူး၊ စေတူးဟးခြယ်နဝ်၊မ၊ မှူးဟာ
လ၊ထို၊ စွမ်းနီ၊နီ၊ တပီ၊သင်၊ဟးတဝ်း ဝါးရွံ့နဲင်းနောင်၊ဒျာ။

ဝါးရွံ့ဖုံးတဲ့ အီးလွောင်းပူးသေးသေးစွဉ်းလို့ဝင်၊ တမွေးတဝ်း
ခြာ၊ တလဲင်းလဲင်းမဲ့၊ အရွံ့၊လို့ဝင်၊ ဝါးရွံ့နဝ်၊ အမင်းရွံ့၊လို့ဝင်၊မဲ့၊
အလွောင်းပူးခွမ်လို့ဝင်၊ တွိုးအမင်းလွောင်းပူးခွမ်လို့ဝင်၊မဲ့၊ လ၊ယင်း
ပဉ်ခြောင်းခြောင်း၊ သိမ်၊ကြောင်းယင်း ပဉ်ခြယ်ခြယ်၊ မဲ့ခွေသင်၊အွဉ်း
နယ်နာ၊ တွိုးနဝ်၊မဲ့၊ နာ၊ငပယျမ်းယဲ့ဟးထာ၊သနယ်” အဝါ၊ဒေါ၊
သ၊ရေ၊ဖေး အမာနဲင်းနောင်၊။

ကထင်းလ၊ နီသွံနီ၊တွေ့၊ ဝါးရွံ့တဟးနောင်၊ အဝ်းကီ
ကျောင်းလင်၊ လင်၊ယမ်းဟး အသွေ့ကတူး၊ ကခမ်းဟး အယမ်း
သားနဝ်၊ သ၊လျားထာ၊တင် -

“ပါ၊မုဲင်၊ ကလင်၊ယမ်း ခွေကတူးနောင်၊ဟွဉ်း”

ကယမ်းသားနောင်၊ရီ၊ -

“ခွေအွဉ်းဖေင်၊နမ်း လင်၊ယမ်းဟးဒျာ၊ စွော်စွော်ယမ်းမွေး

တောင်း၊ နာသလျားမျှန်းခွေဟဲ့င်း” ဒေါသျှူနဲင်းနောင်တဲ ကခံး
ဗားသား ဝါးရွှံ့နပ်၊ သလျားဒျားတိက်တိက်၊ ဝါးရွှံ့နပ်နီဗားနပ်၊
ထောင်ချာထောင်ငါလို့ဝင်၊ ရွှံ့လို့ဝင်တင် ဘုရားလောင်းယူးနဲင်း
ယို -

“ဝါးရွှံ့ဝင်ကရိုးနပ်၊ ထာချမ်းသားအဲဉ်ထောင်း၊ ယိုတလဲင်း
နောင်၊ မဲ့ဝွေသီး ထောင်းကျောင်းတောင်းခြယ်၊ မဲ့အီးမော့မွေး
မဲ့င်း ထာဒုက္ခ၊ မဲ့မုဆို၊ အီးဆွမ်းလလို့၊ ခွေအံ့ယိုကို ထွာတောင်း”
ယူးနဲင်းနောင်ထွူတင် ဟဲ့တွမ်းဝွေလို၊ ပရိသတ် ခြင်းထိုခန်းဒျား
အရပ်လင်နောင်သျှူ။

ကထင်းလ၊ နီသွံနီတင် ဝါးရွှံ့မုဆိုနပ်၊ လွေယင်းဝါးရွှံ့ခြာ၊
မာပါဝါးရွှံ့ငေါင်း၊ ဝါးရွှံ့ဖုံး လွဉ်အောင်းပြီးထွူတင် ဝါးရွှံ့ဖုံးဆကီ
ဝီဝေါင်းလွေစွဉ်း အခြယ်။

“နာထောင်းဟဲ့င်း၊ နာထောင်းဟဲ့င်း” အင်းထွဉ်းချာထွဉ်းငါ
လို့ဝင်နဲင်းနောင်တွင်၊ မုဆိုလော့ထွိုးရပ်လ၊ အခြယ်ငါ၊ ဝါးရွှံ့
ပါလို့စွဉ်း အခြယ်ကို၊ ထေသော့တောအခြောင်း၊ အီးမာရောင်း
အမာသ၊ တွမ်းခင်းကာစတင် နပ်သင်စွဉ်းအလမ်းသူသွ။

နီဗွေးဘုရားရိုး -

“တကာခွန်တန်ပွေး - စိုးရွိုးချင်းချင်း တဟပ်ရွှံ့တမ်း
လို့ဝင်၊ ထာရွှံ့လို့ဝင်နပ်၊ ထွာအီထာကဲ့င်၊ (ထွာအီထာသွမ်း

(၂၆) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမုဲင် (၄)

ခြေင်) တန်သွ။” မိန်းထွဲနဲင်းနပ်၊ခါ ဒေးဝဒတ်နပ်၊ မော့နပ်၊ခါ
ထွာဖိုဝါးရွံ့ ပညားအဲဉ်ထပ်၊ ဘုရာဇွေယိုနပ်၊ မော့နပ်၊ခါ ထွာဖို
ဝါးရွံ့ပညားအပ် - အကျောင်၊ ပေါင်၊ချာဇာတ်နဲင်းနပ်၊သွ။

ထွားသွဉ်ဟော်ကျပ် သမ္မောဒမာနဇာတ်ယိုတင်
ကလ၊အီ သတိ၊ ကလ၊အီပညား၊ ကလ၊ဒါး
ထာ၊သေ တရာ၊ဖိုးနပ်၊ -

- ၁။ လိုးရွံ့၊တောင်းလို့ဝင်၊ အကျောင်၊ ၊
- ၂။ ထာ၊ရွံ့၊လို့ဝင်၊နပ်၊ ထွာအီထာ၊ကိုင် (ထွာအီထာ၊သွမ်၊
ခြေင်) အကျောင်၊ ၊
- ၃။ ပေါးလွောင်းပူးလို့ဝင်၊နပ်၊ အောင်းနွောင်၊ရန်းသူးတင်
လ၊ထာ၊ချမ်၊သာ၊ အကျောင်၊ ၊
- ၄။ ပေါးလွောင်းပူးတောင်းလို့ဝင်၊နပ်၊ အောင်းနွောင်၊တောင်း
ရန်းသူးတင် မော့ထာ၊ဒုက္ခအကျောင်၊ ၊
- ၅။ ဘော၊ရန်း ကရထွာအရပ်၊ ဘော၊ရန်းကအောင်းအရပ်နောင်၊
ဟောင်အုံတောင်း အကျောင်၊ - စတင်နဲင်းနပ်၊ဖိုးသွ။

သမ္မောဒမာနဇာတ် ကဗျာ

ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမုဲင် (၄) (၂၇)

- ၁။ နိကြေဓာရုံ - အောင်းအံ့ခိန်းခါး
တဲးကျိးလမ်းပး - ရှိးရး ရှိးမာ
တဟင်ရှိးတင်း - ပွေးစောင်းထိန်းဟး
ဝါးရှိးဇာတ် - ပွေးမျတ် ဟော်နယ်ချာ ။
- ၂။ ဝါးရှိးတခြာ - နောင်ခါ အာဝါး
ခြယ်ကိုလောင်းမှုး - ထောင်းထူး အီညာ
မုဆိုးသွမ်းတောင် - သဲင်ခြင်ထိုးဟး
ကွပ်ရှိးရန်း - လးတန်း တွိုးသဲင်ချာ ။
- ၃။ ရှိးရန်းလို့ဝင် - ထောင်ညင်ထာမာ
ရှိးမျိုးမုဲင်ယင်း - ဟင်တင်းလာလာ
လောင်းမှုးဝင်မး - ခွေးသးချမ်းသာ
လောင်းမှုးတင်း - အာဝေါင်း ဒုက္ခအာ ။

သမ္မောဒမာနဇာတ် ထွေလို့ယိုသွေ။

* * * * *

(၂၈) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၄)

၃၄။ မစ္ဆဇာတ် (ပစ္စုပ္ပန်) ဝတ္ထု

နီဗ္ဗေဒဘုရား အဝိဇ္ဇာအံ့ ဇေတဝဂ္ဂန်းကျောင်းကိုအတွင်း ပွိုင်းပွိုင်း တွင်း “ အမာလီ၊ချောက်ချာ ရဟန်းတပါး” တင် ဟော်၊ဟား “မစ္ဆဇာတ်” ယိုသွ။

ဝေါင်းနောင်၊မွေးချား၊ အတွင်းနဝ်၊ခါ နီဗ္ဗေဒဘုရားရိုး -
“ရဟန်းဟွေး - ‘နာမည်ထွက်ထား’ကရိုးနောင်၊ မွေးနေ
ဟောင်း”

“မွေး မွေးအော်”

“ပါ၊မိုင်၊ မည်မာ၊ထွက်နာ၊”

“ခွေသွဉ်းမာလီ၊ချား မွေးအော်၊ ခွေသွဉ်းမာလီ၊နောင်၊ ဂူ
လောင်၊ ပနဉ်းဖဲ၊ လွှမ်းလဲချော်၊တလျောပေးတင် ခွေသွဉ်းအွဉ်း
ကိုင်နှောင်၊တောင်းဝွေ၊ မွေးသြ”

တိုးနောင်၊တွေ့၊ နီဗ္ဗေဒဘုရားရိုး -

“ရဟန်းဟွေး - ပါ၊မူ၊နောင်၊နောင်၊ အမာ၊သွ၊မံ၊ဆာနာ၊
ဘဝယိုလွှမ်း၊ကာ၊တောင်း ဇာတ်ကရီးတဲ့ မာ၊သွ၊မံ၊ဖိုလဲဉ်းသွ၊နာ၊၊
ကွပ်ပါ၊မူ၊နဝ်၊တင် နာ၊အီးသီဟားသွ၊ထာ၊လေးလေး ပါ၊အီးပင်း
သွ၊မေးအတွင်းနဝ်၊ ခွေကယ်၊နာ၊နဝ်၊မ၊ နာ၊လွစ်လ၊ ထာ၊သီ”

နီဗွေးဘုရား မိန်းနဲင်းနောင်၊ထွဲခါ မိန်းပါအတိတ်အိုးအစ လယို
အတွိုင်၊သွ။

မစ္ဆဇာတ် (အတိတ်) ဝတ္ထု

အိုးစခါ ဟေးရားဏသီးခမ်း ပျဟ္မဒတ် အင်းထွာခွန်အတွင်း၊
ဘုရားလောင်၊နပ်၊ ထွာခွန်ပျဟ္မဒတ် ပရောဟိတ်အမတ် နပ်၊သွ။
အတွင်းနပ်၊ခါ စံးငါးသား (ဆွမ်းထပေးသား)ဖုံးနောင်၊ ဝေါင်းဝန်း
လင်၊ခြယ် ထိခြောင်ကို။

အတွင်းနပ်၊ကို ထထီးတန်တဟေးနောင်၊ တထွဲမွန်းပျေး
လေးကားမဂုဏ်းတင် တွမ်းထပေးမွူးတဟေး လယ်လေးချာငါ
နပ်၊ကို၊ ထမွူးနပ်၊ လွေထထီးဆင်၊ ထမွူးနပ်၊ နွမ်းဟေးခြယ်
လွီးတင် လွင်းလဲ့ထို၊ တွိုးထထီးနပ်၊ တထွဲမွန်းပျေး လေး
တမွိုးငါး ကားမဂုဏ်းတင် အလွဉ်၊ငါသော့စွဉ်း ခြယ်ကို။

ထထီးလဲဉ်းသော့ခြယ်ကို မုဆိုး (စံးငါးသား)ယိုသေတွော့၊
ထွိုးရှပ်၊စွေးစွဉ်း အခြယ်၊ ထထီးနောင်၊ ထောက်ထေဒင်း သုင်၊
လောင်း၊ မာသီတမ်းဒွိုန်း ထထီး၊ အူရီးကမေး။

(၃၀) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမုဲင် (၄)

ထထီးယို အီးပင်းဒင်း မေးလောင်း၊ သွ၊ဆောင်းထာ၊ရော၊
(ခွဉ်းရော၊) တွို၊နောင်၊တွေ့၊ ထထီးဒေါ၊နဲင်းယို -

“ပါ၊အီးပင်းခွေ မေးအူလောင်း၊ ခွေအီးမော့၊ ထာ၊ဒုက္ခ
တဲနပ်၊ ပါ၊အီးဒွါးခွေ တွမ်းထာ၊ရော၊ ခွေအီးမော့၊ ထာ၊ဒုက္ခတဲ
နပ်၊ ထာ၊ဒုက္ခအလောင်းအလင်တဲနပ်၊ တနီစွက်တောင်းခွေသ၊၊
ခွေတငမ်းတောင်း၊ ခွေသ၊ တဒုက္ခတောင်း။

‘ခွေဝါ၊ ထထီးနောင်၊ တထဲမွန်းပျား - လော၊ကာ၊မဂုဏ်း
တင် အလွိုးလော၊လွဉ်၊လဲဉ်း ထမွူးအလောင်းအလင်ဒျာ၊ရင်၊’
ခွေမာနင်၊ ထမွူးသူ၊နပ်၊ အလွိုးထင်းမားလဲဉ်းခွေ၊ အလွိုးခွေမာ
ထမွူးသူ၊ သ၊ဒုက္ခထို၊လဲဉ်း၊ ထမွူးသ၊ ကဒုက္ခမားထာ၊နပ်၊မ၊
မာ၊ယပ်၊သ၊မွေးစွဉ်းခွေ၊ ထင်းမားခွေနပ်၊အတွက် နီစွက်မွေးစွဉ်း
ခွေ၊ ခွေယူ၊ယူနပ်၊ကိုမ၊ ခွေသ၊ဒုက္ခမွေးစွဉ်းထာ၊” ထထီးသ၊ဂျိုး
ဒေါ၊ငို၊ဒေါ၊ငို၊ထာ၊နဲင်းနောင်၊။

ဘုရာ၊လောင်၊ ပုရာဟိတ်အမတ်နပ်၊ အီးလင်၊လူးထီ တွမ်း
အသွ၊ဖိုး ဖျော်ပြုံးလွဉ်နပ်၊ကို၊ ဘုရာ၊လောင်၊နပ်၊ သေသတ္တဝါးသီး
ငမ်းနပ်၊မ၊ သေထွ၊ရီးရီး ထထီးနပ်၊ခရာ၊၊ ထထီးနပ်၊ ကွပ်ကိလေး
သားနီစွက်၊ သ၊ယူ၊ပက်ထာ၊တွင်၊ မဉ်းသီလင်၊လဲ အီးထဲငါးရဲင်၊၊
“ခွေကယ်၊က ထထီးယိုမ၊” ချ၊သ၊နဲင်းနပ်၊ထွါ လွေ၊ငါစံးငါးသား
ထျ၊တွေ့၊ ရှိ၊ဒေါ၊နဲင်းယို -

“စံးငါးသားဖုံးဟွေး - ထတန်ထပေး သီဖေးဖိုတောင်းခွေ
တလဲင်းလဲင်း၊ ယိုတလဲင်းနပ်၊ ထထီးယိုတဟး ဖေးခါးခါးခွေမွိုင်”
ကွီခန်းနဲင်းနောင်။

စံးငါးသားဖုံးရိုး -

“လးချားဗွေး - လးချား လးချား၊ ထူးလွေဟဲ့င်း”ရိုးလွ
နဲင်းနပ်၊တင် ဘုရားလောင်၊ ထူးထထီး လွေထီခြောင်ထျ၊တွေ့၊
ဒေါ့ဖေးရိုးရိုး ထထီးနဲင်းယို -

“ထထီးတန်ဟွေး - ဟန်းနီ၊ ခွေမည်းတလွဉ်ထီးတင်းနာနပ်၊
နာအီးသီဟးထား၊ တဲးဟန်းနီယိုမာ၊ငါ နာလွောကံ၊ငါးမွန်းခွါ
ကိလေးသား အလိုနော” ဆွဲမ၊နဲင်းနောင်ထွါ အွဉ်းစွ၊ငါလွေ၊
ခန်းချား ထီကို၊ ဝွေသီးယို လူးထီထွါ သဲင်းချာခန်းချား ဝေင်၊
ကိုနပ်၊သွ။

နီဗွေးဘုရား ဟော်၊ကျာနယ်ဟး မွေဒေးသနားယိုထွါခါ
ပျ၊ပါသစွားတရား၊ ရဟန်းကမဉ်ထွက်ထားနောင်၊ လးစွဉ်းတမက်တ
ဖိုလ်း ထွာစွဉ်းသောတာပန်း ပုဂ္ဂိုလ်းနပ်၊သွ။

ရဟန်းမာရင်းယိုခါနပ်၊ မော့နပ်၊ခါ ထွာဖိုထပေးမွူး၊ ရဟန်း
ကမဉ်ထွက်ထားနပ်၊ မော့နပ်၊ခါ ထွာဖိုထထီး၊ ဘုရားခွေယိုနပ်၊
မော့နပ်၊ခါ ထွာဖို ပုရောဟိတ် အမတ်နပ်၊အကျောင်၊ - ပေါင်၊ချာ
ဇာတ်နဲင်းယိုသွ။

(၃၂) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၄)

**ထွားသွဉ်ဟော်ကျပ် မစ္ဆာဇာတ်ယိုတဲင်
ကလ၊အီ သတိ၊ ကလ၊အီပညာ၊ ကလ၊ဒါ၊
ထာ၊သေ တရာ၊ဖုံးနပ်၊ -**

- ၁။ ဟင်္ဂုယံ၊တဝ်း ကားမဂုဏ်း (မဲ့အားရုံး၊ နားအားရုံး၊ နေ့၊ဖူ
အားရုံး၊ ဖြေ၊အားရုံး၊ နမ်းအားရုံး) အားရုံးယို ငတ်၊ပါ၊
အကျောင်၊ ၊
- ၂။ မဉ်းစွယ်၊ကားမဂုဏ်း အားရုံးယိုငတ်၊ပါ၊နောင်၊ မော့ဒါ၊
ထာ၊ဒုက္ခ အကျောင်၊ ၊
- ၃။ တဏှားရာ၊နပ်၊ လျားလဲဉ်းကမေး အကျောင်၊ ၊
- ၄။ အားကျို၊လို၊ဟပ် လို၊ဒါ၊မ၊ လ၊ထာ၊ချမ်းသာ၊ အကျောင်၊-
စတဲင်နဲဉ်းနပ်၊ဖုံးသွ။

မစ္ဆာဇာတ် ကဗျာ

- ၁။ ဇေးတဝွန်းကျောင်းကို - ဗွန်ထိုအုံဒျား
စင်ရက်မာတွက် - မဉ်ထွက်မိုးမာ
စိုးရီး ထပေး - လျားမေး ဖိုဗား
ခွေကယံးမ - လွစ်လ၊ ဟော်နယ်ချာ ။
- ၂။ ထိတန်အကို - ထယိုနီဗား
ထထီးပါလ၊ - ယပ်သ၊စဉ်းစာ၊
မေးနပ်၊ မငမ်း - ယူးနန်းမာတာ၊
လောင်တော့ဗွေး - ကယံးဖေး လွစ်လ၊ချာ ။
- ၃။ အားရုံးငတ်ပါ၊ - သျောင်းညာနပ်၊ရူ၊
လွှောက်လွဉ်းစွဲသား - ခိုးလျားကွင်ရူ၊
တဏှာ - ရားဂ - ကယ်ကျမေးတူ၊
လိုဟောင်ဒါ - ကွိုဗား ခွသ၊သွ။ ။

ကဏ္ဍိဇာတ်ဝတ္ထု ဝဏ္ဏလိသွ။

* * * * *

(၃၄) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၄)

၃၅။ ဝဇ္ဇကဇာတ် (ပစ္စုပ္ပန်) ဝတ္ထု

နီဗ္ဗေဒဘုရား ကျွေးလွှေ “မဂဓ” ခမ်းအတွင်း ပွိုင်းပွိုင်းတွင်း
မေးတခြာ ဖွေငိမ်းချာထိုဟူး အကျောင်းခရားတင် ဟော်ဟူး
“ဝဇ္ဇကဇာတ်” ယိုသွ။

ဒေါက်ကအလဲင်း ခြိုင်းကအစွမ်း - အိုးခေတလဲင်း နီဗ္ဗေဒ
ဘုရား ကျွေးတုံသွမ်း “မဂဓ” ဒုံပေးကို၊ တုံသွမ်းသုံသွမ်းထွဲခါ
တွင်းတပွဲတပန်း ရဟန်းသံဃာ ကျွေးလွှေခန်းချား တခြာကို။

အတွင်းနောင်ခါ မေးတခြာ ခိုးလွှဲထား၊ ရဟန်းသီးဆေးချာ
တဲ့ မေးခိုး၊ ရဟန်းသီးဆေးငါတဲ့ မေးခိုး၊ မေးပျော်တဲ့ ထွာလွှဲစွန်း
တနုချင်း၊ သင်းစွန်းရပ်ရပ်၊ အောင်းလွှဲမပ်မပ်စွန်းချား။

ရဟန်းသီးဖုံးအကို ပုထုဇဉ်းရဟန်းသီးဖုံး ယင်ဟန်းနောင်၊
ငမ်းထားသီတင် နှစ်ပွဲင်း အမေးပွဲင်းထွဲခါ နှစ်လေးလွဲ တမုင်းရိုး
ခါ၊ ဝေဗ္ဗေဒသီးဆေးငါ၊ ရဟန်းအလောင်းအလင်ဖုံးနောင်၊ ရိုး -

“နီဗ္ဗေဒသီး မာယမုင်းဖုံးနောင်၊ နီဗ္ဗေဒသီးနောင်အုံသွ။ မွူး
လာဆေးလတဲ့ တွင်းတထီးတင်း မွူးလာနပ်၊ ပီဝင်း၊ အုံသွ။ ထီ
သမုဒ္ဒရားထျာတဲ့ တွင်းတထီးတောင်း ထီသမုဒ္ဒရားနပ်၊ ပီဝင်း၊
အုံနောင်သွ။ ကောင်မျှင်မိုးတဲ့ တွင်းတထီးတင်း ကောင်မျှင်မိုးနပ်၊

ပီဝင်း၊ ထွေလွေ့သွေ့ ဘုရားဆရာတို့ ထီးငါးလွေ့တမ်း ပွေးဘုရား သူ့ဟာနော်”

“အောင်းလွေ့ လွှဲရိုးတောင်းချား မေးတခြာ နီဗွေးသီးဆ၊ငါ နှပ်၊ မာထမိုင်၊ နီဗွေးဘုရား အစွန်းနဲင်းမိုင်၊ ကရိုးနှပ်၊ သီသေ တမ်း၊ လွေ့ - လွေ့ထေ့ နီဗွေးဘုရားသူ၊” ရိုးနဲင်းနှပ်ထွေတင် ကလွေ့ဆ၊ငါသားတဲနှပ်၊ ကလွေ့ဆ၊ချာသားတဲနှပ်၊ စုဗူးလို့ဝင်း ထွေခါ လွေ့ငါထေ့ နီဗွေးဘုရားထူးသူသွေ့။

နီဗွေးဘုရားနှပ်၊ ရဟန်းပေါင်းအင်းရုံး၊ နီဗွေးဘုရားအံ့ထွိုင်း တန္တောင်း အရပ်တထွောင်းကိုခါ မေးတခြာနှပ်၊တဲ နဲင်းစွဉ်းအီးခိုး ထံ ပွေးဘုရားစောင်း၊ အငေါင်းသင်းစွဉ်း ‘ရပ်ရပ်’၊ မေးပျော်၊ တချားချား ထွိုင်းလွဉ်မပ်မပ်စွဉ်း ပဉ်အားအား၊ ငမ်းခရားဟပ်တန်။

ကထင်းတွိုးလွဉ် နီဗွေးဘုရားထူး တဆီသူပိုင် (တဆီသူ ပယ်) အရပ်ကိုနှပ်၊နှပ်၊ နဲင်းစွဉ်းမေးခြံထဲသော့ထီ၊ အပျော်၊သီ မေးဖေလို့၊ ခိုးတခြံ၊ငါလွေ့ (၃၂)ပိုင် လ၊တမ်း (အောင်းမေးဗ၊ လွေ့ ဘုရားထူးနှပ်၊ တဆီသူပိုင်၊ ပွန်းငါလွေ့ဘုရားနှပ်၊ တဆီ သူပိုင် ထွာ ၃၂-ပိုင်)။

ရဟန်းသီးဖုံးရိုး -

(၃၆) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၄)

“နီဗွေးဘုရား၊ ကေးဇူးတော့နုနုဟွေး - အံ့ဖြားမွေးစွဉ်း ထား၊ သုတအံ့ဉ်ထမ်း မေးတခြာမဉ်းတဲ့ ခိုးငါလွေ၊ ဗွေးဘုရားထူး လဲတမ်း၊ နဲဉ်းစွဉ်းမေးခြံစုပ်သော့ထီ၊ မေးဖေသီစွဉ်း တလဲင်း ချင်း၊ နီဗွေးဘုရား တံ၊ခိုးတော့ အစွန်းအာနုဘောနု၊ အံ့အော်၊ ခရား၊ ဟောင်အံ့ဖြားမွေးစွဉ်းထားဟွေး” အံ့ဖြားလွ နီဗွေးဘုရား နဲဉ်းနု၊။

“ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး - မေးတိုးယိုကို ကဖေဟေးထားယိုနု၊ ဘုရားခွေ အစွန်းမွေးတမ်း၊ ခွေသစ္စာပျိုင်းလဲင်း အစွန်းချား၊ အရပ် ယိုကိုနောင်၊ ဘဒ္ဒကပ်ကမ္ဘာ တကမ္ဘာလုမ်းလုမ်း မေးတခိုးနောင်၊ တောင်း” ဘုရားဗွေးစောင်း ရှိနဲဉ်းနောင်သွ။

“ဩဗွေး - ဘုရားမျတ် ဗွေးဩ၊ မေးတခြာ ကဖေထိုး ယိုခါနု၊ နီသွဉ်းသီး ထီးတွမ်းမဲ့ စဲင်းစဲသေဟေး၊ ကွပ်ဗွေးမျတ်သစ္စာ တဲင် မေးကဖေဟေး ပျိုင်းလဲင်းနောင်၊ နီသွဉ်းသီး ထီးထွေတောင်း တော့၊ ကွပ်ပျိုးသစ္စာ မေးလဲင်းဖေထိုးဟေး အခရားနုတဲ့ စဲင်းစဲ ယံသေ ဟော်ထေဖေးပျိုင်း ဗွေးဩ” ရဟန်းသီးဖုံး တောင်ပြန်းနဲဉ်း နု၊တဲင် ဟော်ထန်းနယ်ချာ စခါဘဝ လယိုအတိုင်းသွ။

ဝဇ္ဇကဇာတ် (အတိတ်) ဝတ္ထု

အိုးစခါ “မဂဓ” ခမ်းကို ဘုရားလောင်းယို ထွာဖိုဗား “ဝါး
ရှို့” မျိုး၊ ထွာဝါးရှို့ပေး အံ့သေးသေးဗား အပွိုကို၊ မွိုးဖါယို အင်း
လွဉ်ဖေးအံ့ အဆား၊ အရပ်နောင်ကိုနောင် မေးအင်းခိုးသေးသေး
စွမ်းနင်းနင်း၊ ဟန်းနင်းယိုခါတွဲ မေးခိုးလွဉ်သွူတခြာ၊ မေးအား
တလာ ခိုးငါမပ်မပ်၊ အင်းသင်းစွဉ်း ရပ်ရပ်နောင်သွူ။

ဝါးအပေါင်းဖုံးနပ် အောင်အပွိုကို ကျောင်းထန်း၊ ထီးဘေး
ရန်း ငမ်းထားသီတင် ခြောင်ခြံအငေါင်း အံ့ဗွန်းတင်း၊ ကျောင်း
ညာထိုလို၊ ဘုရားလောင်းသီးမွိုးဖါတွဲ ငမ်းမေးခိုးသီတင် အွဉ်း
ကိုင်ဘုရားလောင်း ပိုမောင်း၊ ကျောင်းညာထိုလဲဉ်းနေနေ။

ဘုရားလောင်း ဝါးရှို့ပေးနောင် အံ့အွပ်အပွိုကို လဲဉ်း
ထွားလွေ မေးတခြာ၊ ထီးမေးခိုးငါငါလွဉ်တွေ့၊ -

“ခွေကျောင်းထား မဉ်းဒါနပ်၊ ခွေကျောင်းထိုညာညာ၊
ခွေလွေထား မဉ်းဒါနောင်၊ ခွေလွင်းထိုယန်ယန်၊ ခွေယိုခါနောင်၊
ကျောင်းထားတွဲ လုဒါတောင်း၊ လွေထားတွဲ လုဒါတင်း၊ မွိုး
စမ်းဖါမွေးတွဲ ငမ်းမေးခိုးသီတင် အွဉ်းကိုင်တလျိုးလဲ ခွေတဟားဒုး၊
မေးကလွစ်ရာ၊ ကျောင်းညာထိုလဲဉ်းသွူ။

(၃၈) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၄)

ယိုခါခဲ့၊ ခွေယိုအတာ၊ အားကျိုးခရားအဲဉ်ထင်း၊ အံ့နောင်
ခရားအဲဉ်ထောင်း၊ ဖွိုးသဲဉ်ခရားအဲဉ်ထောင်း၊ ခွေအီးမာ၊ ဟးနဲဉ်း
မိုင်နော”

အတ္တိ လောကေ သီလဂုဏော ၊ သစ္စံ သောစေယျနုဒ္ဒယာ။
တေန သစ္စေန ကာဟာမိ ၊ သစ္စကိရိယ မုတ္တမံ ။

“လောကကိုယို သီးလ သစ္စာ၊ မေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ ဖုံး
အင်းဒျား၊ ခွေအံ့ကသစ္စာ၊ ခွေပျူကသစ္စာမ၊” ယူးလ၊ နဲဉ်းနင်၊
ထွူတင် -

“သန္တိ ပက္ခာ အပတနာ ၊ သန္တိ ပါဒါ အဝဉ္ဇနာ ။
မာတာပိတာ စ နိက္ခန္တာ ၊ ဇာတဒေဝ ပဋိက္ကမ ။

“ခွေဒေအောင်းတဲ့ ကျောင်းထာ၊ လ၊ ဒါးတောင်း၊
ခွေခင်းအောင်းတဲ့ လွေထာ၊ လ၊ ဒါးတောင်း၊
ခွေမိုးဖါတဲ့ လွင်းထန်းထိုးလဲဉ်း ၊
မေးတခြာ - နာ၊ ဆွတ်၊ ချာသွေ့လဲဉ်း ”

“ခွေဒေအောင်း
ကျောင်းထာ၊ လ၊ ဒါးတောင်း၊
ခွေခင်းအောင်း လွေထာ၊ လ၊ ဒါးတောင်း၊
ခွေမိုးဖါ လွင်းထန်းထိုးလဲဉ်း ၊

ငေါင်းယိုငတ်ငွါ ထွာအမွေးအမဲဉ်း၊ ကွပ်ဒေါ်ဟး ငင်းသစွား
ယိုတင် “မေးတခြာ - နာဆွတ်ချာသွော့လဲင်း” အံးသစွား
(ပျူသစွား) ဒေါ်ငေါင်းမွေး ငွါမဲဉ်းနဲဉ်းနောင်။

သဟ သစွေ ကတေ မယုံ၊ မဟာပဇ္ဇာလိတော သိဒ္ဓိ ။
ဝဇ္ဇေသိ သောဠသကရီသာနီ ၊ ဥဒကံ ပတော ယထာသိဒ္ဓိ။

“သစ်ခွေ ကအံးသစွားယိုတဲ မေးတခြာနပ်၊ ဆွတ်ချာထို၊
စွဉ်း တဆီသူပဲဉ်း၊ နဲဉ်းစွဉ်းကထဲသော့ထီ ဖေ့သီစွဉ်းတလဲင်းချင်း၊
အရပ်နောင်ကိုနပ်၊ ဘဒ္ဒကပ်ကမ္ဘာ့ တကမ္ဘာလုမ်းလုမ်း မေးခိုး
တောင်း” ဗွေးစောင်းဘုရာ၊ ဟော်ကျာနယ်နဲဉ်းနပ်သွ။

ဘုရာလောင်၊ ဝါးရွှံ့နောင်တဲ ကံးတရာအလျိုက်၊ ထို့က်
ရာ၊ သီငါလွေခန်းချား။

“ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး - မေးတို့ယိုကို ကဖေဟးထားယို
နပ်၊ ဘုရာခွေ အစွန်မွေးတမ်း၊ ခွေသစွား ပွိုင်းလဲင်းအစွန်ချား”

နီဗွေးဘုရာ၊ ဟော်ကျာဇာတ်ယို ကထင်းထွူနပ်၊ ရဟန်း
သီးဖုံးအကို -

- ယင်ဟန်းနပ်၊ ထွာသောတာပန်း ပုဂ္ဂိုလ်း ၊
- ယင်ဟန်းနပ်၊ ထွာသကဒါဂါမ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်း ၊

(၄၀) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၄)

- ယင်ဟန်းနပ်၊ ထွာအနားဂါမ်း ပုဂ္ဂိုလ်း ၊
- ယင်ဟန်းနပ်၊ ထွာရဟန္တာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်း နဲင်းနောင်၊ဖုံးသွ။

တကာမိုးမိုး၊ နင်မားယားနပ်၊ မော့နပ်၊ခါ ထွာဖို ဝါးရွှံ၊
ပေးမိုး၊ တကာမိုးဖို ခွန်တန်သုဒ္ဓေါဒနနပ်၊ မော့နပ်၊ခါ ထွာဝါးရွှံ၊
ပေးဖို၊ ဘုရားခွေယိုခါနပ်၊ မော့နပ်၊ခါ ထွာဖိုဝါးရွှံ၊ပေးအကျောင်၊
ပေါင်၊ချာဇာတ် နဲင်းနောင်၊သွ။

ထွားသွဉ်ဟော်ကျပ် ဝဇ္ဇကဇာတ်ယိုတင်
ကလ၊အီ သတိ၊၊ ကလ၊အီပညား၊ ကလ၊ဖါး
ထာ၊သေ တရာ၊ဖုံးနပ်၊ -

- ၁။ သီးလ သစ္စား မေတ္တာ၊ ကရုဏားဖုံးယို မူးခိုစွမ်းဖြာ၊ အဝ်း
လိုးအွဉ်းခါ၊ တဉ်းတဉ်းခွေါင်ခွေါင်အကျောင်၊ ၊
- ၂။ မဉ်းမော့လွဉ် အယပ်၊အခဲင်းနောင်၊ အားကျို၊သစ္စား
အောင်၊မျှင်းဟး အကျောင်၊ ၊
- ၃။ သစ္စားအစွန်၊နပ်၊ တေားတေားတကိုင်ပြင်၊တဝ်း၊ တဉ်းခွေါင်
နောင်၊ ပဉ်တကမ္ဘာအကျောင်၊ ၊
- ၄။ ထွာဖို တမိုးဖိုနောင်၊ ကဲဉ်းအာအာ သဲင်၊ခွဲချာဒုးလို့ဝင်၊
အကျောင်၊ - စတင်နဲင်းနပ်၊ဖုံးသွ။

ဝဋ္ဋကဇာတ် ကဗျာ

- ၁။ ခမ်း မကေ - ဒေးသစားရီး
တခြာကိုကျ၊ - တွိုးခ၊တနီ၊
မေးရိုးတခြာ - လွဉ်ငါအင်းထီး
ဘုရားလျှာ - သစ်ဗ၊ မေးဖေသီ ။
- ၂။ လောင်၊ဝါးရွှေထွာ - စခါမဉ်းအိုး
ပွိုကို အုံခွ၊ - တွိုးခ၊တနီ၊
မေးရိုးတခြာ - လွဉ်ငါအင်းထီး
အံးသစား - ဆွတ်၊ဗား မေးဖေသီ ။
- ၃။ သစား သီးလ - မေတ္တ ကရုဏာ
စွမ်းဖြာ၊နိမ္မိ - လိုးထူးသေ၊ခါ၊
မဉ်းမော့ဒုက - ကျိုးလွ သစား
စွိုးရွှါ၊ဒျား - ခွဲဗား ကဲဉ်းအာအာ ။

ဝဋ္ဋကဇာတ်ဝတ္ထု ထွေလိုသွ။

* * * * *

၃၆။ သကုဏဇာတ် (ပစ္စုပ္ပန်) ဝတ္ထု

နီဗ္ဗေဒဘုရား အဝိဇ္ဇာအံ့ ဇေးတဝ္ဂန်းကျောင်းကိုအတွင်း ရဟန်း တပါးနဝ်၊ မေးခိုးထိုးအကျောင်း၊ ပွိုင်းပွိုင်းတွမ်း ရဟန်းနောင်တင် ဟော်၊ဟား “သကုဏဇာတ်”ယိုသွ။

ရဟန်းတပါးနဝ်၊ ထူးကမ္မဋ္ဌာန်၊ (အားထုတ်နယ်၊) နီဗ္ဗေဒ ဘုရားထူးထွေတွင်း အဝိဇ္ဇာတဝ္ဂန်းကျောင်း ထန်းလွေ၊ ကောသလ ခမ်း၊ အားကျိုးပစ္စုပ္ပန် ခံတခံ ကျွဲလွေတခြာကို၊ သစ်ကအံ့တဲ့ မေးခိုးထိုးခွင်းအကျောင်း၊ ရဟန်းနောင်နဝ်၊ သင်ဒြေ၊ဟွန် တကား အများနိုင်းယို -

“မေးခိုးထိုးလဲဦးခွေကျောင်း၊ ခွေအံ့ဆင်၊ရယ်၊ဟားငါးထား၊ မားဖေးယင်း ခွေကျောင်းဟိုင်း တကားဖုံး”

တကားဖုံး လောင်းချာနိုင်းယို -

“ယိုခါနဝ်၊ လိုးသွင်းသော့ထီလဲဦး၊ သွင်းသော့ထီလဲဦးကို မဉ်းထွေမ၊ မားဖေးဗွေဩ” လင်းချာနိုင်းနဝ်။

- သွင်းသော့ထီလဲဦးကိုထွေတဲ့ “လိုးဆို့လဲဦး၊ ဆို့လဲဦးမဉ်း ထွေမ၊ မားဖေး”
- ဆို့လဲဦးထင်းထွေတဲ့ “လိုးဖွေင်၊ကလဲဦး၊ ဖွေင်လဲဦးမဉ်းထွေ မ၊ မားဖေး” ၊

- မွှေင်လဲင်းထင်းထွဲ့တဲ့ “လိုးခြင်းကနံး၊ (လိုးထွို့ကမီ၊)၊
ခြင်းနံး ထွို့ထိုမီမည်းထွဲ့မ၊ မာဖေ”
- ခြင်းနံး ထွို့ထိုမီထင်းထွဲ့တဲ့ “လိုးရဲကဗွ၊ ရဲဗွမည်းထွဲ့မ၊
မာဖေ”
- ရဲဗွထင်းထွဲ့တဲ့ ထာမာတမျိုးဆွိုး - ကိစ္စတစွိုးပေါး
နဲစ်လောမာမာတင် လဲင်းလထိုစွဉ်း ဝါးတွင်သွံလာ။

ရဟန်းနောင်နပ် ဝါးတွင်သွံလာလမ်းလမ်း အံလွင်ဟးည၊
အံဒုက္ခဟးထာတင် အားထုတ်တရာ တထူးချာတမ်း၊ ပျူပဝါ
ရဏာ (ထန်းဝါး)ထွဲ့ခါ သင်ချာ ဗွေးဘုရာလျ၊ ။

နီဗွေးဘုရာရိုး -

“ရဟန်းဟွေး - နာလွေအားထုတ် ကမ္မဋ္ဌာန်နပ်ခါ သွံ
လာစွဉ်းျား၊ အံဟးနေ ချမ်းချမ်းသားသားဟောင်း၊ လတရာ
ထူးဆန်၊ နာကမ္မဋ္ဌာန် ထွဲ့လနေဟောင်း”

ဗွေးဘုရာ ရီနဲင်းနောင်တင် ရဟန်းလောင်းချာ -

“ခွေသွဉ်းကျောင်၊ မေးခိုးထိုျား၊ အံလွင်ဟးထာတင်
လတမ်း တရာထူးဆန် - ကမ္မဋ္ဌာန်ထွဲ့လတမ်း ဗွေးသြ”
လောင်းချာနဲင်းနောင်။

နီဗွေးဘုရာရိုး -

(၄၄) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမုဲင် (၄)

“ရဟန်းဟေ့ - မော့လဲင်းစခါ ထွာလဲးကျိ၊ တိရစ္ဆာန်မဉ်း တဲ့ ခင်းလမ်းယိုနပ်၊ တွမ်းခွေတဲ - တဲ့တင်း အဝံးသေ၊ တျိုးနာနပ်၊ ထွာသွ။ (လိုပဉ်တဲ) ပွိုးထမုဲင်၊ မသေတင်းဟောင်း” နယ်တဖျ နဲင်းနပ်၊ထွ။တဲင် ဟော်၊ခြိုင်းနယ်ပါ စခါဘဝ လယိုအတိုင်းသွ။။

သကုဏဇာတ် (အတိတ်ဝတ္ထု)

အျိုးစခါ ဟးရားဏသီးခမ်း ဗျဟဒတ် အဝံးထွာခွန်အတွင်း ဘုရာလောင်းနပ်၊ ထွာဝါးမျို၊ တွမ်းသွ၊ပေါင်အာ အံတခြာကို အံဒင်းသောင်းမွူးတန် တမွူးလောင်း။

တျိုးတနီ၊နပ်ခါ သောင်းမွူးနပ်၊ အပင်သဲင်တန်နီဟး နေးအား ပွပ်မွေးလို့ဝင်၊ အဈ၊လင်၊မေးလိတ်တဲင် ဘုရာလောင်း၊ ဒေါ၊ဖေး အသွ၊ပေးဖုံးနဲင်းယို -

“သွ၊ပေးခွိုင်းကား ဝါးပေါင်၊ဖုံးဟေ့ - တလီ၊မာ၊သန် သောင်းပင်တန်နီဟး နေးအားပွပ်မွေးလို့ဝင်၊၊ အဈ၊လင်၊ မေးတင်း ဒါ၊၊ ခိုးသောင်းလာသဲင်၊ထွ။ခါ ခိုးပါသောင်းမွူးယို၊ ဟဲ့ပိုအွဉ်လီ၊ ဟန်းနီ၊သင်၊ရာ၊ ခြိုင်းညာ၊ညာ၊ထို၊သွော့လဲင်း”

ဘုရာလောင်း၊ ဒေါ၊ဖေး အသွ၊ပေးဖုံးနဲင်းနောင်၊။

ကနားဘုရာလောင်းငဝ်း ထာ၊ရိက္ခေးဒါ၊၊ ဝါးပညားအဝံး သား ဝါးလိန်းမာ၊ဖုံးနပ်၊ တွမ်းဘုရာလောင်း၊ စုပေါင်၊လဲင်းချင်း

ကွင်းညာ၊ထိုးစဉ်း တမြို့က်ချင်သွ။

ဝါးတွူဝါးနုတ်၊ ဝါးပညားပုတ်၊သားဖုံးနပ်၊ ရှိ -

“ဝါးနပ်၊နပ်၊ တပဲက်ကိုထီခမ်း - ထီးသော့ယမ်းဟနပ်၊”
ဒေါ့တယွို၊ ထီးပေး ဗွေးဘုရာ၊လောင်၊နဲင်းနပ်၊ နားတင်းဘုရာ၊
လောင်၊ငမ်း၊ ခြင်းတင်းခမ်းတွူ အံ့စွူစွူဒျားဗော့၊ သောင်းမွူးလောင်း
နပ်၊။

တပေါးညတင်းခိန်းခါး ဘုရာ၊လောင်၊ ကထင်းဒါးအတွိုင်၊
မေးခိုးသောင်းမွူး၊ မေးလူးထိုင်းသန်၊ မွန်၊အန်၊မေးခူး၊ မဲ့ထီဟူး
ထီးဒွါမ်ထာ၊ ကျောင်းညာ၊မဒါး၊ ထဲ့ပြားသော့မေးကို၊ ဝါးတွူဖုံး
ယို သီထိုးလို့စဉ်းဒျား။

ဆရာဗွေးဘုရာ၊ရှိ၊ -

“ရဟန်း၊ပွေး - မော့လဲင်းစခါ အံ့သောင်းနာသား ဝါးတိ
ရစ္ဆာန်း၊ ဝွေးဖန်းဒါးနေက၊ တွိုးနာ၊ယိုခါ ထွာသွူလို၊ပဉ်မွေ့
ခင်းလမ်းရော့မား ဝွေးဖန်းဒါးတင်း နဲင်းမိုင်၊ဟောင်း”

တဖျဆောင်းဟော်၊ဟား ပျးသစွားထွူသောင်၊ ရဟန်း၊နပ်၊ခါ
ထွာစဉ်း သောတာပန်းပုဂ္ဂိုလ်းတန်သွ။

ခွေပရိတ်သတ်ဖုံးယိုခါနပ်၊ မော့နပ်၊ခါ ထွာဖိုဟား ဝါးနား
ခွေငမ်းဖုံး၊ ဘုရာ၊ခွေယိုနပ်၊ ထွာဖိုဝါးပညားသားနပ်၊ အကျောင်း

(၄၆) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၄)

ပေါင်ချာဇာတ်နဲ့နင်းနပ်သွ။

ထွားသွဉ်ဟော်ကျပ် သကုဏဇာတ်ယိုတင်
ကလအီ သတိ၊ ကလအီပညာ၊ ကလဒါး
ထားသေ တရာဖုံးနပ် -

- ၁။ ခင်းလမ်းရော - မား ထွားချင်းအုံဟး အကျောင်၊ ၊
- ၂။ နားလိုဟပ် လိုဒါးငမ်းမ၊ လွစ်လဘောရန်းအကျောင်၊
- ၃။ နားတမ်းလိုဟောင် လိုဒါးငေါင်းတင် မော့ဟးဘောရန်း အကျောင်၊ ၊
- ၄။ ပေါင်းဝင်းပေးသတိ၊ ငေါင်းဟောင်ငွါဒါးနောင်၊ နေးထူးဟး အကျောင် - စတင်နဲ့နင်းနပ်ဖုံးသွ။

သကုဏဇာတ် ကဗျာ

- ၁။ ဇေးတဝွန်းကျောင်ကို - ဗွန်ထိုအုံဟး
ကမ္မဋ္ဌာန်သျှင်ပေး - စင်ပေးတပါ၊
မေးခိုးကျောင်ထွူ - အုံတွူလွင်ပြား
သွံလာယောင်း - လတမ်း မျတ်တရာ ။

- ၂။ ဘုရားလောင်းခါ - ဝါး ထွာဖိုဗား
ခင်းလမ်းရော့ မား - ယူးဒါးစဉ်းစား
အီးထွာဘေးရန်နိုး - ထိုးထန်းချမ်းသား
အုံတွဲသား - ခိုးလျား သီမေးခြာ ။
- ၃။ သင်္ဃ်းလို့အခမ်း - ခင်းလမ်းရော့မား
ဒုက္ခ - ချမ်းသား - ယူးဗားစဉ်းစား
ငေါဝ်းမွေး ငါရူး - နေးတူးလွဉ်းဗား
အွဉ်းတွဲနမ်း - လျားသမ်း ဒုက္ခအာ ။

သက္ကဏဇာတ်ဝတ္ထု ထွေယိုသွေ။

* * * * *

၃၇။ တိတ္ထိရဇာတ် (ပစ္စုပ္ပန်) ဝတ္ထု

နီဗ္ဗေဒဘုရား ကျွေးလွေသာဝတ္ထိခမ်းနပ်၊ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတပွဲ၊
ရဟန်းပေးသီး တက်ရီးအံ့ရင်၊ ခင်းလမ်းအုံ ခင်းလမ်းကိန်းတင်
ဗွေးသာရိပုတ္တရာ လှတောင်းခင်းလမ်း၊ ပွိုင်းပွိုင်းနပ်၊ခရားတွေ့၊
ဟော်၊ဗား “တိတ္ထိရဇာတ်”ယိုသွ။

အခရားနောင်၊ အလှဲင်းအောင်းနဲင်းယို -

အနားထပ်ထားသဌေ၊ ဆို့၊ကျောင်းထွေလဲင်းသွ။တင် ထွင်း
အလို၊လွေပင်၊ နီဗ္ဗေဒဘုရား၊ နီဗ္ဗေဒဘုရားနပ်၊ အောင်းရားကျိုဟ်း
ခမ်း ကျွေးခီး တွိုးလွေဝေးသာလီးတင် ဟိုဟင်တရွှေ၊ ဆွေးဆ၊
ရွှီးလွှား အုံပဆားထွေ၊ခါ ကျွေးငါလွေတော သာဝတ္ထိခမ်း။

ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်း (သူပါ၊) စွို၊ အလို၊တပွဲ၊ဖုံးနပ်၊ နဲစ်လွေ၊ရီး
စွင်းဆ၊ငါ၊ တွိုးလွေသာဝတ္ထိခမ်း ဇေးတဝွန်းကျောင်းကိုတွေ့၊
ခါးလားဝင်၊ကထူးခင်းကာ၊ “ခင်းလမ်းယိုနပ်၊ နီဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ
တာ၊ ခင်းလမ်းယိုနပ်၊ နီကမ္မဝါးဆရာတာ၊ ခင်းလမ်းယိုနောင်၊
နီတာ၊” အံ့ရင်၊ တက်သေ၊လို့ရီးနဲင်းနပ်၊။

ရဟန်းကဖျော်ဆိုင်၊ဖုံးနပ်၊ လှတောင်းခင်းလမ်း၊ ဗွေးသာရိ
ပုတ္တရာတပွဲ၊ဖုံး ထုမ်းဖေးအဆရာခင်းလမ်းတဲ့ တထွောင်းထွောင်း
လှတောင်း၊ ဝင်၊အံ့ရင်၊ တက်ရီးခါ၊လို့ဒျားလွင်းလွင်း။

ကွပ်နပ်မ၊ ပွေးသာရိပုတ္တရာနပ်၊ လတောင်းခင်းလမ်းတင်
လွေအိဦးသောင်းမွူးဆလ နီပွေးဘုရာကျောင်းထူးနပ်၊ တွေ့ အံ
လင်၊ ခါးခါး၊ လွေချာလွေ၊ ငါးခါးခါး လေစွဉ်းချားတရာ။

ထားလေလွဉ်စ ကားလခိန်းခါး ဆရာပွေးဘုရာ ကျွဲထန်း
လွဉ် (ဖေးကသေ လိုအင်း - လိုအိုင်ထင်း) မာင်း “အဟမ်း”
ထား၊ ပွေးသာရိပုတ္တရာတဲ အဟမ်းချာထား၊ ပွေးဘုရာရီ -

“ပါမိုင်၊ နောင်ဟွဉ်း”

“ခွေသွဉ်း သာရိပုတ္တရာချား ပွေးသြ” လင်းချာနဲင်းနပ်။

“သာရိပုတ္တရာ - အခိန်းခါးယိုတန်နပ်၊ နာလွဉ်မာထမိုင်၊
ယို”

ပွေးဘုရာရီနဲင်းနောင်တင် ပွေးသာရိပုတ္တရာ လင်းနယ်
ချာခန်းချား လတောင်းခင်းလမ်းအကျောင်း၊ လွဉ်အံဗားသောင်းမွူး
ဆလယို လေစွဉ်းတနာအကျောင်း - စတင်နဲင်းနပ်၊ ဖုံးသွ။

နီပွေးဘုရာ ကထင်းဟွဉ် နီပွေးသာရိပုတ္တရာ ကလင်းငင်း
နပ်တင် တလင်းချင်း ဆင်းချင်းယူးစွဉ်းနဲင်းယို -

“ယိုခါခါ ခွေခမ်းဘုရာ အင်းထင်းထင်းသျှာသျှာသွ။ မဉ်း
တဲ ရဟန်းဖုံးနပ်၊ တပါတွမ်းတပါ ရိုးသေးတောင်းလို့ဝင်၊ ခွေ
မဉ်းကူထို၊ နီဗွာနီးမွိုင်ဟ အီးမာဒွါမ်နဲင်းမိုင်၊ နောင်”

(၅၀) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၄)

နီဗွေဘုရား ကထင်းဆင်းချင်းယူးနဲင်းနဝ်းခါ ထွာစွဉ်း “ဓမ္မသံဝေဂ”တန်သွ။ ထာကထင်းလေတဲင် နီဗွေဘုရား ဟဲ့လွဉ်စုရဟန်းသံဃာထွေတွာ ရီစွော့စွဉ်းနဲင်းယို -

“ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး - ခင်းလမ်းတခိုး၊ ထီတခိုး၊ ဒဲဉ်သွမ်၊ တခိုးဖုံးနဝ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်အမျိုးမိုင်၊ လုထွိုက်ရီးရီးဟောင်း”

ရဟန်းယင်ဟန်းသားရိုး -

- “အောင်းခွန်မျိုး ကထင်းပိုင် ရဟန်းသားဖုံးနဝ်၊ လုထွိုက် ဗွေအော်”
- “အင်းပုဏ္ဏားမျိုး ကထင်းပိုင် ရဟန်းသားဖုံးနဝ်၊ လုထွိုက် ဗွေအော်”
- “အင်းလိုခြွေမျိုး ကထင်းပိုင် ရဟန်းသားဖုံးနဝ်၊ လုထွိုက် ဗွေအော်”
- “ဝိနယ်၊ ဝိရိယ၊ ကလောကနာ၊ ကဒါဝိနယ်သားဖုံးနဝ်၊ လုထွိုက် ဗွေအော်”
- “ကဟော်ဒါတရာ၊ ဓမ္မကထိသားဖုံးနဝ်၊ လုထွိုက် ဗွေအော်”
- “ကလ၊ ပဌမဈာန်၊ ဒုတိယဈာန်၊ တတိယဈာန်၊ စတုတ္ထဈာန်သားဖုံးနဝ်၊ လုထွိုက်ဗွေအော်”
- “သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်၊ အနာဂါမ်၊ ရဟန္တာဖုံးနဝ်၊ လုထွိုက် ဗွေအော်”

- “ပုဂ္ဂိုလ်းကလ၊ ဝိဇ္ဇာသွံပါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်းကလ၊ အဘိညာဉ်း
သူပါးသားဖိုးနောင်၊ လ၊ထွိုက် ဗွေးအော်”
ခံးထူးချက်ကအဝ်းရာ၊ လင်းတပါ၊ တမျိုးမျိုးနဲင်းနပ်းသွ။

နီဗွေးဘုရာရိုး -

“ခွေဘုရာ၊ သားသနားတော့ကိုယိုနပ်၊ ခွန်ခွါ၊ခွန်ခါ၊ ပုဏ္ဏား၊
ပုဏ္ဏီ၊ တရာ၊တရီ၊ - သီကလောင်းဖိုးနပ်၊ ထွာအထျ၊ အဓိက
ပဏာမ တမွေးတဝ်း။

အမွေးတဟး သားသနားကိုယိုနပ်၊ အထျ၊ထျ၊အအဝ်းဒျား
‘သိက္ခာ - ဝါးတန်’ဒျား၊ သိက္ခာဝါးတန်ပုဂ္ဂိုလ်းနပ်၊ မ၊လွို၊
မ၊ပွန်းမွန်းတင် ဝဲင်းဟး၊ ကျိုးဆွမ်းဟး၊ ရိုးသေးဟး (ဖေးဟး
ခင်းလမ်းတခိုး၊ ထီတခိုး၊ သွမ်းတခိုး) သိက္ခာ - ဝါးတန်သားနပ်၊မ၊
လ၊ထွိုက်”

“ရဟန်းသီးဖိုးဟွေး - သာရိပုတ္တရာနပ်၊ ခွေတပဲ့၊ စူထေ
ရံ၊ ခွေတပဲ့ခင်းထျ၊ အဂ္ဂသာဝက တပါ၊ ဟော်၊တရာ၊နဲင်းခွေတဲ
ဒါး၊ ပေါးခွေထွုံနပ်၊ ခင်းလမ်းဗေင်း၊ ခင်းလမ်းအုံ ဟောင်ဟပ်
ဒါးဒါး သာရိပုတ္တရာယို လ၊ထွိုက်။

သာရိပုတ္တရာနပ်၊ မဟာနပ်၊ လ၊တဝ်းခင်းလမ်းတင် အုံဟး
သောင်းမွူးဆ၊လ လေစဉ်းတနာ၊ သီဖိုးနပ်၊ ယိုခါ (ခွေငါ)သွ။မဉ်းတဲ
ထာ၊ရိုးသေးအဲဉ်ထဝ်း ပဉ်တကားယို၊ မဉ်းညလွဉ် တွိုးတနီ၊ခါ

(၅၂) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၄)

(ခွေမည်းအံ့ဉ်ထင်းဆ၊ချာ) သူ၊နဝ်၊ အီးမာ၊နဲင်းမိုင်၊ အံ့ညီ၊လို့ဝင်၊။

ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး - မော့လင်းအိုးစခါ တိရစ္ဆာန်သီးမည်းတဲ့
သေရိုးသေးလို့ဝင်၊၊ ဝွေသီးယူးနဲင်းမိုင်၊နဲတင် -

‘နီဖုံးယိုနဝ်၊ ထာ၊အံ့အတွက် လျှူးနမ်းခွမ်၊သက်တဲ့ တဗွန်
ဝိတင်းလို့ဝင်၊၊ နီအချင်၊ချင်တဲ့ တရိုးသေးတင်းလို့ဝင်၊၊ နီကအံ့
ထာ - နီကမာ၊နဲင်းယိုနဝ်၊ ရမဲ့တင်း၊၊ နီဖုံးယိုအကို ပါ၊မိုင်၊သက်
တန်လဲဉ်းဝင်၊၊ ရီရွှေင်လင်၊ထွူတင် အသက်တန်သားနဝ်၊ နီဝဲင်း
နီရိုးသေးကမ၊’

ယူးလ၊နဲင်းနဝ်၊ထွေ့၊ ထုမ်းရီဟောင်ဟောင်ဒါးဒါး သေဟး
ဝွေသက်တန်နဝ်၊ထွူခါ ဝဲင်းရိုးသေးဝွေ၊ မာ၊လွေ့စနဲင်းနဝ်၊၊ ကွပ်
မာ၊လွေ့ အရိုးအသေးနဲင်းနောင်တင် ဘဝတသာ ကထင်းပြောင်၊
ငါနဝ်၊ ထင်းထွာဖိုလဲဉ်းလူ၊ဖုံး၊ ထင်းဗွေပြုံးဖိုလဲဉ်း လူ၊သီးခမ်း’
အကျောင်၊ ဇာတ်ခြောင်၊ဟော်၊ချာ စခါဘဝ လယိုအတိုင်းသွူ။

တိတ္ထိရဇာတ် (အတိတ်) ဝတ္ထု

အိုးစခါ ဟိမဝန္တာတခြာကို ခြိုးမွူးတန် အဝ်းတမွူး၊၊ ဝါးဖြဲ့၊
တဟး၊၊ ယို့တဟး၊၊ ဆင်တဟး၊၊ ဝွေသီးသွံဟးနဝ်၊ ထွာသွေပေး
အောက်အံ့ကွိုးသေးသေး ခြိုးမွူးတန်နောင်သွူ။

ငွေသီးသွံဟးနဝ်၊ အချင်ချင်၊ ရှိသေးတင်းလို့ဝင်၊ ထုမ်းအံး
အဆားအတွက် လွှဲနမ်းခွမ်သက်တဲ့ တမွဲနီပိတင်းလို့ဝင်။

‘နီဝင်သွံယိုနဝ်၊ အချင်ချင်၊ တရှိုးသေးတောင်းလို့ဝင်၊
နီကအုံထာ၊ - နီကမာယိုနဝ်၊ ရမဲ့တောင်း၊ နီဖုံးယိုအကို ပါမိုင်၊
သက်တန်လဲဉ်းဝင်၊ သက်ကတန်လဲဉ်းဝင်နဝ်၊ နီဝိုင်းရှိုးသေး၊ နီ
မဉ်းမာ၊ နိုင်းနောင်မဟောင်’ ယူလလွခန်းနိုင်းနောင်။

ယူလထွဲတင် “ပါမိုင်နဝ်၊ သက်တန်လဲဉ်းဝင်” ဖေးနေး
ကသေနဝ်၊ အီးမာဟးနိုင်းမိုင်နော၊ အနယ်တစိုးစိုးတဲ အဝ်းဟး၊
အဝ်းထုမ်းခါးခါးအနယ်တွင်၊ တွိုးတနီ၊ တွေ့၊ ဝါးဖြူတဲ့နဝ်၊ ယို
တဲ့နဝ်၊ ဆင်တဲ့နဝ်၊ အောင်ပူးခန်းလို့ဝင်၊ ခြိုးမွူးတန်ဆလ။

ဝါးဖြူတွမ်းယိုနဝ်၊ ရီခန်းဆင်နိုင်းယို -

“သွပေးဆင်ဟေး - နာတိုးလွဉ်စစယိုကိုနဝ်၊ ခြိုးမွူးယို
ထိုလဲဉ်းသွဲ တခွင်းမိုင်ဟောင်း” ရီနိုင်းနောင်။

ဆင်ဒေါချာနိုင်းယို -

“သွပေးသီးဖုံးဟေး - ခွေအဝ်းထွာနေ ဆင်ပေးအတွင်၊
ခွေအဝ်းလွေကားဟး ခြိုးမွူးယိုဆက်၊ အလားမော့ကီနဝ်၊ တသွဲနီ
ခွေပဒေ၊ ခွေသေတောင်ခါ၊ အိုးခြိုးမွူးယို ပေးပေးခါကား” ဆင်
ရီနိုင်းနောင်။

နောင်ထွဲတွေ့၊ ဝါးဖြူတွမ်းဆင် ရီတောဖျင်ယိုတင် ယိုရီ

(၅၄) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမုဲင် (၄)

နဲင်းယို -

“သွ၊ပေးသီးဖုံးဟွေး - ခွေကအောင်းထွာနေ ယိုပေးဘဝခါ
ခွေအုံတဲင်ဟံးလောင်း၊ ငွေ၊ငွဉ်၊ကဉ်းအံး ခြိုးလားဆားနောင်၊
သနယ်” ယိုရိုးနဲင်းနောင်။

နောင်၊ထွူထွာ၊ ယိုတွမ်းဆင် ရီတောဖျင်ဝါးဖြူတဲင် ဝါးဖြူ၊
ရိုးနဲင်းယို -

“သွ၊ပေးသီးဖုံးဟွေး - ခွေကဖျော်စစယိုကိုနပ်၊ ခြိုးမွူးယို
လ၊အဲဉ်ထဝ်းခွိုန်း၊ ခွေလွေ၊အံးဒဲးခြိုးရား အွိုးအလင်သူ၊ထွူခါ ခွေ
သဲင်ချာ စွဉ်ခွဉ်းတန် (အေးထာ၊) ယိုကို၊ အဝ်းခွေအေးကိုနပ်၊မ၊
ခြိုးမွူးယို ဒေါ၊လွဉ်၊ ခွေသက်တန်လဲဉ်းသီ” ဝါးဖြူ၊ရိုးနဲင်းနောင်။

တွိုးနောင်၊ထွာ၊ ယိုတွမ်းဆင်ရိုး -

“သွ၊ပေးဝါးဖြူ၊ ပညားသျှိုဟွေး - နာ၊နပ်၊ သက်တန်လဲဉ်း
နီတဲင် တဲးဟန်းနီ၊ယိုမာ၊ငါ နီအီးဝတ်ပတ်နာ၊၊ အီးအံးသွင်၊နာ၊၊
အီးဟွန်စုမ်းနာ၊၊ အီးဝဲင်းနာ၊၊ အီးပူးဖေားနာ၊၊ အီးခံးထူးနာ၊၊ အခွံ၊
အမ၊၊ ဟပ်တဝ်းရဲခါ၊၊ ဟောင်ရာ၊နယ်ပျ၊၊ ဆွံ၊မ၊သွာ နီယိုနော”
တောင်၊ပြန့်လောင်းခါ - ငေါင်းတရာ၊နဲင်းနောင်။

တဲးအနီ၊နပ်၊မာ၊ငါ ဝါးဖြူ၊နပ်၊ဆွံ၊မ၊ ယိုတွမ်းဆင်၊ ထွဉ်း
ခံးထူးသီးလတ်၊ပါ၊၊ ဝွေ၊သီးဝင်၊သွံနပ်၊ သီးလတ်ဉ်းခွေခါ၊ တဟး
တွမ်းတဟးတဲ့ ရိုးသေးမွေးစွဉ်းဒျားလို့ဝင်။

လှူနမ်းအတွက် ခွမ်းသက်အတား ဗွန်ပီလင်းျားလို့ဝင်၊ အပဲစ်ကင်လွဉ်းလွဉ်း၊ ဆင်တဲ့ သီးလလွစ်ထို့၊ ယို့တဲ့ အကျင်လွစ် ပသဲ့၊ ဝါးဖြူတဲ့ သိက္ခာချွေင်တင် ဝွေသီးသွံဟးနင်၊ ထွာစွဉ်း ချား သီးလသား၊ မဉ်းစွဉ်းျား “တိတ္ထိရဗြဟ္မစရိယ” ဝါးဖြူစွါး- လိုအကျင်မျတ်ဖုံး” နှဲင်းနောင်သွ။

“ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး - တိရစ္ဆာန်သီးလဲးကျွံမဉ်းတဲ့ အချင်၊ ချင်၊ ရိုးသေးခမ်းနွမ်းကလို့ဝင်၊ တျိုးသီနင်၊ နွှံ့သော့သားသနားကို ဗိုင်သွ။ရဟန်းမော့ ကွပ်ပျိုးထမိုင်၊ အချင်ချင်၊ ရိုးသေးတမ်းလို့ဝင်၊ ဟောင်း။

ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး - တဲးဟန်းနီယိုမာ၊ ငါ ပုဂ္ဂိုလ်းသိက္ခာ ဝါးတန်နင်၊ (ပုဂ္ဂိုလ်းသိက္ခာ ဝါးပေးသား ကားကအံး) ဝိုင်းဟး၊ ကျိုးဆွမ်းဟး၊ ရိုးသေးဟး၊ ဖေးဟး ခင်းလမ်းတခိုး၊ ထီတခိုး၊ တဲးဟန်းနီယိုမာ၊ ငါ၊ သိက္ခာဝါးပေးသားနင်၊ အံးရင်၊ သိက္ခာ ဝါးတန်သား ခင်းလမ်းလတမ်း၊ ရဟန်းအပါမိုင်တဲ့ယင်း မဉ်းအံး ရင်၊ (ရဲခါ)နင်၊ ရဟန်းအပါနင်နင်၊ ‘ဒုက္ကဋ်အာပတ်ဟးသွ။’ နီ ဗွေးဘုရာ၊ မိန်းစွဉ်းျား နှဲင်းနောင်သွ။

မောဂ္ဂလာန်းနင်၊ မော့နင်ခါ ထွာဖိုဆင်၊ သာရိပုတ္တရားနင်၊ မော့နင်ခါ ထွာဖိုယို့၊ ဘုရာခွေယိုနင်၊ မော့နင်ခါ ထွာဖိုဝါးဖြူ ပညားသျှို - အကျောင်၊ ပေါင်ချာဇာတ် နှဲင်းနောင်သွ။

(၅၆) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမည် (၄)

ထွားသွဉ်ဟော်ကျပ် တိတ္ထိရဇာတ်ယိုတင်
ကလ၊အီ သတိ၊ ကလ၊အီပညား၊ ကလ၊ဒါး
ထားသေတရာ၊ဖုံးနပ်၊ -

- ၁။ နီဗ္ဗေဒဘုရာ၊ သားသနားကိုယို ပုဂ္ဂိုလ်း သိက္ခာဝါးတန်သား
နပ်၊ လ၊ထွိုက်ခင်းလမ်းတခိုး - ထိတခိုးအကျောင်၊ ၊
- ၂။ သိက္ခာဝါးပေးသားနောင်၊ ရိုးသေးဟး သိက္ခာဝါးတန်သား
အကျောင်၊ ၊
- ၃။ အံးရင်၊ ရဲခါ၊ သိက္ခာဝါးတန်သီး ခင်းလမ်းလ၊တမ်း၊
ပေါးအံးရင်၊ ရဲခါ၊နပ်၊ ဒုက္ကဋ် အာပတ်ဟး အကျောင်၊ ၊
- ၄။ ဝါးဖြူ၊ ယို့ ဆင် ယိုသွံဟး ရိုးသေးချားလို့ဝင်၊အကျောင်၊-
စတင်နဲင်းနပ်၊ဖုံးသွ။

တိတ္ထိရဇာတ် ကဗျာ

- ၁။ နီဗ္ဗေဒဘုရား - ကျွညာလွေ့ချား
သာဝတ္ထိခမ်း - ခင်းလမ်းအများ
စင်ပေးအံ့ရင်း - အုံလွင်ထိုးချား
သာရီဗ္ဗေဒ - သံဃေ့ သုကိုထွာ ။
- ၂။ မော့လင်းစခါ - တခြာကိုချား
ဆင် ယို ဝါးဖြူ - ခေါင်းတုံးသွံဖြာ
ဆင် ယို နှိပ်ပေး - ရိုးသေးလွေ့ဗား
လောင် ဝါးဖြူ - ယံယဲ့ တွိုးလူခြာ ။
- ၃။ သိက္ခာ-ဝါးတန် - ကျင်းယံပုဂ္ဂိုလ်း
သိက္ခာ-ဝါးပေး - ရိုးသေးအမျိုး
ဝါးတန်တာရေး - ဝါးပေးငွေ့လှို
ရဲလတောင်း - ဗ္ဗေဒစင်း ဘုရားရိုး ။

တိတ္ထိရဇာတ် ထွေယိုသွါ။

* * * * *

(၅၈) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၄)

၃၈။ ဗကဇာတ် (ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု)

နီဗ္ဗေဒဘုရား သတင်သွံ့အပ်အံ့ ဇေတဝ္ဋနိကျောင်းကို
အတွင်း ပွိုင်းပွိုင်းတွင်း “ရဟန်းကမားအာဒါး သင်္ကန်းနောင်” တဲင်
ဟော်ဟား “ဗကဇာတ်” ယိုသွံ။

ကအောင်းအံ့ ဇေတဝ္ဋနိကျောင်းကို ရဟန်းတပါးနောင်၊
ပေါးသင်္ကန်းခရားနပ်၊ သေဒါးမွေးစဉ်းထား၊ ဖြူးဒါး၊ အွဉ်းဆွိုင်းဒါး၊
စီးရင်းဒါး၊ ဆေးဒါး၊ ပေါးသင်္ကန်းခရားနပ်၊ မားအာတောတော
ဒါးမွေးစဉ်းထား၊ ကွပ်နပ်မ၊ ဝွေ့နပ်၊ “ရဟန်းမားဒါးသင်္ကန်း” အမည်၊
လဲင်ကျော့စဉ်းနဲင်းနောင်။

ရဟန်းနောင်၊ အမားသင်္ကန်းနဲင်းမိုင်နဲတဲင် -

ပိတ်ဟမ်းဖြင်းဖြင်း၊ ပိတ်ယယယိယိဖိုးနပ်၊ ပဆူူးစင်ဆေးဟပ်၊
ပေါးထွာထွူသင်္ကန်းတဲ စုမ်းအရောင်းတရေ၊ ရေ၊ ထိုးတဲပ်၊ ထိုး
လွှမ်း ခေါက်တဲပ်တဲ နဲင်းစဉ်း အတသာစဲစဲ။

ရဟန်း၊ ဆေးသင်္ကန်း တဒါးတင်းသားဖုံးနပ်၊ အီလွဉ်ပိတ်
တသာတဲင် ထွဉ်းရဟန်းနပ်၊ ရဟန်းနပ်၊ ရိုး -

“နီဗ္ဗေဒသီး ပိတ်တသာနပ်၊ အီးဖြူးဟားက၊ အီးဆေးဟားက၊
အီးစုမ်းဟားကနပ်၊ ညဠါးမွေး၊ ခွေသွဉ်းသင်္ကန်း တသာအပ်၊ အွဉ်း

ကိုင်သေ့ဗော့၊ နီဗွေးသီး ပိတ်တသာနောင်၊ ထူးလွေ့ဗော့၊ ခွေ
သွဉ်းသင်္ကန်း၊ ဆုတ္တယို ” ရှိ၊ နှိုင်းနောင်တိုင် ထေန်ယံသင်္ကန်း။

ရဟန်းသီးဖုံးနောင်၊ သမ်းထီးတရေနား၊ သင်္ကန်းရောင်း၊
ပိတ်ယတန်ကျွံ၊ အကျောင်တဲ သမ်းသေတင်းတိုင် ဂွေဗွေးသီး
ပိတ်တသာသစ်၊ သစ်ဖုံးနောင်၊ ဖေးခန်းဒျား၊ ရဟန်းကမာ၊ အာဒါး
သင်္ကန်းနောင်၊ ဂွေဗွေးသီးနောင်၊ ထူးသိုင်ခန်းဒျား၊ သင်္ကန်းယ
စုမ်းတသာတန်နပ်၊ သွ။

ကလ၊ သိုင်သင်္ကန်းယ စုမ်းတသာသားဖုံးနပ်၊ ပိုင်ကထင်း
ည ကထင်းယပသာတိုင် စဲထီလျား ကထင်းပဆူးနပ်၊ သင်္ကန်း
တသာမွေးတောင်း၊ သင်္ကန်းယတန်ဒျား၊ သင်္ကန်းယ သင်္ကန်းဖြင်း
တန်ဒျားအကျောင်၊ တွိုးနောင်မ၊ ကွေသေ၊ ပွိုင်းပွိုင်းတွမ်း သင်္ကန်း
နပ်ခရားတိုင် ဂွေဗွေးသီး သ၊ ချမ်းသာတောင်း။

ရဟန်းကမာတသာဒါး၊ သင်္ကန်းနပ်၊ ပေါင်းလွဉ်ထွဉ်း ဆ၊
သင်္ကန်းတဲ ဂွေအံးလဲဉ်လ၊ နှိုင်းနပ်လွဉ်းလွဉ်း၊ ဂွေအံးလဲဉ်းဝင်၊
နှိုင်းနပ်နပ်၊ အမဉ်လဲဉ်ကျော့နေးစွဉ်းဒျား။

အွိုးခုံပေးတခုံ ကျောင်တခြာ တကျောင်နပ်တဲ စင်တပါ၊
နပ်၊ အမာဒါးသင်္ကန်း၊ အအံးလဲဉ်ဒါးပါ၊ နှိုင်းရဟန်းကျောင်၊ ဇေး
တဂွန်းယို အဝ်းတပါ၊ စင်တခြာနပ်၊ အသွပေးဖုံးလင်းနှိုင်းယို-

(၆၀) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၄)

“ဩဗွေ - သာဝတ္ထိခမ်း၊ ဇေတဝ္ဋနံကျောင်းကိုသူနဝ်၊ ရဟန်းမာအာဒါးသင်္ကန်း အောင်းတပါ၊ တွမ်းအသင်္ကန်းစုမ်းယနဝ်၊ အံးလဲင်းလဲဉ်မွေးဝင်း နီသွဉ်းသီး လသတင်၊ ဟူန်ဟးနဲင်းနဝ်၊ ပွေးအော်” လောင်းနယ်နဲင်းနောင်။

ရဟန်းတခြာနဝ်၊ ကျမ်းတွေ့သကို “ပါရဟန်းဝေင်သူ၊ ခွေလွေအံးလဲဉ်ကမ၊” ချသနဲင်းနဝ်ထွူတင် သင်္ကန်းယနဝ်၊ စုမ်းတသာ မာကျိုက်သမွေးစွဉ်း အရောင်းထွူတွေ့ ရှံးသင်္ကန်း နဝ်ထွူခါ ကျွကာလွေ ဇေတဝ္ဋနံကျောင်း။

ရဟန်းလဲဉ် ဇေတဝ္ဋနံကျောင်း ကထင်းထီး ရဟန်းတခြာ သင်္ကန်းနဝ်တင် သကိုမဉ်လ လောဘထွာတွေ့၊ ဒေါရီနဲင်းယို-

“ဩဗွေ - သင်္ကန်းယိုနဝ်၊ နီဗွေးသီး မာဒျားနဲဗွေးဩ”
ရဟန်းဝေင်၊ ရီနဲင်းနောင်တင် ရဟန်းတခြာရိုး -

“မွေးဗွေး - နီသွဉ်းသီးမာဒျား”

ရဟန်းဝေင်ရိုး -

“ဩဗွေ - သင်္ကန်းယိုနဝ်၊ ဖေးခွေသွဉ်းမွိုင်၊ နီဗွေးနဝ်၊ မဲ့လဖျင်ဒျား အလင်”

ရဟန်းတခြာရိုး -

“ဩဗွေ - နီသွဉ်းသီး လိုတခြာနောင်၊ အီးလဟာတမြို့၊
တမျိုးမျိုး၊ ယိုတောင်း၊ သင်္ကန်းယို မဉ်းဖေးထို၊ နီဗွေနပ်၊ ခွေသွဉ်း
အီးရုံးပိုင်ဒွမ် ထမိုင်၊”

ရဟန်းဝေင်ရိုး -

“ခွေသွဉ်းထူးနပ်၊ ပိတ်သာသစ်၊သစ်၊အင်းဒျား၊ နီဗွေထူး
ပိတ်တသာသာနပ်၊တင် မဲ့နီဗွေဆ၊ စုမ်းယင်းမွိုင်”

ရဟန်းတခြာရိုး -

“နီဗွေ မဉ်းရိုးနဲင်းနောင်၊တဲ့ စင်းမာ၊ကဲဒွမ်နဲင်းမိုင်၊ ပေါး
နပ်၊တဲ့ ထူးလွဉ် နီဗွေပိတ်သာသာနပ်၊လဲင်း” ရိုးနဲင်းနောင်၊တင်
ရဟန်းဝေင်နပ်၊ လွေထူးလွဉ် ပိတ်တသာသစ်၊သစ်၊တွေ့၊ ဖေး
ရဟန်းတခြာ၊ ရဟန်းတခြာတဲ့ ထူးသင်္ကန်းယစုမ်းနပ်၊ ဖေးတော
ရဟန်းဝေင်၊ ရဟန်းတခြာ အံးလဲဉ်ရဟန်းဝေင်၊ ကထင်းလ၊တင်
နစ်သင်၊ချာစွဉ်း အကျောင်၊တခြာသူ။။

ရဟန်းဝေင်နပ်၊ ပိုင်ရုံးသင်္ကန်းနပ်၊ ကထင်းလ၊ နီနီ၊သွံနီ၊
တင် စဲထီလျား၊ ကထင်းပဆူးသင်္ကန်းနောင်၊တွေ့၊ တသီးလွဉ်း
ထို၊ကြောင်းကြင်း တောဒျားသင်္ကန်းည - သင်္ကန်းယ၊ ဖြင်းတန်
နောင်၊မ၊ ရဟန်းဝေင်နပ်၊ ရဟန်းတခြာအံးလဲဉ်လ၊တင် အဝင်၊
သ၊မွေးစွဉ်းဝင်၊။

(၆၂) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမုဲင် (၄)

သတင်းနပ်နပ်၊ တလဲင်းချင်၊ စွမ်းတိုးစွဉ်းချာ၊ သံဃားသီး
“ရဟန်းတခြာ ကမာအာဒါ၊ သင်္ကန်းနောင်၊ အံးလဲဉ်လ၊ ရဟန်း
ဝေင်၊ - ရဟန်းဇေးတဝွန်းကျောင်၊” တဲ့။

တိုးတနီတော့၊ သံဃားသီးဖုံး အံ့ပြိုးလို့ဝင်၊ အင်းအွဉ်းဒေါ၊
အကျောင်အရားနပ်တွင်၊ နီဗွေးဘုရာ၊ ဂျှလွဉ် -

“ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး - သီအံ့ပြိုး ဒေါလွဉ်ဝင်း အမျိုးမုဲင်ဖုံး
ဟောင်း” ရီနဲင်းနောင်။

“ဩဗွေး - နီသွဉ်းသီးဒေါချာ၊ ရဟန်းတခြာ အံးလဲဉ်လ၊
ရဟန်းဝေင်၊ - ရဟန်းဇေးတဝွန်းကျောင်ယို အကျောင်အရားချာ
ဗွေးဩ” လောင်းချာနဲင်းနောင်။

နီဗွေးဘုရာရီ၊ -

“ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး - ရဟန်းကအံ့ ဇေးတဝွန်းကျောင်ကို
ကအံးလဲဉ်ဝင်ယိုနပ်၊ အံးလဲဉ်ဝင်၊ ဘဝယိုလွှမ်းတကာတောင်း
ဘဝစီးရီးတဲ့ အံးလဲဉ်ဖိုလဲဉ်းဝင်၊ နေနေ၊ ရဟန်းတခြာနောင်၊ အံး
လဲဉ်လ၊ ရဟန်းဝေင်၊ - ရဟန်းဇေးတဝွန်းကျောင်ယို ဘဝယိုလွှမ်း
တကာတင်း ဘဝဇာတ်ရီးတဲ့ အံးလဲဉ်လ၊ ဖိုလဲဉ်း”

မိန်းနဲင်းနောင်ထွဲတင် ဟော်နယ်ခြင်းချာ စခါဘဝ လယို
အတိုင်းသွ။

ဗကဇာတ် (အတိတ်) ဝတ္ထု

အိုးစခါ ဘုရားလောင်းနတ်၊ ထွာရှုကစိုး (ထွာလူ့ပေါ့သင်း) အောင်းတခြာကို ဗိုနောင်တနောင်ထျှ၊ ဖက်၊ ကုမ်းမွူး တမွူး လောင်း။

အတွင်၊ နတ်ခါ ထီခြောင်တလောင်းလောင်း၊ အင်းတခြောင်၊ ထီခြောင်နတ်ကိုနတ်၊ ထပေးအင်းအာမွေးစဉ်းထား၊ တိုးခမ်းသင်ခါနတ်၊ ထီပေးတင် ထပေးဖုံး အင်းပြုံး အင်းလိုအင်းလာစဉ်းထား။

တိုးနတ်ခါ ဝါးမင်းတမားနတ်၊ ထီထပေးဖုံးတင် “နေးတွမ်း အကျောင်တမျိုး - ခွေအီးပီထို၊ အံးလဲဉ်က ထပေးဖုံးယိုမး”

ယူးလ၊ နဲင်းနောင်၊ လွေအံတဝိုထား၊ ထီနောင်ထျှ၊ ထပေး ဖုံးရိုး -

“ဝါးမင်းဟွေး - နာယူးငါးထမုဲင်၊ နာအံတဝိုတိုးထား၊ နဲင်းနောင်ဟောင်း”

ဝါးမင်းရိုး -

“ခွေယူးဖေးဒျား သီတာဒျား”

ထပေးဖုံးရိုး -

“ယူးဖေးနီတာ၊ နဲင်းမုဲင်အီ”

ဝါးမင်းရိုး -

(၆၄) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမုဲင် (၄)

“ထီခြောင်ယိုနပ်၊ ယိုခါ ထီဆွေငါး၊ သီထပေးဆားတဲ့ ဆွေငါး၊ ခမ်းသင်တဲ့ အီးညနေက၊ ထပေးဖုံးယို ဖေးနေးကမော့၊ မွှန်း ထာဒုက္ခနပ်၊ ခွေအီးမားဟးနဲင်းမိုင်းနော” ခွေယူးဖေးသီတား နဲင်းနပ်၊ သီမည်းယျမ်း ခွေငင်းနပ်၊ ခွေအီးဖူးလွေ့သီ တလင်းတ ဟးဟး၊ ခွေအီးလွေ့အွဉ်းစွေးဖေး ထီနောင်တန်ကို၊ နောင်တန်သူနပ်၊ ပိုဖုံးတဲ့ အင်း”ရိုးနဲင်းနောင်။

ထပေးဖုံးရိုး -

“ကမ္ဘာ့ ကတဲးစကား ဝါးမင်းအံးသေးသေး ထပေးမွေးတင်း နဲ့၊ ထပေးချမ်းသာတား ဟွန်ဟးဖိုမိုင်းကို၊ နာမည်အံးဒျားနီ တလင်း တဟးမတောင်”

“ခွေအီးအံးသီ တမွေးတောင်း၊ ထီနောင်တန်အင်းမွေးမည်း မွေးတင်းမည်း သီမည်းတယျမ်းတင်းခွေနပ်၊ သီအွဉ်းစွေ ထပေး တဟး ဟိုင်း၊ လွေ့သွိုခွေယို လွေ့ထွေးထီနောင်တန်သူ” ဝါးမင်းရိုး နဲင်းနပ်တင် ထပေးဖုံး ယျမ်းထိုခန်းဒျား ဝါးမင်းငေါင်း။

“ထယိုတဟးနပ်၊ ထီကိုတဲ့နပ်၊ ကောင်လောင်းတဲ့နပ်၊ အုံ နွောင်၊ အီလွေ့ထယိုတဟးဟိုင်း” အွဉ်းနယ်ခန်း ထပေးဖြင်း တဟး။

ဝါးမင်းနပ်၊ တွမ်းအဖြောင်း ဆွားဆွား ကိပ်လွေ့ထဖြင်း တန်နပ်တင် လွေ့အွဉ်းစွေသော့၊ ထီနောင်တန်ကို၊ အွဉ်းနယ် အွဉ်း စွေထွူခါ ဟဲ့ချာသင်ယင်း ထပေးဖုံးထျှ။

ထဖြင်းတန်နောင်ရိုး -

“ထီနောင်တန်အောင်းမွေး၊ ထီတန်မွေးစွဉ်းထား၊ သားယား
ဟောင်ငါး” အံ့ဖြား ထီနောင်တန်နဲင်းနောင်။

ထပေးဖုံး ကတိန်းဟွန် ထဖြင်းတန် ငမ်းအံ့ဖြားနောင်၊တင်
သ၊ရေ၊ခန်းဒျား ပငါပရာ။

“ဝါးမင်းဟွေး - မွေးငါး၊ ဟောင်ငါး၊ အီလွေ၊နီဖုံးယိုနော”
ရိုးလွနဲင်းနောင်။

ဝါးမင်းနပ်၊ ဖူးလွေ၊ရီးရီးယင်း ထဖြင်းနပ်၊တင် လွေ၊အုံ
ပဆားတောဒျား ထီနောင်တန်ထျ၊ ဖက်၊ကုမ်းမွူးလောင်း၊ ထဖြင်း
နပ်၊ အွဉ်းစွ၊သော့၊ သောင်းပင်ခါး၊ တွမ်းအဖြောင်းဆွာ၊ဆွာ၊ ဈူဈူ
တန်နောင်၊ ပေါက်၊သီထို၊ ထဖြင်း၊ အံ့လို့ကြောင်းထို၊ခန်းဒျား
ထပေးယား၊ ထပေးဆွတ်၊ဖုံးနပ်၊ လွဉ်းပြားသေ၊ခန်းဒျား သောင်းမွူး
နပ်၊ ဆ၊လ။

ဝါးမင်းနပ်၊ သင်၊ယင်း ထီခြောင်ထျ။

“ထဖြင်းနောင်၊ ခွေလွေ၊အွဉ်းစွ၊သော့၊လွဉ်း ထီခြောင်တန်၊
အီးလွေ၊အွဉ်းစွ၊ဖျင်၊ လွဉ်တလင်း၊ တဟးဟးလင်း”

ဝါးမင်းနောင်၊ အနယ်၊ယိုအတိုင်း၊ ဖူးလွေ၊တဟးအံ့၊ ဖူးလွေ၊
နီဟးအံ့တင် ကွဲညည ထပေးလို့ထို၊စွဉ်း၊ ထီးဒျမ်တဟးဟး၊
ကွဲးတွော့၊ ထီခြောင်ကိုနပ်၊ ဆွေးအဝ်းကဲ့င်ကတဟး၊ ဝါးမင်းနပ်၊
မည်အံ့၊ ပါဆွေးနပ်၊တင် -

(၆၆) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၄)

“ဆွေးဟွေး - ထပေးဖုံးနပ်၊ ခွေပသာလွေ့လို့လဲဦး ထီနောင်
တန်ကို၊ လွဉ်ယိုဟဲ့ဦး ခွေလွေ့ပသာပါနာ၊” ဝါးမင်းရိုးနဲဦးနောင်။

ဆွေးရီချာနဲဦးယို -

“နာမဉ်းအီလွေ့ခွေနပ်၊ အီအီလွေ့နဲဦးမဲ့ဦး”

ဝါးမင်းရိုး - “တွမ်းခွေဖြောင်းဆွာဆွာယို ဖူးလွေ့နပ်သနဲ
ဟွေး”

ဆွေးရီ -

“ပေါးနာဖူးလွေ့ခွေ နဲဦးနပ်နပ်၊ မဲ့နာမာထဲခွေ၊ ခွေလွေ့
လွဉ်နာဗျုန်းတောင်း”

ဝါးမင်းရိုး - “ခွေအီလွေ့ဟပ်ဟပ်ဒျားနာ”

တို့ဦးနပ်တော့၊ ဆွေးယူးစဉ်စာနဲဦးယို -

“ဝါးမင်းယို လွေ့အွဉ်းစွဲထပေး ထီခြောင်ကိုကရိုးနပ်၊ ထုံ၊စံး
အဲဉ်ထမ်း၊ အမဉ်းလွေ့အွဉ်းစွဲမွေးခွေတဲ ဟပ်ဒျား၊ အမဉ်းအွဉ်းစွဲ
တမ်း စိန်းစွေ့နပ်၊ ခွေအီးရိပ်အဌဉ်၊ ဖေးကသီစွဉ်းနပ်မ၊” ဆွေးနပ်
စဉ်စာ၊ ယူးလ၊ နဲဦးနပ်တင် -

“သွေပေး ဝါးမင်းဟွေး - နာဖူးလွေ့ခွေနပ်၊ ဟပ်တမ်း၊
ခွေမဉ်းကိပ်လွေ့ နာဌဉ်နပ်မ၊ ဟပ်၊ တွမ်းခွေစူမွူး မဉ်းကိပ်လွေ့
ဟး နာဌဉ်နပ်မ၊ ခွေလွေ့လွဉ်နာ၊” ဆွေးရီနဲဦးနပ်။

ဝါးမင်းနပ်၊ တသေယူတမ်း ဆွေးထားကျမ်း၊ တသေစဉ်၊
စာတမ်း ဆွေးအီးလဲဉ်ဇွေတင် -

“မွေးသွ။ တွမ်းနာ၊စူမွူးနောင်၊ ကိပ်၊လွေ၊ခွေဌ်၊တဲ့ လ၊
ဒျား” ဝါးမင်းဂူ၊ခန်းဒျား ဆွေးငေါင်း။

ဆွေးဂူမွူးနောင်၊ နဲင်းစွဉ်း စင်းလိတ်၊သားကိမ်း၊ ဆွေးတဲ့
တွမ်းအူမွူး တကိမ်းကိမ်းနပ်၊ ကိပ်၊သေးခေါင်းသေးဒျားစွဉ်းဒျား
ဝါးမင်းဌ်။

ဝါးမင်းနောင်၊ ဟွဲလွေ၊ဆွေး တွိုးလွေ၊သွ။ထီနောင်ထျ၊တဲ့
လွေ၊အွဉ်းစွ၊တမ်း၊ ကျောင်းထင်းတောဒျား ဖက်၊ကုမ်းမွူးလောင်း။

ဆွေးရိုး - “ထီနောင် အောင်းဒျားအွိုးသူ၊ မွေးတောင်းနဲ့၊
မကျောင်းဒင်းတောဒျား သောင်းမွူးလောင်း နဲင်းမိုင်၊အီ”

ဝါးမင်းရိုး - “ထွားလလင်၊ ထပေးဆွတ်၊ သောင်းမွူးထျ၊
လသူ၊မွိုင်း၊ ထပေးဖုံးနောင်၊ ခွေအံးလို့လွဉ်းလွဉ်း၊ နာတဲ့ ခွေအီး
အံး နဲင်းထပေးဖုံးနပ်၊နေနေ”ရိုးနဲင်းနောင်။

ဆွေးထီးတန်ရိုး -

“ထပေးဖုံးနောင်၊ ကွပ်ဇွေ၊သီးမွိုက်ငါးမ၊ နာအံးလ၊ ခွေတဲ
တဲ့ နာအံးတလ၊တောင်း၊ ခွေအီးမာ၊သီလ၊ထင်းနာ၊ မွေးဒျား
နာတဲ့ ထာယူဆွေ၊ မွိုက်တန်နေနေ ခွေအီးအံးလဲဉ်နာ၊နောင်၊
နာ၊သေယူတောင်း”

(၆၈) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၄)

ရိုးနဲင်းနောင်၊ထွူတင် တွမ်းအူမွူးကိမ်းနပ်၊ ရိပ်၊ပသား
စွဉ်းဒျား၊ ဝါးမင်းဌဉ်း၊ ဝါးမင်းဖြောင်းအောင်းအင်၊ မဲ့ထီထဲဟူးလင်း၊
နီပင်စွဉ်းဒျား၊ တွိုးနပ်၊မ၊ ဝါးမင်းနပ်၊ ငမ်းမွေးစွဉ်းထာ၊သီတင်-

“ဗွေ၊ ဆွေးဟွေး - ခွေတအံးတောင်းနာ၊ မာ၊သီမွန်း
ခွေနော” ဝါးမင်းရိုးနဲင်းနောင်။

ဆွေးရိုး - “နာ၊မဉ်းအံးတောင်းခွေတဲ့ သင်၊ပသာခွေ အွိုး
ထီခြောင်သူ၊လဲင်း”

ရိုးနဲင်းနောင်၊တင် ဝါးမင်းတဲ့ ကျောင်းသင်၊ချာ၊ သင်၊ပသာ
ယင်းဆွေး ထီခြောင်ထူး၊ ဟမ်းဟေးကို၊ ဆွေးတဲ့ နဲင်းစွဉ်းကိမ်းရင်၊
ကရိပ်၊ဗိုထောင်၊ တွမ်းအူမွူး တကိမ်းကိမ်းနပ်၊ နေးအားရိပ်၊
ဝါးမင်းဌဉ်း၊ ဝါးမင်းတဲ့သီ ဝွေတဲ့နွဲ့ငါလွေ၊ခန်းဒျား ထီကိုနပ်၊သွ။

ဘုရာ၊လောင်၊ ရုက္ခစိုးရိုး -

“ရိုးအနမ်းကျကျ အံးလဲဉ်လ၊ဝင်၊တဲ့ တွိုးတနီ၊ခါ ပါ၊အံးလဲဉ်
ချာလ၊ယင်းဒျား၊ (ထွားမွိုင်ယို) ဝါးမင်း အံးလဲဉ်လ၊ ထပေးတဲ့
ဆွေးအံးလဲဉ်ချာလ၊လဲဉ်း ဝါးမင်း”

ဘုရာ၊လောင်၊ရုက္ခစိုး၊ ဒေါ၊ရိုးဝေါက်စွဉ်း တခြာနပ်၊သွ။

နီဗွေ၊ဘုရာ၊ရိုး -

“ရဟန်း၊သီးဖုံးဟွေး - ရဟန်း၊တခြာ ကမာ၊အာဒါးသင်္ကန်း၊
ရဟန်း၊အပါ၊နပ်၊နပ်၊ အံးလဲဉ်လ၊ ရဟန်း၊ဝေင်၊ - ရဟန်း၊ဇေးတဝွန်း၊

ယို ဘဝယိုလွှမ်းတကာတောင်း ကလဲဦးခိုးချာ စခါကရီးကာ၊
အံးလဲဦးလ၊ဖိုလဲဦးချာ၊ ရဟန်းဝေင်၊ယိုသွ။

ယိုခါ ရဟန်းဝေင် - ရဟန်းဇေးတဝွန်းယိုနပ်၊ မော့နပ်ခါ
ထွာမားဖိုလဲဦး ဝါးမင်း၊ ရဟန်းတခြာနပ်၊ မော့နပ်ခါ ထွာမားဖို
လဲဦး ဆွေး၊ ဗွေးဘုရာ၊ခွေယိုနပ်၊ မော့နောင်ခါ ထွာမားဖိုလဲဦး
လူ၊ရုက္ခစို၊”အကျောင်၊ ပေါင်၊ချာဇာတ်နဲဦးနောင်သွ။

ထွားသွဉ်ဟော်ကျပ် ဗကဇာတ်ယိုတင်
ကလ၊အီ သတိ၊ ကလ၊အီပညာ၊ ကလ၊ဒါ၊
ထာ၊သေ တရာ၊ဖိုးနပ် -

- ၁။ ဟောင်မာတောင်း တမြို့တု၊ ဟပ်အံးလဲဦးတောင်းဝင်၊
အကျောင်၊ ၊
- ၂။ ထွားခတ်ကယ်၊ဗော့ အရောင်းအထန်းလွှမ်းနပ်၊ တမြို့၊
အငို၊တန်း တမွေးတင်းတဲ့ အောင်းဒါးအကျောင်၊ ၊
- ၃။ ရှိ၊နမ်းယံယံ အံးလဲဦးလ၊ဝင်တဲ့ တွိုးတနီ၊ခါ ပါ၊အံးလဲဦး
လ၊ချာချာ အကျောင်၊ ၊
- ၄။ နေးတွမ်းငမ်းအိုးတင် ပါ၊လွဉ်ချောက်၊ ပါ၊လွဉ်လဲဦးဒါးလို၊
အကျောင်၊ ၊

(၇၀) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၄)

- ၅။ နီဖေးနေးကယျုမ်းတဲင် ပထမတလဲင်းနပ်၊ ပါးမာမဲဉ်းထွဲခါ
ဆဲင်းချာနပ်၊ ပါးအံးလဲဉ်သွဲအကျောင်၊ ၊
- ၆။ အောင်ထွာရန်းသေးသေးတဲင် အီးမာဖေးနီအကျို၊ ကရို၊
နပ်၊ ဟောင်ယျုမ်းယိုတမ်းထာ၊ နဲင်းထပေး၊ ယူးခုခုဟး
ထာ၊ နဲင်းဆွေးနောင်၊ အကျောင်၊ ၊
- ၇။ “နီအွဉ်းစဉ်ဝင်ကတူး - ဝင်အွဉ်းပူး နီကတောင်” ကရို၊ဒါး
ငေါင်းနပ်အတိုင်း၊ “ဝဉ်” ကရို၊နောင်၊ လဲးတလွစ်တောင်း
(လဲးတလဲးတမ်း-ဝဉ်၊ ပြတ်တလဲးတမ်းခံးဟး) အကျောင်-
စတဲင်နဲင်းနပ်၊ဖိုးသွဲ။

မကဇာတ် ကဗျာ

- ၁။ ဇေးတဝွန်းရဟန်း - သင်္ကန်းမာဒါး
သင်္ကန်းယ-စုမ်း - လဲင်းထုမ်းလဲဉ်ပါ၊
ရဟန်းတခြာ - ယိန်းအာမားယား
လဲဉ်ဝေင်သား - ခိုးလျား ပေးမဲ့ငါ ။
- ၂။ ထီခြောင်ကိုခါ - အဝ်းအာ ထပေး
ဝါးမင်း လဲဉ်လး - ကမ်းသးဖူးလွေ၊
လွေအံးလို့ထ - အံးက - သူးဆွေး
ဆွေးရိပ်ဖင်း - ဝါးမင်း သွမ်းလဲဉ်းဝွေ ။
- ၃။ ဝင်းလွဉ်ချောက်လို့ - ယွမ်းယိုထွာဒါး
ယူးခုလား - အမားကင်ညာ၊
ပါမဉ်းလဲဉ်ဟ - နဲင်းထ သီဟး
ထွားနဲင်းဆွေး - ရိက္ခွေ နွောင်လးပါ ။

မကဇာတ် ထွ်ယိုသွ်။

* * * * *

(၇၂) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၄)

၃၉။ နန္ဒဇာတ် (ပစ္စုပ္ပန်) ဝတ္ထု

နီဗ္ဗေဒဘုရားအင်းအုံ ဇေတဝန်ကျောင်းကိုအတွင်း ပွိုင်းပွို၊
တွင်း၊ ဗွေသာရီပုတ္တရာ၊ တပဲ့တင် ဟော်ဗား “နန္ဒဇာတ်” ယို
သွ။။

ဗွေသာရီပုတ္တရာ၊ တပဲ့စင်နင်၊ နားငေါင်းငါး၊ မာဖေးမွေး
စွဉ်း ဗွေသာရီပုတ္တရာ၊ဝတ်ပတ်၊ ဆိုင်နင်၊ တွိုးခေတလဲင်း၊ ဗွေ
သာရီပုတ္တရာ၊ ကွီအခွင်၊ ဗွေဘုရားထျ၊ ကျွဲလွေတဖူး၊ တွိုးလွေ
ခန်း “ဒက္ခိဏာဂိရီ” ဇနပုဒ်နောင်သွ။။

ကထင်းတွိုးလွေ “ဒက္ခိဏာဂိရီ ဇနပုဒ်” တွေ့၊ ဗွေတပဲ့
စင်နောင်၊ မားနတန် - သုဗြုထိုစွေ့စွဉ်းထား၊ “မာထာမာ
ယိုလဲင်း” ပေါဒေါ့နဲင်းနင်တဲ စွေ့စွေ့မာခတ်တောစွဉ်းတမျိုး၊
နားတောင်းခွါမ် ဗွေသာရီပုတ္တရာ၊ငေါင်း၊ ရဟန်းနင်ခရား ထွာဒါး
မိုင်မကောင်တဲ ဗွေသာရီပုတ္တရာ၊ တသေတောင်း။

“ဗွေသာရီပုတ္တရာတွင်း ရဟန်းနင်၊ သင်ချာဖျော်ချာသင်၊
ယင်း ကျောင်းဇေတဝန်၊ သစ်ကဖျော်ချာ ကျောင်းဇေတဝန်တဲ
စင်ပေးနင်နင်၊ ယေန်းကေးချာယင်းချား၊ ထွာထမိုင်ခရားတန်နဲ၊
ဗွေသာရီပုတ္တရာ၊ လွေလောင်း ဗွေဘုရား -

“ဩဗွေ - ခွေသွဉ်းတပဲ့ပေး စင်တပါးနောင်၊ မဉ်းအင်း
ယိုကိုနပ်၊ နဲင်းစွဉ်းသွဉ်းပေး ယေန်ကေးနားငေါင်း၊ မဉ်းတို့လွေ၊
ခေတထွောင်းနပ်၊ မားနတန်၊ သ၊ဖြိုးထို၊ ထွဉ်းယို မားတောနပ်၊
ထွာထမဲ့ခရားနဲ ဗွေဩ”

နီဗွေဘုရားရိုး -

“သာရိပုတ္တရာဟွေး - ရဟန်းယိုနပ်၊ အထွာနဲင်းယို ဘဝ
ယိုလွှမ်းတကားတင်း၊ ဇာတ်ကရီးခါကာ၊ ‘လိန်းမားထထွောင်း၊
မားမောင်းတရပ်’ ချားရင်၊ တပဲ့စင်အတာ၊ သာရိပုတ္တရာ၊ တောင်၊
ပြန်၊ ဟော်ထန်းနယ်ချာ စခါဘဝ လယိုအတိုင်းသွေ။”

နန္ဒဇာတ် (အတိတ်) ဝတ္ထု

အိုးစခါ ဗားရားဏသီးခမ်း ပျဟွဒတ် အင်းထွာခွန်အတွင်း
ဘုရားလောင်နောင်၊ သဲင်းထွာသဋ္ဌေတဖြာ၊ ဘုရားလောင်သွေ၊
ပါ၊ခြွေခေတဖြာနပ်၊ အသက်သမ်းတန်၊ ဖြားလဲဉ်း၊ တိုးပါ၊ခြွေနပ်၊
အမာနပ်၊ သက်ပေးပေး၊ တွမ်းပါ၊ခြွေနပ်၊ ပိုအင်းညှိဝင်တဖြာ။

ပါ၊ခြွေဖြားနပ်၊ ယူးနဲင်းယို -

“ခွေမာ ပါ၊မူးယို အသက်ပေးပေး၊ အောင်းဆားနေက
ခွေမဉ်းသီနောင်၊ မဲ့အတော့လမ်းတော လို၊ခိုလင်၊ မဲ့အယားလို

(၇၄) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမုဲင် (၄)

ခွေတဒြို၊ မဲ့အထူးထို၊လို့ ခွေဥစ္စာ၊ မဲ့အဖေးတောင်း ခွေပိုယား
ယားယို၊ ခွေမဉ်းလို့ထို၊ဟး တဒြိုဥစ္စာနဝ်ဟဝ်”ယူးနဲင်းနဝ်။

ယူးနဲင်းနောင်ထွဲတင် အသွဉ်း ပါ၊ကမဉ်း “နန္ဒ”နောင်၊
ဟဲ့လွေ၊တခြာကို၊ တဒြိုဥစ္စာနောင်၊ လို့သေခန်းဒျား အရပ်
တထောင်းကိုထွဲတင် ဒေါသေဖေး အသွဉ်းပေး နန္ဒ နဲင်းယို-

“မောင်းနန္ဒဟွေး - ခွေမဉ်းသီထိုနဝ်၊ တဒြိုဖုံးယို အွဉ်း
နယ်ခွေပိုခိုနော၊ တွမ်းပယ်ထိုမွဲနီး ခွေပိုခိုနောင်နော”

ထွန်းသေ၊နန္ဒ ဆွဲမ၊နဲင်းနောင်ထွဲခါ ဘဝတသာ ပြောင်ငါ
လွေခန်းဒျား။

ပါ၊ခြေပိုခိုနဝ်တဲ အခိန်းအရွယ်းတွိုးလွဉ်တင် အမွိုးရိုး -

“ပိုခိုဟွေး - သီဖါဟဲ့လွေ၊ နန္ဒ အွိုးတခြာကို လွေ၊လို့သေ၊
ခါ၊ တဒြိုဥစ္စာအောင်၊ ထွဉ်းနန္ဒ လွေ၊အွဉ်းနယ် အခင်းလမ်း၊
လွေ၊ခူးခန်းလဲင်း ပိုခို” အမွိုးထွဉ်းနဲင်းနောင်။

တွိုးတနီ၊ထွေ၊ ပါ၊ခြေပိုနဝ်၊ ရိုးနန္ဒနဲင်းယို -

“ဖါနင်နန္ဒ - နီဖါဟဲ့လွေ၊ဖါနင် လို့သေ၊ခါဒါ၊ တဒြိုဥစ္စာ
အောင်မွေးတောင်းနဲ့”

“မွေးမွေးပေး - သီဖါလို့သေးခါ၊ တခြံ၊ ဥစ္စာ အောင်းအား
အိုးတခြာကိုသူ၊”

“ပေါ်နောင်တဲ့ နီလွေ၊ ခူး - နီလွေ၊ ထူးသင်၊ ခန်း” ရိုးနဲင်း
နောင်ထွါ အီလွေ၊ ပါနမ်း၊ ထမ်းလွေ၊ ပါခြောင်း၊ ထွဉ်းနန္ဒ လွေ၊
အွဉ်းနယ် ကလို့ခါ၊ အရပ်။

“ဖါနင်နန္ဒ - နီဖါလို့သေးခါ၊ ဥစ္စာအရပ်မဲ့” ကတိန်းရီ
နဲင်းနောင်တွေ့၊ နန္ဒနောင်၊ မားနထိုင်း သ၊ ပြုံးထိုစွေ၊ စွဉ်းထား၊
(သေအားခွေတဖြာလှမ်း၊ ပေါ်ခွေဒေါ်နယ်တမ်းဟ ဝှေ့သီးအီးမား
ဒါးကဲနဲင်းမဲ့၊ အလို့ယူးနဲင်းနောင်၊ ကွပ်နောင်မ၊) နေးတွမ်း
ဒေါသမာန်၊ ဒေါ်ထန်းဖျန်းစွဉ်းနဲင်းယို -

“ဟွေ - သွဉ်းမူးပို၊ ယိုကိုရပ်နပ်၊ နားတခြံ၊ ဥစ္စာ အင်း
ဒါး အရပ်မဲ့”

ပါ၊ ခြွေပိုနပ်တဲ့ မားနဲင်းတဟွန်တောင်းတွေ့၊ -

“ပေါ်နောင်တဲ့ ဖါနင်နန္ဒ - နီသင်၊ ချာတွမ်လမ်းဟောင်း”
ဟဲ့သင်၊ ချာ နန္ဒနဲင်းနောင်။

လ၊ နီနီ၊ သွံနီ၊ လွေ၊ ဖျင်၊ နန္ဒ ခွန်းဖျင်နဲင်းနပ်။

ပါ၊ ခြွေပိုနပ်၊ ယူးနဲင်းယို -

(၇၆) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမု် (၄)

“နန္ဒယိုနောင်၊ တွိုးကအောင်းလမ်းခါ ငေါင်းငွါပနဲဉ်းဒျား၊
ဥစ္စား အဝ်းအရပ်မု်င်၊ မဲးခွေအွဉ်းဒေါ့နယ်” ရိုးသွဲနဲဉ်းနောင်၊တဲ့
ပေါးတွိုးအွိုးငါ တခြာကိုသူနပ်၊ ခွန်းသေးသေးခွေ၊ ပွိုးထမု်င်၊
ခွန်းခွေ ကရိုးနပ်၊ ခွေသေတောင်း၊ နီဖါသွေပေး သဌေတန်အောင်း
တဖြာ၊ လွေ့ရီက သဌေသူမ၊” ယူးလးနဲဉ်းနပ်၊တင် လွေ့ထေ့
သဌေ။

“ဖါဟေး - ဟဲ့လွေ့နန္ဒ၊ ထွဉ်းလွေ့အွဉ်းနယ် နီဖါကလို့ခါ၊
တခြါအရပ်နောင်၊တဲ့ တွိုးတခြာကိုနောင်၊ နန္ဒခွန်းတောဒျားခွေ၊
အကျောင်အခရာ အောင်းဒါးနဲဉ်းမု်င်နဲဖါ” ရီနဲဉ်းနောင်။

ဘုရာလောင်၊ (သဌေတန်နပ်) ရိုး -

“ပိုခိုမောင်း - ဥစ္စားတခြါကရိုးယို အမာသးဖြိုးထိုဒါးလို၊
ဒျားရင်၊ နန္ဒ ကအံ့ထွဉ်း ကခွန်းနာအရပ်နပ်၊ သီဖါကလို့ခါဒါး
ဥစ္စား အောင်းအရပ်နောင်သွ။ ဟဲ့လွေ့ယင်း နန္ဒဟဲ့ဉ်း။

ထွားသွော့ နန္ဒကအံ့ထွဉ်းအရပ်၊ နန္ဒကခွန်းနာအရပ်နပ်၊
ပေါးသေသွ။ အရပ်နပ်တဲ့ ငင်းတလွေ့ထို၊ နန္ဒနပ်ထွဲခါ ခူးသွော့
အရပ်နောင်၊ ထူးသွော့သီဖါတခြါ၊ ထွဉ်းနာလိုနန္ဒနောင်၊ ထမ်း
သင်ဟဲ့ဉ်း”

ဘုရားလောင်း၊ သဋ္ဌေတန် ဒေါနယ်အကျောင်အရား
နဲင်းနောင်တင် ပါ၊ခြေပိုနောင်တဲ့ ကန်းတော့ပဲ့င်းရိုးသေး ဘုရား
လောင်းထွူခါ သဲင်ချာအလမ်း၊ သဲင်ဟဲ့နန္ဒ လွေယင်း အိုးတ
ခြာကို။

တိုးတခြာကိုတော့ ဘုရားလောင်း ကသွဉ်ကဒေါအတိုင်း
ရူးဟံး - ထူးထန်းလမွေးစဉ်း အဖါတခြို့၊ မာတို၊ဟွာ၊ငါငါ၊
ယိန်းထွာထွာချမ်းသာ၊ နေးနားလွေ ဘုရားလောင်းအဆွဲအမ၊
ဒါးနစတင် ကုသိုလ်းတရား၊ ကျိုစာမာပါ၊ သက်အနာသွတ်၊
တို့က် ထို့က်ရာဘွဲ့ဘဝ လွေလွဗားခန်းချား။

နီဗွေးဘုရားရိုး -

“ရဟန်းနင်နင်၊ ဇာတ်ကရီးခါကာ၊ ထွာဒါးနဲင်းနင်၊ချားရင်၊
စင်နင်၊ မော့နင်ခါ ထွာနန္ဒ၊ ဘုရားခွေယိုနင်၊ မော့နင်ခါ ထွာဖို
ပညားသို သဋ္ဌေတန်နင်၊” အကျောင်၊ ပေါင်ချာဇာတ်နဲင်းနင်၊
သွ။

(၇၈) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမုဲင် (၄)

**ထွားသွဉ်ဟော်ကျပ် နန္ဒဇာတ်ယိုတဲင်
ကလ၊အီ သတိ၊ ကလ၊အီပညာ၊ ကလ၊ဒါး
တာ၊သေ တရာ၊ဖုံးနပ်၊ -**

- ၁။ လို၊ခိုဖြား ပေါးထူးလို၊မူးဆား သက်ပေးပေးနပ်၊
နန်းလွဉ်၊ဟး၊ သ၊ချမ်းသာ၊တောင်း အကျောင်၊ ၊
- ၂။ ဥစ္စားတဗြို၊ယို မာ၊ထိုဒါးလို၊သ၊ဖြိုး - မာ၊ထိုင်းဒါး
လို၊မားန အကျောင်၊ ၊
- ၃။ ကေ၊ဇူးဗွေးအလောင်းနောင်၊ သစ္စားအဝ်းဟး နဲင်းနန္ဒနပ်၊
အကျောင်၊ ၊ (နန္ဒ သစ္စားမဉ်းဖောက်နပ်၊ တဗြို၊ပျောက်လို့
လဲဉ်းသွ။)
- ၄။ ဝင်၊မဉ်ခွန်းခွန်း - ဝင်၊မဉ်ရို၊ရို၊ ပေါးအကျို၊ရအောင်းနောင်၊
သယ်၊ခံးတေ့၊တေ့၊ဟး နဲင်းပါ၊လို့၊ခွေပိုနပ်၊။
(ငွေ၊သ၊မဉ်းအောက်၊ မဉ်းပေါက်၊သီထို၊နန္ဒနောင်၊ အဖါ
တဗြို၊သွ၊မ်းထို၊ လို့၊အရပ်မုဲင်၊ သေဒွ၊မ်း။)
- ၅။ မဉ်းမော့လွဉ် အယပ်၊အခဲင်းနပ်၊ လွေ့၊တိုင်းပင်း၊ လွေ့၊ကွီ
ဟး၊ လွေ့၊ရီဟး အကျိုးဉာဏ်း ပညားသျှို လို၊ဟပ်လို၊ဒါး
ထျ၊အကျောင်၊ - စတဲင်နဲင်းနပ်၊ဖုံးသွ။

နန္ဒဇာတ် ကဗျာ

- ၁။ သေနာပတိ - သာရိပုတ္တရာ၊
တပဲ့ဟင်္ဂသေး - စင်ပေးတပါ၊
တို့လွေတထွင်း - မာမောင်းချာဒါ၊
ဇာတ်ရီးကာ - ထွာဟး ဟော်နယ်ချာ ။
- ၂။ သင်္ကတန်-မာဆား - ခိုးလျားလွဉ်းဟး၊
ပိုပေးအတာ - လို့ဟးသေးခါ၊
လိုဟင်္ဂနန္ဒ - ခွန်းကျဆန်ငါး၊
ရီလိုဒါ - ဥစ္စာ၊ ခူးထေချာ ။
- ၃။ လိုခြွေ ဖါဖြား - မာဆား နင်ပေး၊
ခေ့လေစဉ်းချာ - နန်းဟးငါလွေ၊
တမြို့သီးယို - မာထိုသယ်ခေး၊
ကွပ်သယ်ခံ - လွေထံ ဖါပစ္စေ့ ။

နန္ဒဇာတ် ထွုယိုသွ။

* * * * *

(၈၀) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၄)

၄၀။ ခဒိရဂါရဇာတ် (ပစ္စုပ္ပန်) ဝတ္ထု

နီဗ္ဗေဒဘုရား အောင်းအုံ ဇေးတဝ္ဂန်းကျောင်းကိုအတွင်း၊
ပွိုင်းပွိုင်းတွင်း “အနားထပ်ဏ်း ထားလူနဲ့” တင် ဟော်ဗား “ခဒိရဂါရ
ဇာတ်” ယိုသွ။

မဉ်းဒေါ့အလဲင်း မဉ်းခြိုင်းအစွမ်းနပ်၊ နဲင်းယို -

အနားထပ်ဏ်းသဌေး ဆို့ကျောင်းဇေးတဝ္ဂန်းနောင်၊ လို့
ငတ်ဆီလစ်ကုဌေး၊ ပျှမ်းအံးချား ဘုရား တရား သံဃာရ ရတ
နားသွံပါလွှမ်း၊ နီဗ္ဗေဒဘုရား မဉ်းအောင်းကျောင်း ဇေးတဝ္ဂန်းကို
နောင်၊ ထင်းထေ့ ဆယ်ကပ် ပွေးမျတ်ဘုရား တနီသွံလဲင်း၊
အီထင်းသေးသေးပါ ထားလူနဲ့၊ ထူးထင်းသေးသေး ထားတနီ၊
သျှင်းပေးရဟန်းသီးတားတဲ့ပါ၊ “လူ့ထား တနီတနီယို လို့ကား
မိုင်း” ကရိုးနပ်၊ ဒေါ့ဒါးဒွါမ်။ (မဉ်းတမ်းတဲ့ စူကော့ - မဉ်းဒေါ့တဲ့
ဖြောင်းဟို့)

ဝင်းကထူးငါးနပ်၊ တဆီသွစ်ကုဌေး၊ လို့ထီသမုဒ္ဒရားဖင်း
ထျ၊ အစိရဝတီ၊ ထိမ္မုလင်း၊ ထိဖင်းပြင်တင် ထီအီခွဉ်းထို၊ ခွဉ်
ပဉ်ဖျိုင်းဖျိုင်းနပ်၊ တဆီသွစ်ကုဌေး။

နီဗွေဘုရား တွမ်းတပဲ့သံဃာ၊ ကကျွဲတို့သွမ်း - ကကျွဲ
သွမ်းသွမ်း အနားထပ်ဏ်းသဋ္ဌေလမ်းနဝ်၊ ကားမိုင်ပါ၊ ကားမိုင်ပီ၊
စွမ်းနီ၊ ဒေါ၊ဒါးဒွမ်။ (တတွက်တင်းအပါ၊ ကျွဲလွေ၊ လူလွေ၊
ဟေ့နဲင်းနောင်။)

အနားထပ်ဏ်းသဋ္ဌေလမ်းနောင်၊ ဘွဲ့အင်းနွတ်ရန်း၊ တခါ၊
ငါ အင်းနွတ်ငါ၊ တခါငါ လစ်ငါကိုနောင်၊ လူမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအုံ၊ နီဗွေ
ဘုရားတွမ်း တပဲ့သံဃာ၊ ပေါးနို့ထန်းလွေ၊ တခါငါနောင်နဝ်၊
လူမိစ္ဆာ၊ အုံဒါးတောင်း၊ ယွေတွမ်းအပိုပေး လွင်းလင်အုံသေး
သေးဗား၊ ဟံးလောင်း။

လူမိစ္ဆာ၊ ယူစွဉ်းဒျားနဲင်းယို -

“ဗွေဘုရား တွမ်းသံဃာ၊ ပေါးနို့ထန်းသွ။ တခါငါယိုနဝ်၊
ခွေအုံဗားဟပ်ဒွမ်ထာ၊ ဝွေသီးဗွေ၊ မာဖေးနေး ကလွဉ်မျှန်းဒွမ်
ယိုကိုမ၊” သမိစ္ဆာ၊ ယူစွဉ်းဒျားနဲင်းနောင်။

တို့တဟာ ခိန်းဗေင်းထာတွေ၊ လွေထေ့စွေခန်း သဋ္ဌေ
လို၊ ကထွာအတန်တဖြာ (အမျာနမ်းတင် ပါနောင်) အထူး
ပျပါခန်းအရောင်း လေတောင်းအခန်းကို။

“နာယို ပါမိုင်ဟောင်း”

(၈၂) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမုဲင် (၄)

“ခွေနဝ်၊ လူတခါလစ်ငွါကို”

“ပွိုးထမုဲင်၊ နာလွဉ်ယို”

“သဌေနဝ်၊ လူတမ္ဗိတမာထာ၊ ဖြေစာကူကား တစားစားတဲ့ တမာတောင်း၊ ဖေးကမာနဝ်၊ ဆွံ့မလုဲင်း၊ ဂေါတမတွမ်း အတပဲ့ဖုံ၊ ဖေးကလွဉ်ပျိုးမွန်းလမ်းယိုနဝ်တဲ့ သီပေသီမာ၊ သီရဲခါသွော့ဟုဲင်း”

“လူမ္ဗိကံမိစ္ဆာဟေ့ - သဌေလူသော့ဒျာ သားသနားကိုတွေ့၊ ခွေဒေါတဗျုန်းတဝ်းလာလာ၊ နာသင်ထိုခန်းလုဲင်း”

လူမိစ္ဆာနဝ်၊ လွေထေတော သဌေပိုခိုတန်၊ ဒေါဖျင်နဲင်းနောင်၊ သဌေပိုခိုတန်တဲ့ တရူတောင်းလူငေါင်း၊ တထူတောင်းဝါးသင်ချာ။

အနားထပိဏ်းသဌေနောင်၊ ဖြေစာကူကား တစားစားမမာ၊ လူမွိုင်းတိက်တိက်ထာတင် ခြွေဒွမ်နဲင်းကရီးခါ အာဒွမ်နဲင်းပွိုင်းလဲင်း။

နီဗွေဘုရာရီ -

“တကာသဌေ - လူလွေဟးဒျာနဲ့”

“လူတဲလူဒျာ၊ ခြူဟးဟူနဲ့၊ လူဟးဆေ့လဲဉ်းသွူဗွေ
ဩ” လောင်းချာနဲင်းနောင်။

နီဗွေးဘုရားရိုး -

“နတ္ထိ စိတ္တေ ပဿန္နမိံ ၊ အပ္ပကာနာမ ဒက္ခိဏာ ။
တထာဂတေ ဝါ သမ္မုဒ္ဓေ ၊ အထဝါ တဿ သာဝကေ။

‘ဗွေးဘုရားတွမ်း သံဃာအလောင်း သကြောင်းဗွာဖျူး
ထားလူးနပ်နပ်၊ လူးတူးလူးတေး အဆွေအဲဉ်ထောင်း’”

ဗွေးစောင်းဘုရားရိုး -

“တကာသဋ္ဌေဟေ - နာရိုး နာလူးဟးဆွေတဲ့ နာလူး
ဟးက အရိယာပုဂ္ဂိုလ်း၊ ခွေကထွာ ‘ဝေလာမပုဏ္ဏာ’ခါ ခွေလူး
ထား ကအာမရမကမဉ်းတဲ့ လိုဆယ်ကပ် ရတနာသွံပါးတဲ့နပ်၊
လိုခံးထူး သီးလင်တ်ပါးသားတဲ့နပ်၊ ပါတောင်းတချုချု၊ လတမ်း
တဖြာဖြာ၊ နောင်မဉ်းတဲ့ ခွေသလွစ်ကြာ - ခွေစေးတနား
သဒ္ဓါတရာလွစ်ကိုင်၊ ယိုခါ တကာလူးဟး အရိယာပဉ်ဟ ဒါးန
ဆွေထို၊ ညမ်းငါးရိုးမွန်းလှဲင်း၊ အလူးစားဆွေ - လူးဟးဆွေတဲ့
ယမ်း သစေးတနား သဒ္ဓါဗွာဗွာ မဉ်းအင်းထွာနပ်၊ အကျိုးလအာ
တန်ဒျား၊ သကဲ့င်မွန်း တကာနော” ပုဒွေးစောင်းဗွေး ဟော်နယ်
ဖေးက ‘ဝေလာမသုတ်’နောင်သွ။

(ကာလာမ-သုတ်၊ အင်္ဂုတ္တရပါဠိ၊ တတိယတွယ်-၁၉၅)
လူမိစ္ဆာနောင်၊ ယူးနဲင်းယို -

(၈၄) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၄)

“ကရီးခါနပ်၊ သဌေ၊မြွေတွင်၊ ခွေဒေါ၊ဗျန်းတောင်း၊ ယိုခါ
အကေန်၊လဲဉ်းဟ အလွီးနားသွ။ ခွေငေါင်းဟး” ယူးဒျားနဲင်းနပ်၊တင်
ထာ၊တိန်းခွေ၊နပ်၊ လွေ၊နွီ၊အနားထပ်၊ဏ်းသဌေ၊ လုတ်၊ခန်၊ကို၊
အွဉ်းလေလင်းပါစွဉ်း အရောင်း။

သဌေ၊ရီ - “နာ၊ယို ပါ၊မိုင်၊ဟောင်း”

“သဌေ၊တန်ဟွေး - ခွေသွဉ်းနပ်၊ လူးပွေ၊ဖေး နီဗွေးတခါ၊
လစ်၊ငွါကိုသူ၊ဩ” လောင်းနဲင်းနောင်၊။

“နာ၊လွဉ်မာ၊ထမိုင်၊ယို” သဌေ၊ရီနဲင်းနောင်၊။

လူး၊ရီ၊ - “မဉ်ဆွံ၊မ၊ငါး နီဗွေးတင် လွဉ်ယိုကို”

“ပေါးနပ်၊တဲ့ ဆွံ၊မ၊လဲဉ်း” သဌေ၊ဖေးခွင်၊နဲင်းနောင်၊။

လူး၊ရီ၊ - “သဌေ၊တန်ဟွေး - နီဗွေးနပ်၊ ဆိုင်၊ချာတားတဲ့
မယူး၊ ပိုခိုပိုမူးတားတဲ့ မထွေး၊ လူးကျားသော့၊စွဉ်း ဂေါတမသား
သနားကိုတိတ်၊တိတ်၊လွှမ်း၊ လူးတဲ့လူးအာ၊ ညလာဆွားနင်း
နာ၊စေ၊စိန်းလို့လ၊ နာ၊လိန်းဒုက္ခသွ။တဲ့ အွဉ်းထွ။တင်းဒွိန်း အလူး
အတန်း၊ ပယံးထို၊တင်းဒွိန်း ရဟန်းဂေါတမ၊ နာ၊ကလူးဒါး ရဟန်း
ဂေါတမ သာဝကသံဃား နာ၊ဥစ္စားတဒြို၊ဖုံးနပ်၊ နာ၊အမျို၊မိုင်၊
အီးလ၊ချာနဲ့၊ ကလူးထွ။လဲဉ်းနပ်၊ ထူးချာတလ၊တင်းတဲ့ယင်းခန်း
ဂွေ၊။

သဋ္ဌေတန်ဟွေး - တဲးဟန်းနီယိုမာ၊ငါနောင်၊ နီဗွေးတဲ့ ထင်းထွေမွန်းဒွမ် ဘုရာ၊ထျ၊လဲင်း၊ ရဟန်းဂေါတမတွမ်း အတပဲ့၊ သံဃားတဲ့ ဖေးသင်၊နွဲ့မွန်းဒွမ် လမ်းယိုဟဲင်း၊ ထွားထီးမွန်းဒွမ် ရဟန်းဂေါတမ၊ ဝီရိယကျို၊စာ၊ချာ အဖြေ၊အစာနင်၊ငါ၊ မာ၊အာ ယင်းသွော့ နီဗွေးတဍို၊ မာ၊တို၊ယင်းသွော့ နီဗွေးဥစ္စားနင်၊နော့”လူ၊ မိစ္ဆာ၊ ရှိ၊နဲင်းနောင်။

အနားထပိဏ်းရီချာ -

“နာ၊ကဆွဲ၊မ၊ခွေနင်၊ ငေါင်းယိုသွူနဲ့”

လူ၊ရီ၊ - “မွေး မွေးဩ”

အနားထပိဏ်းရီ၊ -

“ခွေယိုနောင်၊ နီဗွေးဘုရာ၊ မာ၊ထွာဖေးလဲင်း အရိယာ၊ (ထွာသောတာပန်အရိယာ၊)၊ လူ၊ပေးလဲးကွို့၊ နဲင်းနာ၊နောင်၊ အဖြာ၊တရောင်ခန်းတဲ့ယင်း၊ အဖြာ၊တသိန်၊ခန်းတဲ့ယင်း မာ၊သ၊ဝ၊ ခွေလ၊တောင်း။

ခွေသဒ္ဓါးတရာ၊နင်၊ တသ္မိ၊နောင်၊တင်း နဲင်းစွဉ်းကောင်မျှင်၊ မိုး၊ ခွေလူ၊သော့၊ချာ၊ ဝဋ်ဆင်၊ရယ်၊ကထန်းဒါ၊ နီဗွေးဘုရာ၊ သား သနားကို၊ ငေါင်းအမျို၊တဒေါ၊ဖေးတင်း ခွေနင်၊ နာ၊ဒေါ၊ နာ၊ယို အောင်းလို၊ဖေးတံး၊ အင်းလို၊အွဉ်းခံး သားသနားအပဲစ်၊ သီးလ

(၈၆) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၄)

ကင်၊ငုတ် လူ၊ယုတ်နဲင်းနာ၊နပ်၊ တွမ်းခွေယို အုံညီ၊လို့ဝင်၊ တလမ်း
ချင်း၊ လ၊တောင်း၊ နာ၊ထန်းထို၊ဟး၊ ခွေလမ်းတလဲင်းချင်း၊ လွေ၊အုံ
လွင်၊တောသော့ အရပ်လင်သူ၊လှိုင်း” မိစ္ဆာ၊လူ၊ဟး သဋ္ဌေ၊ဝါးထို၊
နဲင်းနပ်၊။

လူ၊နပ်၊ ကထင်းဟွန် သောတာပန်း၊ ဘုရာ၊တပဲ့၊ငေါင်း
နဲင်းနောင်၊တင် အုံလ၊ဒွါမ်၊ သင်၊စွီးအပို၊ ထန်းထို၊ဟးစွဉ်းလမ်းကို
တလဲင်းချင်း၊ လွေ၊အောင်းလွင်၊ဒျားထာ၊ ထုမ်းခင်းလမ်းနဲင်းပါ၊
တထွောင်းထွောင်း လ၊တင်းတင် မဉ်းကန်းတော့၊ချာယင်း အနား
ထပဏ်းသဋ္ဌေ၊ လွေ၊ထေ့လူ၊ပေါဝေင်၊ လွေ၊ခြိုင်းနယ် ဝွေ၊အမား၊
ဝွေ၊ကဒေါ၊ဟးအကျောင်း။

လူ၊ပေါဝေင်၊ရိုး -

“ခွေလွေ၊ဒေါ၊ဖေးနာ၊ ဗျုန်းတောင်း၊ လွေ၊ထေ့ဒျား လူ၊တန်
လစ်၊ဖြာ၊ (တေရဋ္ဌ၊ ဝိရူဠက၊ ဝိရူပက္ခ၊ ကုဝေရ) ထျ၊သူ၊ဟိုင်း”

လူ၊မိစ္ဆာ၊လွေ၊ထေ့ လူ၊တန်လစ်၊ပါ၊ထျ၊တဲ့ လူ၊တန်လစ်၊ပါ၊
သီးလဲ့ ရိုးဒျား ‘လွေ၊ဒေါ၊ဖေးဗျုန်းတောင်း’၊ ထွဉ်းထင်းထေ့တော
ခွန်သီကျာ၊။

ခွန်သီကျာ၊ရိုး -

“ခွေအီးလင်ဒေါ့ဖေးနာတဲ့ ဒေါ့ဖေးပျန်းတမ်း၊ ကွဲးတွေ့၊
သဌေ့ ဖေးကလက်ခံးယင်းနာနပ်၊ အောင်းတမျိုး”

“နောင်တဲ့ ဒေါ့နယ် အနယ်နပ်မြိုင်”

ခွန်သီကျာ၊ ဖေးကျဲးဉာဏ်းအတိုင်း၊ မာလွဉ်းနဲင်းယို -
နေးတွမ်းလူ၊ အစွန်အာနုဘေားတင် လယ်းကွီလို့လို့ဖေး
နီး၊ တခံးဖေးတမ်းသားတဲ့ နေးအကျဲးနယ်၊ လောက်နေး၊ နီးတဆီ
သွမ်ကုဋေတဲ့ လချာလို့၊ ရွဉ်ဖွိုင်၊ ကြွဉ်းသော့ဒါး ထီသမုဒ္ဒရာ
ကိုနပ်တဲ့ နေးတွမ်းလူသီး အာနုဘေားတင် ထူးထန်းဖေးလို့ချာ၊
အဗွေကသီငါထို၊ တမြို့အဗွေတအဲဉ်ထောင်းဒွမ် ကလို့ခါးအိုး
ယို အိုးနပ်ဖုံးနပ်တဲ့ နေးတွမ်းလူသီး အာနုဘေား လော့ရှုး
ဖေးထူးဖေးတွမ်း လူသီးအစွန်တင် လစွဉ်းတဆီသွမ်ကုဋေနေ
နေ။

အနားထပ်ဏ်းသဌေ့ သရရေရေနှောင်သွူတင် တျိုးခန်း
တနာ၊ လွေ့တလာလားယင်း အနားထပ်ဏ်းသဌေ့ လုတ်ခန်းကို
ပျာယင်းအရောင်း၊ ထောင်းယင်းအလေ၊ သဌေ့မဲ့သေတွေ့၊ စွေ့
ရီနဲင်းယို -

“နာနောင်၊ ပါမိုင်ဟောင်း”

(၈၈) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမုင် (၄)

“ခွေသွဉ်းနဝ်၊ လူ၊မွဲက် ကပွဲါဖေးနီဗွေးတခါ၊ လဗ်၊ဌါကို နောင်၊သွဲါ။ နဝ်၊တဟာနဝ်၊ နေးတွမ်းငေါင်းမွဲက်ဝါးစား ဒေါ၊မား ဟးနီဗွေး၊ ယိုနောင်၊ ခွန်သီကျာ၊ ဖေးအကျးဉာဏ်းဟောင်တဲင် ခွေသွဉ်း မာ၊လွဉ်၊နောင်၊အတိုင်းတော့၊ ယိုခါနဝ်၊ -

နီဗွေးကလိုလးဒါး နီးပါ၊ထျ၊ တဆီသွဉ်၊ကုဇူးတဲ့ ခွေသွဉ်း ကွီဖေး လးလို့လဲဉ်း၊ ကခြွဉ်းသော့ထီ တဆီသွဉ်၊ကုဇူးနဝ်၊တဲ့ ထူးထန်းဖေးလို့လဲဉ်း၊ အဗွေးကသီထို၊ တခြို၊တဆီသွဉ်၊ကုဇူး တဲ့ ထုမ်းရူး - ထူးသိမ်၊ဖေးလို့လဲဉ်း၊ စုစုခြွဉ်း အောင်း (၅၄)ကုဇူး တွမ်းရွဉ် (၅၄)ကုဇူးယို လွဉ်ကန်းတော့၊ယင်း နီဗွေး၊ ရိုးသေးယင်း နီစောင်း၊ လးတင်းခင်းလမ်းတဲင် ဒုက္ခပင်းပန်၊ငါး၊ ခွေသွဉ်းကဒေါ၊ မားငေါင်းယို အွဉ်းမွဲန်းဒွါမ်သးကို ပယံးထန်း၊ သယ်၊ခံ၊ဖေးသော့ ခွေသွဉ်း ဗွေးဩ” လူ၊မိစ္ဆား တောင်၊ပြန်းမာန်းချော၊ ကန်းတော့၊ချာ ဟးနဲဉ်းနောင်၊။

တို့၊နောင်၊တော့၊ အနားထပိဏ်းသဠေသးကို ယူးတော့၊နဲဉ်း ယို -

“လူ၊ယိုနဝ်၊ အပဲစ်တဲ့ခံး - တံးတဲ့ မာ၊လဲဉ်းသွဲါ။ ဟဲ့၊လွေ၊ က ဘုရားထျ၊သူး - ဖေးနေးကသေ ခွေကော၊ဇူးမး” ယူးလးတော့၊ နဲဉ်းနောင်၊။

နောင်ထွေတွော့ ဒေါ်လူနဲ့ယို -

“လူပွေး - နာမင်းမဉ် ကန်းတော့ခွေနောင်၊ လွေကန်း
တော့ ဘုရင်ငါသူမ” ရှိနောင်။

လူရိုး - “မာနိုင်းနပ်၊ ဟောင်ဒျား၊ မဉ်လွေဘုရင်ငါနပ်၊
ဟဲ့လွေပါ ခွေသွဉ်းဟဲ့”

သဌေးရိုး - “မွေးသွ။ ဟောင်သွ။”

ထာလေမွူးရပ်၊ ဟဲ့လူနပ်၊ ထင်းဘုရင်ထူး၊ လောင်းပျံ၊
နယ် လူထာမာ၊ ဘုရင်ဗွေစောင်း ဟွန်သဌေးငေါင်းနပ်၊ တင်
ဟော်ဖေးနိုင်းယို -

“တကာသဌေးပွေး - လောကကိုယို လိုမာထာတဟပ်
တောင်းသားနောင်၊ ခါးလားအကုသိုလ်း အကျိုကဖေးအတွင်းနပ်၊
ထီးဒါအရော့ - မော့ဒါအဟောင်၊ ပေါးအကုသိုလ်း အကျို
ဖေးသွနပ်၊ တဲတဲ ထီးဒွမ်အရော့ - မော့ဒွမ်အဟောင်၊ ထီးဒျား
အဆော့ - မော့ဒျားအလျားလွမ်။

လိုကမာ၊ ထာဟောင်သားနောင်တဲ ခါးလားကုသိုလ်း
အကျိုကဖေးအတွင်းနပ်၊ ထီးဒါအဆော့ - မော့ဒါအလျား၊
ပေါးကုသိုလ်းအကျိုဖေးသွနပ်၊ တဲတဲ ထီးဒွမ်အဆော့ - မော့
ဒွမ်အလျား၊ ထီးဒျားအရော့ - မော့ဒျားအဟောင်လွမ်။”

(၉၀) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၄)

နီဗွေးဘုရား၊ ဟော်၊တရားယို သစ်ကထွေသွပ်တဲ့ လူ့နပ်၊
လ၊စွဉ်းတမက်တဖိုလ်း ထွာစွဉ်းသောတာပန်းပုဂ္ဂိုလ်းတင် အံ့အွပ်၊
နီဗွေးဘုရားခင်းထျှေထွေတွေ့၊ လောင်းဒေါ့နဲင်းယို -

“ဩဗွေး - ခွေသွဉ်းယိုနပ်၊ ကွပ်လောဘ ဒေါသ မောဟ
တင် ဒေါ့၊ရွှိက်ဗားထား၊ သယ်၊ခံးဗဲင်းသွော့ ခွေထားဒေါ့၊ ကန်း
တော့၊ရိုးသေး နီဗွေးဘုရားယင်၊ သဋ္ဌေတန်ယင် ဗွေးဩ”လောင်း
နဲင်းနောင်။

တို့၊နောင်၊ခါ သဋ္ဌေတန်လင်း စောင်းဘုရားနဲင်းယို -
“ဩဗွေး - လူ့ယိုရိုး ‘ဆယ်၊ကပ်မျှန်း ဗွေးဘုရားဟိုင်း’တဲ့
ခွေသွဉ်းဆယ်၊ကပ်ချား၊ ‘လူးမျှန်းနဲင်း’တဲ့ ခွေသွဉ်းလူးချား။

ဩဗွေး - ခွေါင်ခံးသဒ္ဓါး ယံငါးအထူးယိုနပ်၊ ခွေသွဉ်းဂုဏ်း
ကေးဇူး မွေးတောင်းနဲ့အော်” လောင်းနဲင်းနောင်။

“တကားသဋ္ဌေဟေး - တကားနပ်၊ သောတာပန်း၊ ထီးဒါး
နီဗ္ဗာန်၊ ဉာဏ်းအဝိဇ္ဇာလဲဉ်းတင် လူ့မဟောင်းမဟိုင် ရဲခါ၊တလ၊တဝ်း
နပ်၊ အံ့၊ပြားခရာ၊ ပေါးအဝိဇ္ဇာတောင်းခြာ။

စခါနပ်၊ ဘုရားလ၊ပွင်၊တဝ်း၊ ထီးဒါးနီဗ္ဗာန်၊ ဉာဏ်းတဲ့လ၊

ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၄) (၉၁)

အဲဉ်ထောင်း၊ စောင်းပညားသျှိတဖြာ၊နောင်၊ လူ၊ကာမာဝစရသီး
ဖြားနဲ့ လူ၊ခွန်သုံ (မာရ်နတ်) လွဉ်ယား -

‘ပေါးနာ၊လူ၊ထာ၊နပ်၊ ဖုံသီနာ၊ - ပုံသော့၊စွဉ်း မေးအူ
အောင်ယိုကွေး’

ခွန်သုံအင်းဖုံ - အင်းပုံသော့၊သွ။ မေးအောင်မဉ်းတဲ့

‘ခွန်သုံ မဉ်ဖုံ - မဉ်ပုံပုံ ငမ်းတင်းတစိ၊စိ၊ လူ၊တိတ်၊တိတ်၊
ဒျာ၊’

နောင်၊မ၊ ဟောင်အံးဖြားခရာ၊အီ တကာ၊” ဆရာ၊ဗွေး
ဘုရာ၊ ရှိ၊နဲ၊င်းနပ်၊။

အနားထပ်ဏ်းသဌေ၊ တောင်၊ပြန်းတင် ဗွေးဘုရာ၊ ဟော်၊
ကျာ၊နယ်ချာ စခါဘဝ လယိုအတိုင်၊သွ။။

ခဒီရဂါရဇာတ် (အတိတ်) ဝတ္ထု

အို၊စခါ ဗားရာ၊ဏသီးခမ်း ဗျဟ္မဒတ် အပ်းထွာခွန်အတွင်၊
ဘုရာ၊လောင်၊နောင်၊ ဗားရာ၊ဏသီးခမ်းကို ထွာသဌေ၊အရန်းထို၊
ထွာလို၊ဒါ၊ ပညားတဖြာ၊တန်သွ။။

(၉၂) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမည် (၄)

ဝေင်၊လစ်၊ဖွဲ၊ ဝေင်၊ကဲဉ်၊ ဝွေ၊လမ်းထျ၊ ယိုသူထွောင်းနပ်၊
ဆို၊မဏ္ဍပ်သူဖြိုး၊ လူးမွေးစွဉ်းထာ၊စွမ်းနီ၊ သီးလခွေါင်စား၊ လာဗွေ
လာမား ဆောက်တယ်။

တို့တနီ၊တွေ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါးတဆူး ကျွဲလွဉ်လူးခံသွမ်း
ဘုရာ၊လောင်၊လမ်း၊ ထွိုင်းဝဲင်းရိုးသေး၊ ထွဉ်းအလို၊ပေး လွေ၊ထူး
လွဉ် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါးသပိတ်၊ (ပစ္စေကဗုဒ္ဓါးတွမ်း လမ်းအခါးကိုနပ်၊)
ခွန်သုံဖန်ဆင်၊ခါ၊ မေးအောင်၊ လင်၊အသောင်၊သွမ်း၊ဆီ၊ တဖြာ၊တဲ့
ငမ်းထာ၊သီ၊ ဝင်၊နီတဲ့ ငမ်းမေးခိုး။

ယိုတလဲင်း ဘုရာ၊လောင်၊ နမ်းကိုးတင် အီတွမ်းသွမ်းဝန်း
ထန်းလင်၊အလမ်း၊ ငမ်းတမ်းမေးခိုး၊ ထွားကီမို့၊လောင်း၊ ထီးထင်း
ခွန်သုံတင် -

“နာ၊နောင်၊ ပါ၊မဲ့င်၊ဟောင်း”

“ခွေယို မာရ်နတ် - ခွန်သုံနပ်၊သွေ၊နယ်”

“မေးအောင်ယို နာ၊ဖန်ဆင်၊နဲ့”

“မွေး - ခွေဖန်ဆင်၊”

“မဖန်ဆင်၊တို့မေးအောင်၊ ကွပ်ပွိုးထမိုင်၊”

“ကွပ်မည်ယား နာ၊ထားလူ၊ ပွိုးမည်ထူး ပစ္စေကဗုဒ္ဓါးသက်
နပ်၊အတွက် ဖန်ဆင်၊မေး”

“နာ၊တွမ်းခွေ အီးပြင်းဟးလို့ဝင်၊အစွန်၊ ခွန်သုံ မာရ်နတ်
ယုတ်ဟွေး၊ နာ၊အီးခွောင်၊ခွေနဲ့၊ ခွေအီးခွောင်၊နာ၊နဲ့ ထွားထွား
ဟဲ့င်း”

ဘုရားလောင်၊ရိုးနဲ့င်းနပ်၊ထွူတင် ဒေည့်သွမ်၊ဝန်း အွဉ်းဒင်း
ကတူး၊ ယူးဘုရားဂုဏ်း ထူးအားရုံး ဘုရားဗွန်။

“ဩဗွေ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါး ဆရာမုတ်ဗွေဩ - နီဗွေသက်တဲ့
ခံးတမ်းအထူး၊ ခွေသွဉ်းထားလူတဲ့ ခံးတမ်းအသျှမ်း၊ နဲ့င်းကျိ၊
ခွန်သုံလျှမ်းနောင်၊ အဖြာ၊ပေါင်၊ အသောင်းအသိန်းခန်းတဲ့ ခွေသွဉ်း
တင်မ်းတမ်း၊ ဆရာစမ်းဗွေ၊ ယံဖေးကနေသော့ ခွေသွဉ်းသွမ်၊ဖျူး၊
ယံကလူးခံးသော့ ခွေသွဉ်းသွမ်၊ဗွာ၊ ခွေသွဉ်းအီးကာသော့၊ မေး၊
အီးလွေ၊ထေ့သွူ နီဗွေဩ”

ဘုရားလောင်၊လွေသွူ တကာ - နီကာ၊ လွေ၊ငါသော့သွူ
မေးအောင်၊ ထောင်လွေသွူ မေးလောင်း၊ မေးဖေ့ကြောင်းဟဲ့င်လဲ့င်၊
ပိုတိုင်ဒေါ့စဉ်း အောင်းရဲဉ်းလွေစွဉ်း ဘုရားလောင်၊ခင်းယား
ဆ၊လ။

(၉၄) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမည် (၄)

ပစ္စေကဗုဒ္ဓါး ရဟန္တာဗွေမျတ် လက်ခံသွမ်းထွေ။ လိုအများ
ဖိုး အဝေးထွားစွူအတွင်း အွဉ်းစွဲသပိတ်မို့နာ - ကာလွဉ်မို့လောင်း
ရူရဲရောင်းသာယာ၊ ကျွဲလွေ့ခန်းဒျား ဟိမဝန္တာတခြာကိုသူသွေ။

ခွန်သုံမေးအောင် ထွာနောင်ဗိုဒေါ၊ တရောဒွါမ် ဝွေသွါမ်၊
ဘုရာလောင်း အံ့ဗိုတိုင်လောင်း သရောင်းသရေ ဟော်လွေ့
ဒါးနု - သီးလခရာ၊ သင်ချာခန်းဒျားလမ်း၊ မာသမ်းကုသိုလ်း၊
တိုးစွဉ်းသက်ကလွတ်၊ သွတ်စွဉ်း ကံးကလို့နောင်သွေ။

နီဗွေဘုရာရိုး -

“ယူးလှဲင်းတကာ - နာကနွောင်လူနောင် အံ့ဖြားခရာ
တပေါးအဲဉ်ထင်း၊ ခွေကနွောင်ဒျား ခွန်သုံနပ်မ၊ ဟးသဟပ်ငါး
အံ့ဖြားခရာ ယိန်းဟောင်။

ပစ္စေကဗုဒ္ဓါးနပ် ကူခန်းဒျားနီဗွာန် - ထန်းခန်းဒျား ဝဋ်
ဒုက္ခ ဘဝအိုးနပ်ကာ၊ ဘုရာခွေယိုနပ် မော့နောင်ခါ ထွာဖို
သဌေ၊ နွောင်လွေ့ခွန်သုံ” အကျောင် ပေါင်ချာဇာတ်နဲင်း
နောင်သွေ။

**ထွားသွဉ်ဟော်ကျပ် ခဒီရဂါရဇာတ်ယိုတင်
ကလ၊အီ သတိ၊ ကလ၊အီပညား၊ ကလ၊ဒါ၊
ထားသေ တရာ၊ဖုံးနပ်၊ -**

- ၁။ ပေါးမာ၊ထားမာ၊ဟပ်နပ်၊ အယားသားအဝ်းဒါးအကျောင်၊
- ၂။ ပေါးမာ၊ဒျား အဟပ်အဒါးနပ်၊ ပါ၊မဉ်ယားယား ငမ်းမွှန်း၊
မာ၊ရိုင်းရိုင်း၊ မာ၊အောင်းအောင်းဗား အကျောင်၊ ၊
- ၃။ လူ၊အမျိုးမိုင်၊တွဲယပ်း ငမ်းဗားလို၊သီးလသား၊ ငမ်းဗား
လို၊တရာ၊သားအကျောင်၊ ၊
- ၄။ ကေန့်၊ခြောဒုက္ခတွဲယပ်း အွဉ်းကိုင်မွှန်းတောင်း ကုသိုလ်း
အကျောင်၊ ၊
- ၅။ ထာ၊လူ၊ဆေးညမ်းတွဲယပ်း သ၊စေးတနား သဒ္ဓါးမဉ်းတလာ
နပ်၊ အကျိုးလ၊အာဒျားအကျောင်၊ ၊
- ၆။ မေးခန်းတွဲယပ်း တနွောင်၊တပ်းသစ္စာ၊ တနွောင်၊တောင်း
ဂုဏ်းတောင်း၊ တနွောင်၊တောင်း စေးတနား သဒ္ဓါးတရာ၊
အကျောင်၊ - စတင်နိုင်းနောင်၊ဖုံးသွ။

(၉၆) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၄)

ခဒိရဂါရဇာတ် ကဗျာ

- ၁။ အနားထပ်ဏ်း - စေ့စိန်ဥစ္စာ
အင်းအာတွဲဟွေး - လူးမွေးလွှဲပါ၊
လူးခင်းလမ်းတို့က် - လူးမြိုက် မိစ္ဆာ
ရဲလုတောင်း - ပွေးစပ်း ဟော်နယ်ချာ ။
- ၂။ လောင်းတေးယောင်းရေ - သဌေတ္တာဟေး
ခွန်သုံလူဟေး - ကျမ်းယားဓွေးမာ၊
ဖန်ဆင်းမေးအောင် - ထီနောင်ပမား
မိုတိုင်ဒေါ့ - လွေ့သော့ မေးဖေ့ချာ ။
- ၃။ မားမျိုမဲ့ယောင်း - ယိုတပ်း ယပ်းဟေး
ကျမ်းယားကိုင်တွန်း - ငမ်းမျှန်းလာလာ၊
လူးသီးအမျို - ငမ်းလိုဟောင်ဒါး
မျတ်ကုသိုလ်း - စိုပိုး မားအာအာ ။

ခဒိရဂါရဇာတ် ထွေယိုသွ။

* * * * *

(ကုလားဝကဝဂ် ဇာတ်ပေါင်း (၁၀) လို့ယိုသွ။)

ငေါင်းရီလွှာခန့်

- ၁။ ကုလားဝက ဇာတ် (အတိတ်) ဝတ္ထုကို ကပါဒါး -
(က) နင်္ဂသုဓမ္မာ၊
(ခ) နင်္ဂသုစိတ္တာ၊
(ဂ) နင်္ဂသုနန္ဒာ၊
(ဃ) နင်္ဂသုဇာတာ-သီးဖုံးနပ်၊ မာ၊ကုသိုလ်၊ အမျိုးမိုင်။
- ၂။ ဟော်ဖတ် နစ္စဇာတ်တင် ကလ၊အိသတိ၊ -
(က) အမိုင် - ၁
(ခ) အမိုင် - ၄ ဖုံးနော်၊ တမ်းနယ်လှိုင်း။
- ၃။ (က) ကဟော်ဟး သမ္မောဒမာနဇာတ်နပ်၊ ပွိုင်းပွိုင်းတွမ်း
ကိစ္စအမျိုးမိုင်၊ တမ်းနယ်ထွေတင် ထွားဇာတ်ယို
ကလ၊အိသတိ၊ (ခ) အမိုင် - ၃၊ (ဂ) အမိုင် - ၄ ဖုံး
နပ်၊တဲ့ တမ်းနယ်ပါဟိုင်း။
- ၄။ (က) မစ္ဆဇာတ် ဟောင်မတ်ခရာ၊ အားရုံး (၅)ပါ၊ဖုံးနော်၊
ထေန်နယ်ထွေတင် (ခ) မဉ်းစွယ်၊ ကားမဂုဏ်၊
အားရုံးငတ်၊ပါ၊နပ်၊ ထွားဒါးနိုင်းမိုင်၊ (ဂ) ကလျားကယ်၊
ကမေးနော်၊ တရာ၊အမျိုးမိုင်။

(၉၈) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၄)

၅။ ဝဇ္ဇကဇာတ်ကို ဘုရားလောင်းဝါးရှိ၊ ပေး ကဒေါဒါးငေါင်း
သစ္စာ၊ ၅-ငါ့နပ်၊ တဲမ်းနယ်သွေးလဲင်း။

၆။ သကုဏဇာတ်ကို တကားမှုးသီး ထာမာဖုံးနပ်၊ တဲမ်းနယ်
လို့လို့သွေးလဲင်း။

၇။ တိတ္ထိရဇာတ်ကိုကပါ ကအံးရင်၊ ဝင်ခင်းလမ်းဖုံးနောင်၊
ပါမိုင်၊ တပဲ့၊ တဲမ်းနယ်ထွဲတင်၊ ခင်းလမ်းတခိုးဖုံးနောင်၊
ပုဂ္ဂိုလ်အမျိုးမိုင်၊ လထွိုက်ဟောင်း။

၈။ ဗကဇာတ် အတိတ်ဘဝ စခါမော့လဲင်းနပ်၊ ရဟန်းလဲင်နီပါ၊
တွမ်း ပွေးဘုရားနပ်၊ အထွာဖို ထမိုင်၊ဟောင်း။

၉။ (က) ပွိုင်းပွိုင်းတွမ်းပါမိုင်၊တင် ဟော်၊ဗား “နန္ဒဇာတ်”ယို
ဟောင်း၊ (ခ) ပွေးသာရိပုတ္တရာ၊ ကျွဲလွေ၊ “ဇနပုဒ်”
မိုင်၊ကိုနပ်၊တဲ့ တဲမ်းပါလဲင်း။

၁၀။ (က) ခဒိရဂီရဇာတ် (ပစ္စုပ္ပန်) ဝတ္ထု သဌေးထာလူး၊
(ခ) ခဒိရဂီရဇာတ် (အတိတ်) ဝတ္ထု သဌေးထာလူးဖုံး
နပ်၊ လူပါမိုင်၊လွင်ယား ခွယ်နယ်ဒါးဒါး တဲမ်းနယ်သေးသေး
ချားချားသွေးနော။

ငေါင်းရီလွှဲခန့် အဖြေမဲဉ်း

- ၁။ (က) နင်၊သုဓမ္မာနင်၊ လူးသော့သောင်း အမြိုင်း ၊
(ခ) နင်၊သုစိတ္တာနင်၊ မာ၊လူးဥယျာဉ်း ၊
(ဂ) နင်၊သုနန္ဒာနင်၊ ခူးလူးထီနောင် ၊
(ဃ) နင်၊သုဇာတိနင်၊ မာ၊တဝ်းကုသိုလ်း တမျိုးမျိုး။
- ၂။ (က) ၁ - ရဟန်းသီးဖုံး ရွမ်ပြုံးအွဉ်းအာတဠိ၊နင်၊ နီဗ္ဗေ
ဘုရာ၊ကျိုက်တဝ်း၊ ဟင်အွဉ်းအာတဝ်းတဠိ။
(ခ) ၄ - ထာ၊ဝင်၊သ၊ (ဟိရီ)၊ ထာ၊ငမ်း (ဩတ္တပ္ပ)
လောကပါလ (တရာ၊ထိန်၊မူးရို) ယိုနီပါ၊နင်၊ စွမ်း
ဖြာ၊တန်ပေး လိုးအွဉ်းသေးသေး။
- ၃။ (က) ပွိုင်းပွို၊တွမ်း ရွို၊ရန်းလို့ဝင်၊ ၊
(ခ) ၁ - ပေါးလွောင်းပူးလို့ဝင်၊နင်၊ အောင်းခွောင်းရန်းသူး
တဲင် လ၊ထာ၊ချမ်၊သာ၊ ၊
(ဂ) ၄ - ပေါးလွောင်းပူးတဝ်းလို့ဝင်၊နင်၊ အောင်းခွောင်း
တောင်း ရန်းသူးတဲင် မော့၊ထာ၊ဒုက္ခ။
- ၄။ (က) မဲ့အားရုံး၊ နားအားရုံး၊ နေ့၊ဖူအားရုံး၊ ဖြေ၊အားရုံး၊
နမ်းအားရုံး ၊
(ခ) မဉ်းစွယ်၊နောင်၊ မော့၊ဒါးထာ၊ဒုက္ခ ၊
(ဂ) တဏှာ၊ရာ၊ဂနောင်၊ လျားလဲဉ်းကမေး ။

(၁၀၀) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမည် (၄)

၅။ - ခွေဒွေအောင်

- ကျောင်းထာ၊ လ၊ဒါးတောင်း ၊

- ခွေခင်းအောင်

- လွေထာ၊လ၊ဒါးတောင်း ၊

- ခွေမျိုးဖါ လွင်းထန်းထိုးလဲဦး ။

၆။ သွင်းသောထိလှိုင်းကို၊ ဆို့လှိုင်း၊ ဖွှေလှိုင်း၊ ခြင်းနံး၊
ရဲ့ဗျူ စတင်နဲင်းနောင်၊ဖုံးသွေ။

၇။ ကအံးရင်၊ ခင်းလမ်းနပ်၊ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းသီးတပဲ့၊ ကလ၊
ထို့ကံခင်းလမ်းတခိုးနပ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်းသိက္ခာ - ဝါးတန်သား။

၈။ ရဟန်းဝေင်၊နပ်၊ ထွာဖိုဝါးမင်း ၊

ရဟန်းတခြာနပ်၊ ထွာဖိုဆွေး ၊

ဗွေဘုရားနပ်၊ ထွာဖို ရုက္ခစို၊နပ်၊သွေ။

၉။ (က) ပွိုင်းပွိုင်းတွမ်း ဗွေသာရီပုတ္တရာတပဲ့၊ (ရဟန်းတပါး)

(ခ) “ဒက္ခိဏာဂိရီ”နေပုဒ်။

၁၀။ (က) လူကပွေဒါး အနားထပ်ဏ်းသဋ္ဌေ တခါ၊ငွါလစ်၊ငွါ
ကို၊

(ခ) လူခွန်သုံ (မာရ်နတ်)။

ငေါင်းရဲပ်နီဂုံး ကဗျာ

- ၁။ သွဉ်ဒါးထွဉ်ခါ - သဲင်ချာရပ်ရား
သွဉ်ဖေးဝင်၊ နော - ကူ၊ ကောအများ
နီဒါးဝင်၊ သေ - မဲ့လေချမ်းသား
ယိုဆိုင်၊ တား - ယံငါး တွိုးပန်ငါ ။
- ၂။ သွဉ်ဒါးထွဉ်ခါ - သဲင်ချာရပ်ရား
သွဉ်ဖေးဝင်၊ ဩ - ကူ၊ ကောအများ
နီဒါးဝင်၊ သေ - မဲ့လေချမ်းသား
ယိုဆိုင်၊ တား - ယံငါး တွိုးပန်ငါ ။
- ၃။ ဇာတ်တွယ်၊ ဝတ္ထု - လွဉ်စုသွဉ်ထင်း
ကထင်းသွဉ်ဒါး - သံဃားခွန်နင်း
နမ်းယိုတွမ်းသာ - ငိမ်းခွေးသွိုးသွင်း
သွံချမ်းသား - လ၊ ဗား ဗွန်ပီဝင်၊ ။
- ၄။ ဇာတ်တွယ်၊ ဝတ္ထု - တဲမ်းစုထေထင်း
ကောသွဉ်ဖေးဒါး - ဆရားသွဉ်ရင်း
နမ်းယိုတွမ်းသာ - ငိမ်းခွေးသွိုးသွင်း
သွံချမ်းသား - လ၊ ဗား ဗွန်ပီဝင်၊ ။

x x x x x x x x x x

(၁၀၂) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၄)

ငေါင်းရဲဝံနိဂုံးတွမ်း ငေါင်းဆုတောင်၊

ကတဲမ်းဖေးဒါး “ဇာတ်ဝတ္ထု - အမိုင် (၄)”ယိုတဲ့ ထွဲဖျင်
လဲဉ်းသွ။

ကွပ်နောင်မ၊ ကထင်းလွဉ် ကသွဉ်ဒါး ကလ၊ခါ၊ ထာ၊သေ
တရာ၊ယိုအတိုင်၊ နီတွက်ဝင်၊တား၊ ချမ်းသာ၊ကထွာအီ အချက်ဖုံး
နပ်၊ လွှောက်၊နားကျင်၊သွံ၊လွေ၊သွေ့ ပငါပရာ။

မဉ်းလွှောက်၊နား၊ ကျင်၊သွံ၊လွေ၊နဲင်းနပ်၊မ၊ လို၊ချမ်းသာ၊
လူ၊ချမ်းသာ၊ နီဗွာန်းချမ်းသာ၊ ချမ်းသာ၊ယိုသွံပါ၊ ကျို၊စာ၊အလွိုက်
ထွိုက်ရာ၊လ၊ဗားနပ်၊သွ။

ဇာတ်ဝတ္ထုသွဉ်ထူး ခို၊နွန်နင်၊ ပွေးစင်၊ပွေးသျှင်၊ ထွဲအောင်း
မျှင်လဲဉ်းသွ။တင်၊ ခြိုင်းခြိုင်းသန်၊သန်၊ ချမ်းချမ်းသာသာ၊ ကသေ
ကဒါးအတိုင်၊ လွှောက်၊နား၊ ထူးသွံ၊နွေ၊ထွေ၊ထွေ၊ ချမ်းသာ၊
သွံပါ၊ ကမဉ်လ၊ရာ၊အတိုင်၊ မွိုင်မွိုင်ခွ၊သ၊ ယံကလ၊လွေသွေ့
စွမ်းဝီးစွမ်းပါ၊ စွမ်းပြီးစွမ်းဖြာ၊ ပငါပရာ၊ကွိုနဲ သွဉ်တန်၊ကထင်း
ပွေးသျှင်၊ပွေးစင်၊ ခွန်နင်၊သီးယာဟေး။

ပွေးဗွန် - ကောဝိဒ

ဝေနာရာမ - သီးသဲင်း

၁၃၆၈ - ဗား၊ ဒဲဉ်သီးလာဗွေ

(၁၀၃) ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀) အမိုင် (၄)

**ကတဲမ်းဇာတ်ဝတ္ထု - အမိုင် (၄)ယိုနပ်၊
ထွားအားကျွဲ၊ ပိဋကတ်ကျပ်၊ဂန်း လယိုဖုံးသွ။**

- ၁။ ဇာတကဋ္ဌကထာ (ကေနိပါတ်)
 ၂။ ငါးရာငါးဆယ်ဇာတ်ဝတ္ထု (ပထမအုပ်)
 (ညောင်ကန်ဆရာတော်ဘုရားကြီး - ရေး)
 ၃။ စရိယာပိဋက ဋ္ဌကထာ
 ၄။ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ ပါဠိတေား
 ၅။ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ မြန်မာပြန်
 ၆။ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသဋ္ဌကထာ
 (ချဲ့ထန်း ဒုတိယလင်းနဝ်၊ ထွားကျွဲကျမ်းစားရင်းပါတမ်း၊
 ကီယိုနဝ်၊ အမဲ့င် (၂) ထွားကျွဲကျမ်းဂန်းဒျားနဝ်၊သွ။)

× × × × × × × × ×

စီးထွူ ၁၃၇၈-ဗား၊ ဒွဲင်ကံလောင်း (၁၂)နီ၊

အဂါးနီ, (၂၄ - ၁ - ၂၀၁၇)

မူးခွယ် ၂၃၇

ခြပ်တပ် ၁၃၇၉-ဗား၊ ဝါးခေါင်းလောင်း (၂)နီ၊

မျိုးနို့၊ ဗုဒ္ဓဟူး (၉-၈-၂၀၁၇)